

SWISS OSIGURANJE AD, Podgorica

**Finansijski iskazi za 2017. godinu
u skladu sa računovodstvenim propisima
Crne Gore**

i

Izvještaj nezavisnog revizora

SADRŽAJ

	Strana
IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1 - 2
FINANSIJSKI ISKAZI	
Iskaz o finansijskoj poziciji (Bilans stanja)	3 - 4
Iskaz o ukupnom rezultatu (Bilans uspjeha)	5 - 6
Iskaz o promjenama na kapitalu	7
Iskaz o novčanim tokovima	8 - 9
Napomene uz finansijske iskaze	10 - 51
IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA	

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Osnivačima i Odboru direktora Swiss osiguranja AD, Podgorica

Izvještaj o finansijskim iskazima

Izvršili smo reviziju priloženih finansijskih iskaza "Swiss osiguranje" AD, Podgorica (u daljem tekstu "Društvo"), koji obuhvataju iskaz o finansijskoj poziciji (Bilans stanja) na dan 31. decembra 2017. godine i odgovarajući iskaz o ukupnom rezultatu (Bilans uspjeha), iskaz o novčanim tokovima i iskaz o promjenama na kapitalu za godinu koja se završava na taj dan, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i napomene uz finansijske iskaze.

Odgovornost rukovodstva za finansijske iskaze

Rukovodstvo Društva je odgovorno za sastavljanje i istinito prikazivanje ovih finansijskih iskaza u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Crnoj Gori i propisima koji regulišu finansijsko izvještavanje društava za osiguranje u Crnoj Gori, kao i za one interne kontrole koje rukovodstvo odredi kao neophodne u pripremi finansijskih iskaza koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje o ovim finansijskim iskazima na osnovu izvršene revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji ("Službeni list Crne Gore", br. 01/2017) i Međunarodnim standardima revizije primjenjivim u Crnoj Gori. Ovi standardi nalažu da se pridržavamo etičkih zahtjeva i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski iskazi ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka radi pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objelodanjanjima u finansijskim iskazima. Odabrani postupci su zasnovani na revizorskom prosuđivanju, uključujući procjenu rizika postojanja materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim iskazima, nastalih usled kriminalne radnje ili greške. Prilikom procjene rizika, revizor sagledava interne kontrole relevantne za sastavljanje i istinito prikazivanje finansijskih iskaza radi osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o djelotvornosti internih kontrola pravnog lica. Revizija takođe uključuje ocjenu adekvatnosti primijenjenih računovodstvenih politika i opravdanost računovodstvenih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih iskaza.

Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Mišljenje

Prema našem mišljenju, finansijski iskazi prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, finansijsku poziciju Društva na dan 31. decembra 2017. godine, kao i rezultate njegovog poslovanja i novčane tokove za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Crnoj Gori, propisima koji regulišu finansijsko izvještavanje društava za osiguranje u Crnoj Gori i računovodstvenim politikama objelodanjenim u Napomeni 3. uz finansijske iskaze.

Ostala pitanja

Finansijski iskazi za 2016. godinu su bili predmet revizije drugog revizora, koji je u svom izvještaju od 13. aprila 2017. godine izdao mišljenje sa rezervom.

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Osnivačima i Odboru direktora Swiss osiguranja AD, Podgorica (Nastavak)

Izveštaj o godišnjem izvještaju menadžmenta

Rukovodstvo Društva je odgovorno za sastavljanje i tačnost godišnjeg izvještaja menadžmenta u skladu sa zahtjevima Zakona o računovodstvu ("Službeni list Crne Gore", br. 52/2016). Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje o usklađenosti godišnjeg izvještaja menadžmenta Društva za 2017. godinu sa finansijskim iskazima za tu poslovnu godinu i da li je izvještaj menadžmenta sastavljen u skladu sa Zakonom o računovodstvu. Naši postupci u tom pogledu su obavljani u skladu sa Međunarodnim standardom revizije 720 "Odgovornost revizora u vezi sa ostalim informacijama u dokumentima koji sadrže finansijske izvještaje koji su bili predmet revizije" i ograničeni su samo na ocjenu usaglašenosti godišnjeg izvještaja menadžmenta sa revidiranim finansijskim iskazima.

Po našem mišljenju, godišnji izvještaj menadžmenta Društva za 2017. godinu, po svim materijalno značajnim pitanjima, usklađen je sa revidiranim finansijskim iskazima Društva za 2017. godinu i sastavljen je u skladu sa Zakonom o računovodstvu.

Podgorica, 28. mart 2018. godine

Milovan Popović
Ovlašćeni revizor

ISKAZ O FINANSIJSKOJ POZICIJI (BILANS STANJA)

Na dan 31. decembra 2017. godine

U EUR

	<u>Napomena</u>	<u>31.12.2017.</u>	<u>31.12.2016.</u>
AKTIVA			
STALNA IMOVINA			
Nematerijalna imovina	3.8; 10	23,516	20,994
Nekretnine, postrojenja i oprema za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja	3.9; 11	1,113,472	826,778
		<u>1,136,988</u>	<u>847,772</u>
DUGOROČNA FINANSIJSKA ULAGANJA			
Dugoročni depoziti i druga dugoročna finans. ulaganja	3.13; 12	1,639,628	1,381,066
Investicione nekretnine	3.12; 13	281,420	493,104
Udjeli i učešća u društvima	14	540,500	50,000
		<u>2,461,548</u>	<u>1,924,170</u>
KRATKOROČNA FINANSIJSKA ULAGANJA			
	3.13; 14	1,257,923	1,551,296
OBRTNA SREDSTVA			
Gotovinska sredstva	3.13; 15	67,898	60,023
Kratkoročna potraživanja	3.13; 16	1,315,512	1,336,614
Zalihe materijala i sitnog inventara		4,868	12,247
		<u>1,388,278</u>	<u>1,408,884</u>
Udio reosiguravača u tehničkim rezervama	17	57,106	74,322
Aktivna vremenska razgraničenja	18	540,293	418,731
UKUPNA AKTIVA		<u>6,842,136</u>	<u>6,225,176</u>

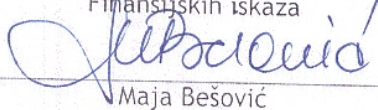
ISKAZ O FINANSIJSKOJ POZICIJI (BILANS STANJA) - Nastavak
 Na dan 31. decembra 2017. godine
 U EUR

	<u>Napomena</u>	<u>31.12.2017.</u>	<u>31.12.2016.</u>
PASIVA			
OSNOVNI KAPITAL			
Akcijski kapital	3.14; 19	3,000,003	3,000,003
		<u>3,000,003</u>	<u>3,000,003</u>
REZERVE			
Rezerve iz dobiti		39	39
Revalorizacione rezerve		22,872	139,612
Neraspoređena dobit/gubitak		269,940	97,370
		<u>292,851</u>	<u>237,021</u>
REZERVISANJA			
Bruto tehničke rezerve	3.17; 20	2,914,604	2,421,385
Ostala rezervisanja		9,000	-
		<u>2,923,604</u>	<u>2,421,385</u>
KRATKOROČNE OBAVEZE	21	409,520	453,582
DUGOROČNE OBAVEZE IZ FINANSIRANJA I POSLOVANJA	22	132,225	53,299
DOPRINOS ZA PREVENTIVU	23	83,933	59,886
UKUPNA PASIVA		<u>6,842,136</u>	<u>6,225,176</u>

Napomene na stranama od 10 do 51
 čine sastavni dio ovih finansijskih iskaza.

Priloženi finansijski iskazi su odobreni za izdavanje na dan 28. marta 2018. godine i potpisani su u ime rukovodstva Društva od strane:

Lice odgovorno za sastavljanje
 Finansijskih iskaza

 Maja Bešović

Izvršni direktor

 Ivan Lero

ISKAZ O UKUPNOM REZULTATU (BILANS USPJEHA)
U periodu od 1. januara do 31. decembra 2017. godine
U EUR

	<u>Napomena</u>	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
POSLOVNI PRIHODI	3.3	3,646,370	2,804,360
Prihod od premije osiguranja i saosiguranja	3.3.1; 6	3,505,070	2,708,700
Obračunate bruto premije osiguranja		4,121,879	3,466,189
Priljene premije saosiguranja		-	-
Smanjenje za udio reosiguranja u premijama osiguranja i za udjele retrocesionara u premijama osiguranja		(309,329)	(326,155)
Promjene bruto prenosnih premija		(294,171)	(453,801)
Promjene prenosnih premija za saosiguravajući dio		-	-
Promjene prenosnih premija za reosiguravajući dio		(13,309)	22,467
Neto prihodi od ostalih usluga	3.3.2; 7	141,300	95,660
POSLOVNI RASHODI	3.4	(2,088,894)	(1,515,386)
Rashodi naknada šteta	3.4.1; 8	(1,681,397)	(1,341,104)
Obračunate bruto naknade šteta		(1,609,309)	(1,306,516)
Troškovi vezani za isplatu šteta		(131,941)	(115,357)
Umanjenje za prihode ostvarene iz bruto regresnih potraživanja		169,180	253,339
Udio u naknadama šteta iz prihvaćenih saosiguranja, reosiguranja i retrocesija		(1,494)	(130)
Umanjenje za udio saosiguravača, reosiguravača i retrocesionara u naknadama šteta		83,478	50,173
Promjene bruto rezervisanja za nastale prijavljene štete		(34,545)	(16,203)
Promjene rezervisanja za nastale prijavljene štete za saosiguravajući i reosiguravajući dio		(2,407)	4,701
Promjena bruto rezervisanja za nastale neprijavljene štete		(147,811)	(175,488)
Promjena rezervisanja za troškove likvidacije šteta		(6,548)	(35,623)
Rashodi za promjene neto tehničkih rezervisanja	3.18; 22	(11,643)	-
Ostali troškovi, doprinosi i rezervisanja	3.44.2; 9	(395,854)	(174,282)
DOBITAK/GUBITAK - BRUTO POSLOVNI REZULTAT		1,557,476	1,288,974

ISKAZ O UKUPNOM REZULTATU (BILANS USPJEHA) - Nastavak

U periodu od 1. januara do 31. decembra 2017. godine

U EUR

	<u>Napomena</u>	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
TROŠKOVI SPROVOĐENJA OSIGURANJA	3.5; 10	(1,585,111)	(1,292,245)
Troškovi sticanja osiguranja	10.1	(1,169,940)	(940,336)
Promjene u razgraničenim troškovima sticanja osiguranja		102,828	151,173
Amortizacija	3.11; 12; 13	(35,850)	(31,358)
Troškovi rada	10.2	(296,916)	(275,957)
Materijalni troškovi	10.3	(12,747)	(9,868)
Ostali troškovi usluga	10.4	(115,099)	(126,350)
Drugi troškovi	10.5	(93,021)	(94,743)
Umanjenje za prihode od provizije reosiguranja		35,634	35,194
DOBITAK/GUBITAK-NETO POSLOVNI REZULTAT		(27,635)	(3,271)
FINANSISKI REZULTAT OD ULAGANJA	3.6; 11	95,505	57,379
Prihodi od ulaganja sredstava tehničkih rezervi i matematičke rezerve		75,806	55,637
Rashodi od ulaganja sredstava tehničkih rezervi i matematičke rezerve		(71)	(9,185)
Neto finansijski rezultat od ulaganja sredstava rezervi i matematičke rezerve		75,735	46,452
Prihodi od ulaganja koji se ne finansiraju iz sredstava tehničkih rezervi		34,404	49,196
Rashodi od ulaganja koji se ne finansiraju iz sredstava tehničkih rezervi		(14,634)	(38,269)
Neto finansijski rezultat od ulaganja koja se ne finansiraju iz sredstava tehničkih rezervi		19,770	10,927
REZULTAT IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRIJE OPOREZIVANJA		67,870	54,108
POREZ NA DOBIT	3.8	-	-
Porez na dobit		-	-
Prihodi/rashodi na ime odloženog poreza		-	-
NETO DOBIT ZA POSLOVNU GODINU		67,870	54,108
RASPODJELA NETO DOBITI		-	-
ZARADA PO AKCIJI		0.03	0.05

Napomene na stranama od 10 do 51
čine sastavni dio ovih finansijskih iskaza

ISKAZ O PROMJENAMA NA KAPITALU

U periodu od 1. januara do 31. decembra 2017. godine

U EUR

Opis	Osnovni kapital	Revalorizaci- one rezerve	Rezerve	Neraspore- đena dobit	Ukupno
Stanje na dan					
1. januar 2016. godine	3,000,003	139,612	39	43,065	3,182,720
Ispravka greški prethodnog perioda	-	-	-	197	197
Dobit tekuće godine	-	-	-	54,108	54,108
Stanje na dan					
31. decembar 2016. godine	3,000,003	139,612	39	97,370	3,237,025
Stanje na dan					
1. januar 2017. godine	3,000,003	139,612	39	97,370	3,237,025
Promjena fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju	-	(116,740)	-	-	(116,740)
Dobit tekuće godine	-	-	-	67,870	67,870
Povećanje/smanjenje osnovnog kapitala	-	-	-	104,700	104,700
Stanje na dan					
31. decembar 2017. godine	3,000,003	22,872	39	269,940	3,292,854

Napomene na stranama od 10 do 51
čine sastavni dio ovih finansijskih iskaza.

ISKAZ O NOVČANIM TOKOVIMA

U periodu od 1. januara do 31. decembra 2017. godine

U EUR

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	5,003,170	4,190,232
Prilivi od premija (iz osiguranja, saosiguranja i reosiguranja)	4,652,945	3,497,388
Prilivi po osnovu ostalih poslovnih prihoda	295,143	616,915
Prilivi od učešća u naknadi šteta (saosiguranja i reosiguranja)	36,511	47,676
Prilivi po osnovu vanrednih prihoda	18,571	28,254
Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	(3,988,911)	(3,295,816)
Odlivi po osnovu naknada šteta (iz osiguranja, saosiguranja i reos)	(1,571,535)	(1,304,622)
Odlivi po osnovu premija (saosiguranja, reosiguranja i premija)	(316,220)	(281,307)
Odlivi po osnovu bruto zarada, naknada zarada i dugih ličnih rash	(627,982)	(533,970)
Odlivi po osnovu poreza, doprinosa i drugih dažbina	(313,760)	(222,153)
Odlivi po osnovu zakupa	(21,803)	(36,464)
Odlivi po osnovu provizija (zastupnicima i posrednicima)	(431)	(14,883)
Odlivi po osnovu drugih troškova poslovanja	(796,921)	(867,307)
Odlivi po osnovu vanrednih rashoda	(340,259)	(35,111)
Neto tok gotovine iz poslovnih aktivnosti	(1,014,259)	(894,415)
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		
Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja	1,700,498	1,762,849
Prilivi od prodaje hartija od vrijednosti	23,908	22,121
Prilivi od ulaganja u hartije od vrijednosti	1,993	4,070
Prilivi od prodaje nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava	3,400	37,277
Ostali prilivi od investiranja (povraćaj depozita i avansa, kamata)	1,671,197	1,699,381
Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja	(2,590,129)	(2,858,364)
Odlivi po osnovu deponovanja i ulag. kod banaka u Crnoj Gori	(1,075,000)	(2,130,000)
Odlivi po osnovu ulaganja u obveznice, odnosno dr.duznicke HOV kojima se trguje na organizovanom trzistu HOV	(623,065)	(498,274)
Odlivi za kupovinu nematerijalnih ulaganja i ostalih sredstava	(60,438)	(60,782)
Ostali odlivi iz aktivnosti investiranja	(831,625)	(169,309)
Neto tok gotovine iz aktivnosti investiranja	(889,631)	(1,095,516)

ISKAZ O NOVČANIM TOKOVIMA - Nastavak
U periodu od 1. januara do 31. decembra 2017. godine
U EUR

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	<u>425,000</u>	<u>540,000</u>
Priliv po osnovu izvršenih uplata kapitala	-	-
Prilivi po osnovu dugoročnih kredita	-	200,000
Prilivi po osnovu kratkoročnih kredita	425,000	340,000
Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	<u>(541,754)</u>	<u>(340,188)</u>
Odlivi po osnovu dugorocnih kredita	(32,298)	(4,493)
Odlivi po osnovu kratkorocnih kredita	(509,456)	(335,695)
Neto tok gotovine iz aktivnosti finansiranja	<u>(116,754)</u>	<u>199,812</u>
NETO TOK GOTOVINE	7,875	(1,288)
GOTOVINA NA POČETKU IZVJEŠTAJNOG PERIODA	<u>60,023</u>	<u>61,311</u>
GOTOVINA NA KRAJU IZVJEŠTAJNOG PERIODA	<u>67,898</u>	<u>60,023</u>

Napomene na stranama od 10 do 51
čine sastavni dio ovih finansijskih iskaza

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

1. OPŠTE INFORMACIJE

Osiguravajuće društvo „Swiss osiguranje“ A.D, Podgorica (u daljem tekstu Društvo), je osnovano 27. januara 1993. godine pod nazivom Agroosiguranje AD, Podgorica, nakon transformacije Društva za uzajamno osiguranje „Agroosiguranje“, Podgorica. Društvo je registrovano u Privrednom sudu u Podgorici 15. februara 1993. godine Rješenjem Fi. 485/93. Savezno Ministarstvo za finansije izdalo je Društvu dozvolu za rad 30. juna 1997. godine

Društvo je promijenilo naziv u Osiguravajuće društvo „Swiss osiguranje“ AD, Podgorica 7. avgusta 2000. godine, što je registrovano u Privrednom sudu u Podgorici Rješenjem broj Fi. 1475/00.

Društvo je usaglasilo svoju organizaciju sa Zakonom o privrednim društvima i upisano u Centralni registar Privrednog suda u Podgorici 18. jula 2002. godine pod registracionim brojem 4-0000110/001.

Agencija za nadzor osiguranja je 23.01.2009. godine donijela Rješenje broj 896-2/08 kojim se Osiguravajućem društvu „Swiss osiguranje“ AD, Podgorica izdaje dozvola za rad za obavljanje poslova svih vrsta neživotnih osiguranja propisanih članom 10 Zakona o osiguranju („Sl. List CG“ 78/06 i 19/07).

Saglasno odredbama Zakona o osiguranju („Sl. list CG 78/06, 19/07, 53/09, 73/10, 40/11 i 45/12) i Statuta Društva, djelatnost „Swiss osiguranja“ AD, Podgorica su poslovi svih vrsta neživotnih osiguranja:

- Obavezno osiguranje u saobraćaju,
- Osiguranje od nezgode i dobrovoljno zdravstveno osiguranje,
- Ostala osiguranja imovine, uključujući osiguranje vozila-kasko,
- Sve vrste neživotnih osiguranja.

Sjedište Društva je u Podgorici, Bulevar Josipa Broza 23A.

Društvo je na dan 31. decembra 2017. godine imalo 89 zaposlenih (na dan 31. decembra 2016. godine imalo je 52 zaposlenih), od čega je 60 zaposlenih saradnici za prodaju osiguranja motornih vozila, sa nepunim radnim vremenom (31. decembra 2016. godine 25 zaposlenih).

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH ISKAZA**2.1. Osnova za sastavljanje finansijskih iskaza**

Društvo ima obavezu da vodi svoje evidencije i sastavlja finansijske iskaze u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji RCG („Sl. list RCG“, br. 69/05, 80/08 i 32/11), Zakonom o računovodstvu („Sl. list Crne Gore“, br. 052/16 od 09.08.2016), Zakonom o porezu na dobit pravnih lica („Sl. list RCG“, br. 65/01, 12/02, 80/04, 40/08, 86/09, 40/11, 14/12, 61/13 i 055/16), Zakonom o osiguranju („Sl. list RCG“ br. 78/06, 19/07, 53/09, 73/10, 40/11, 45/12, 06/13 i 055/16), Pravilnikom o kontnom okviru društva za osiguranje („Sl. list RCG“ br. 63/10 i 78/15) i ostalim relevantnim podzakonskim aktima Agencije za nadzor osiguranja, kao i ostalom primjenjivom zakonskom regulativom u Crnoj Gori.

Priloženi finansijski iskazi su sastavljeni i propisanoj formi obrazaca finansijskih iskaza („Sl. list CG“, br.5/11).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH ISKAZA (Nastavak)**2.1. Osnova za sastavljanje finansijskih iskaza (Nastavak)**

Imajući u vidu razlike između navedenih regulativa koje regulišu iskazi Društava za osiguranje, ovi finansijski iskazi odstupaju od MSFI u sljedećim ključnim aspektima:

- Društvo obračunava iznos ispravki vrijednosti potraživanja u skladu sa Odlukom o načinu procjenjivanja aktive društva za osiguranje, donijetoj od strane Agencije za nadzor osiguranja. Navedena računovodstvena politika može usloviti značajne razlike u odnosu na vrednovanje ispravki vrijednosti (obezvrjeđenja) za procijenjenu nenaplativost finansijskih instrumenata na osnovu diskontovanja očekivanih budućih novčanih tokova primjenom originalne efektivne kamatne stope u trenutku odobravanja, u skladu sa zahtjevima MRS 39 „Finansijski instrumenti: Priznavanje i mjerenje“.
- Finansijski iskazi su prikazani u formatu koji u pojedinim dijelovima odstupa od prezentacije u skladu sa zahtjevima sa MRS 1 „Prikazivanje finansijskih izvještaja“.
- Finansijski iskazi ne uključuju sva objelodanjivanja u skladu sa zahtjevima MSFI-4 i MSFI-7.

Usvojene računovodstvene politike korišćene za pripremu finansijskih iskaza za 31. decembar 2017. godine konzistentne su sa računovodstvenim politikama primjenjenim u prethodnoj finansijskoj godini.

2.2. Korišćenje procjenjivanja

Finansijski iskazi su sastavljeni na osnovu procjenjivanja istorijske vrijednosti osim finansijskih instrumenata namijenjenih trgovanju koji se procjenjuju po fer vrednosti, osnovnih sredstava koja se procjenjuju po modelu revalorizovane vrijednosti i investicionih nekretnina koje se procjenjuju po fer vrijednosti. Ostala finansijska imovina i obaveze iskazani su po amortizovanoj vrijednosti, umanjenoj za odgovarajuće ispravke vrijednosti.

Prezentacija finansijskih iskaza zahtijeva od rukovodstva korišćenje najboljih mogućih procjena, objelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih iskaza, kao i prihoda i rashoda u toku izvještajnog perioda. Ove procjene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih iskaza, a budući stvarni rezultati mogu se razlikovati od procijenjenih iznosa. Ove procjene se najvećim dijelom odnose na procjene korisnog vijeka upotrebe osnovnih sredstava, procjene obezvrjeđenja potraživanja iz poslovnih odnosa, rezervisanja za prijavljene, a ne likvidirane štete, rezervisanja za nastale, a neprijavljene štete i ostala rezervisanja.

2.3. Zvanična valuta izvještavanja

Zvanična valuta u Crnoj Gori i izvještajna valuta Društva je Euro (EUR). Osim ako nije drugačije naznačeno, svi iznosi su navedeni u eurima.

2.4. Uporedni podaci

Društvo je prikazalo uporedne podatke za bilans uspjeha za period od 1. januara do 31. decembra 2016. godine, bilans stanja, iskaz o promjenama na kapitalu, i bilans novčanih tokova za godinu koja se završava 31. decembra 2016. godine.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH ISKAZA (Nastavak)**2.5. Koncept nastavka poslovanja**

Finansijski iskazi su sastavljeni u skladu sa konceptom nastavka poslovanja, koji pretpostavlja da će Društvo nastaviti da posluje tokom neograničenog vremenskog perioda u predvidljivoj budućnosti.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA**3.1. Konsolidacija**

Na osnovu Zakona o računovodstvu („Sl. list CG”, br. 52/16 od 09.08.2016), privredna društva su dužna da sastavljaju, dostavljaju i objavljuju pojedinačne i konsolidovane finansijske izvještaje kada imaju kontrolu (matična pravna lica) nad jednim ili više pravnih lica (zavisna pravna lica) u skladu sa MRS. Konsolidovani finansijski izvještaji su iskazi ekonomske cjeline koju čine matično i sva zavisna pravna lica.

Takođe, u skladu sa ovim Zakonom matično pravno lice dužno je da sastavlja, dostavlja i objavljuje konsolidovani izvještaj menadžmenta.

Priloženi finansijski izvještaji predstavljaju pojedinačne finansijske izvještaje Društva.

Zavisna pravna lica čiji je Društvo 100% vlasnik su:

- "SMOKVA" Društvo sa ograničenom odgovornošću za proizvodnju promet roba i usluga - Podgorica;
- Društvo za zastupanje u osiguranju "SWISS PLUS" d.o.o Podgorica.

3.2. Preračunavanje stranih sredstava plaćanja

Sva potraživanja i obaveze u stranim sredstvima plaćanja, preračunavaju se u EUR primjenom zvaničnih deviznih kurseva važećih na dan bilansa stanja.

Poslovne promjene u stranim sredstvima plaćanja tokom godine preračunavaju se u EUR po zvaničnim deviznim kursovima važećim na dan poslovne promjene.

Pozitivne i negativne kursne razlike nastale iz preračuna sredstava i obaveza iskazanih u stranim sredstvima plaćanja i preračunom poslovnih promjena u toku godine priznaju se kao prihod ili rashod perioda u kome su nastale.

3.3. Poslovni prihodi

Poslovni prihodi obuhvataju prihode od premije osiguranja i ostale prihode. Prihodi se priznaju po fer vrijednosti primljenih nadoknada ili potraživanja.

3.3.1. Prihodi od premije osiguranja

Prihodi od premije osiguranja predstavljaju iznos fakturisane premije, nakon umanjenja za porez, koju osiguranik plaća osiguravaču za snošenje rizika na osnovu ugovora o osiguranju, umanjene za iznos prenosne premije koji pripada narednom obračunskom periodu, a uvećan za prenosnu premiju iz prethodne godine. Visina bruto premije utvrđena je tarifom premije prema vrsti osiguranja. Tarifnu politiku usvojio je Odbor direktora Društva.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**3.3. Poslovni prihodi (Nastavak)****3.3.1. Prihodi od premije osiguranja (Nastavak)**

Bruto premija se sastoji od funkcionalne premije i režijskog dodatka. Funkcionalnu premiju čine tehnička premija i doprinos za preventivu. Režijski dodatak koristi za pokriće troškova za sprovođenje osiguranja. Maksimalnu stopu režijskog dodatka utvrđuje organ određen statutom Društva.

Bonusi i popusti se odobravaju u skladu sa uslovima i u procentima propisanim internim aktima. Društvo odobrava popuste u skladu sa Tarifom, a na osnovu procijenjenog rizika, dodatnog sistema zaštite, ugovorenog trajanja osiguranja, broja osiguranih rizika, u zavisnosti od načina i dinamike plaćanja premije i sl.

Neto prihodi od premije osiguranja obračunati su iz bruto premija osiguranja, koja je umanjena za udio reosiguranja i korigovana za promjenu bruto prenosne premije i promjenu učešća reosiguravača u prenosnoj premiji.

3.3.2. Neto prihodi od ostalih usluga

Ostali poslovni prihodi predstavljaju druge stavke koje zadovoljavaju definiciju prihoda i mogu, ali i ne moraju, da proisteknu iz uobičajenih aktivnosti Društva. U okviru neto prihoda od ostalih usluga iskazuju se prihodi od prodaje zelene karte.

3.4. Poslovni rashodi

Poslovni rashodi obuhvataju troškove koji proističu iz uobičajenih aktivnosti Društva i gubitke. Poslovne rashode čine: rashodi naknada šteta, rashodi za promjene neto tehničkih rezervisanja, troškovi za preventivu, garantni fond, troškovi nadzornog organa, troškovi ispravke vrijednosti premije osiguranja i ostali troškovi osiguranja.

3.4.1. Rashodi naknada šteta

Rashodi naknada šteta predstavljaju rashode za isplatu šteta koji se utvrđuju na osnovu ugovora, akata poslovne politike, odnosno opštih akata Društva. Ovi rashodi uključuju i rashode procjene šteta i druge rashode definisane aktima Društva.

Neto rashodi naknade štete obračunati su iz bruto naknade šteta, koja je uvećana za troškove vezane za isplatu šteta, umanjena za regresna potraživanja i udio reosiguranja i saosiguranja i korigovana za promjenu bruto rezervisanja za štete i učešće reosiguranja i saosiguranja u tim rezervacijama. Troškovi vezani za isplatu šteta sadrže eksterne i interne troškove procjene opravdanosti iznosa odštetnih zahtjeva, kao i sudske troškove i troškove vještačenja.

3.4.2. Ostali troškovi, doprinosi i rezervisanja

Ostali troškovi, doprinosi i rezervisanja obuhvataju troškove doprinosa garantnom fondu, troškove nadzornog organa, troškove za preventivnu aktivnost, troškovi ispravke vrijednosti premije osiguranja i ostale troškove iz poslova osiguranja. Ostali troškovi se priznaju na obračunskoj osnovi.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**3.5. Troškovi sprovođenja osiguranja**

Troškovi sprovođenja osiguranja obuhvataju rashode koji proističu iz uobičajenih aktivnosti Društva.

Troškovi sprovođenja osiguranja obuhvataju: troškove sticanja osiguranja i sve druge operativne troškove koji su neophodni za obavljanje djelatnosti osiguranja. Ove poslovne rashode čine rashodi za obavljanje djelatnosti osiguranja kao što su provizije zastupnicima/posrednicima za prodane premije osiguranja, amortizacije, zarada, naknada zarada i ostalih primanja zaposlenih, materijalni troškovi, ostali troškovi usluga i drugo.

Troškove pribave čine: troškovi koji se mogu direktno pripisati pribavi i troškovi koji se ne mogu direktno pripisati pribavi i koji se po ključu raspoređuju na troškove pribave.

U skladu sa članom 102 Zakona o osiguranju, troškovi sticanja (pribavljanja) osiguranja mogu se razgraničiti u srazmjeri prenosne premije i ukupne premije.

Ukupni troškovi sprovođenja osiguranja umanjuju se za prihode od provizija reosiguravača.

3.6. Finansijski prihodi i rashodi

Finansijske prihode čine prihodi od dividendi i drugih udjela u dobitku, prihodi od kamata, dobiti od finansijskih sredstava i drugi prihodi.

Finansijski rashodi se sastoje od rashoda od kamata, gubitaka od finansijskih sredstava i drugih finansijskih rashoda.

Prihodi i rashodi po osnovu kamata i drugi troškovi pozajmljivanja knjiže se u korist i na teret obračunskog perioda na koji se odnose.

3.7. Nakanade za zaposlene

U skladu sa propisima koji se primjenjuju u Crnoj Gori, Društvo je u obavezi da plaća doprinose državnim fondovima kojima se obezbjeđuje socijalna sigurnost zaposlenih. Ove obaveze uključuju doprinose za zaposlene na teret poslodavca u iznosima obračunatim po stopama propisanim relevantnim zakonskim propisima. Društvo je, takođe, obavezno da od bruto plata zaposlenih obustavi doprinose i da ih, u ime zaposlenih, uplati tim fondovima. Doprimosi na teret poslodavca i doprimosi na teret zaposlenih iskazuju se kao rashod perioda na koji se odnose.

Nakon izvršenih uplata doprinosa, Društvo nema daljih zakonskih obaveza u pogledu budućeg plaćanja doprinosa ukoliko fond nema dovoljno sredstava da isplati sve beneficije zaposlenima koji su se penzionisali.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**3.8. Porezi****(a) Tekući porez na dobit**

Porez na dobit se obračunava i plaća u skladu sa Zakonom o porezu na dobit pravnih lica ("Sl. List CG" br. 80/2004, 40/2008, 86/2009, 40/2011, 14/2012, 61/2013 i 55/2016). Porez na dobit plaća se po proporcionalnoj stopi koja iznosi 9% od poreske osnovice (2016: 9%).

Oporeziva dobit se utvrđuje na osnovu dobiti Društva iskazane u bilansu uspjeha uz usklađivanje prihoda i rashoda po odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica (čl. 8 i 9 za usklađivanje prihoda i čl. 10 do 20 za usklađivanje rashoda).

Poreski propisi Crne Gore ne predviđaju da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda iskazani u poreskom bilansu mogu se koristiti za umanjene poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

(b) Odloženi porez na dobit

Odloženi porez na dobit se obračunava korišćenjem metode obaveza za privremene razlike koje nastanu između poreske osnovice sredstava i obaveza i njihove knjigovodstvene vrijednosti. Odloženi porez na dobit se utvrđuje primjenom poreskih stopa koje su na snazi na dan bilansa stanja i za koje se očekuje da će biti primijenjene u periodu u kome će se odložena poreska sredstva realizovati ili odložene poreske obaveze izmiriti. Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva se priznaju za sve odbitne privremene razlike i poreske gubitke i kredite, koji se mogu prenositi u naredne fiskalne periode, do stepena do kojeg će vjerovatno postojati oporeziva dobit od koje se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti. Po mišljenju rukovodstva Društva, efekti primjene MRS 12-“Porez na dobit” nijesu od materijalnog značaja na finansijske izvještaje posmatrane u cjelini.

(c) Porezi i doprinosi i druge zakonske obaveze koje ne zavise od rezultata poslovanja

Porezi, doprinosi i druge zakonske obaveze koje ne zavise od rezultata poslovanja uključuju porez na imovinu, kao i druge poreze i doprinose u skladu sa republičkim i opštinskim propisima.

3.9. Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja se odnose na softvere za vođenje poslovnih knjiga i obračun premije osiguranja.

Nematerijalna ulaganja se inicijalno priznaju po nabavnoj vrijednosti. Nabavnu vrijednost čini fakturna vrijednost sredstava, uvećana za sve troškove nastale do njihovog stavljanja u upotrebu.

Naknadno mjerenje nakon početnog priznavanja nematerijalnih ulaganja vrši se po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrijednosti i eventualne akumulirane gubitke zbog obezvrjeđenja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**3.10. Nekretnine i oprema**

Nekretnine i oprema obuhvataju sredstva koja su potrebna za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja i čiji je očekivani korisni vijek upotrebe duži od jedne godine.

Nekretnine i oprema se inicijalno priznaju po nabavnoj vrijednosti. Nabavnu vrijednost čini vrijednost po fakturi dobavljača, uvećana za sve troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti.

Nakon početnog priznavanja, građevinski objekti se u bilansu stanja iskazuju po revalorizovanoj vrijednosti, koja predstavlja fer/poštenu vrijednost na dan procjene, umanjenoj za ispravku vrijednosti i gubitke zbog obezvrjeđenja. Učestalost revalorizacije zavisi od promjene vrijednosti nekretnina i opreme i vrši se u slučajevima kada neto sadašnja vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme materijalno značajno odstupa od fer vrijednosti sredstava na dan bilansa stanja.

Povećanje knjigovodstvene vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme po osnovu revalorizacije iskazuje se na računu revalorizacionih rezervi. Smanjenja knjigovodstvene vrijednosti kojima se umanjuju prethodna povećanja vrijednosti istih sredstava terete direktno revalorizacione rezerve; sva ostala smanjenja terete bilans uspjeha.

Nezavisna procjena građevinskih objekata izvršena je od strane ovlaštenog procjenitelja (Omer Markišić) na dan 24. avgust 2017. godine, metodom tržišne vrijednosti.

Nakon početnog priznavanja oprema se iskazuje po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrijednosti i eventualne akumulirane imparitetne gubitke.

Naknadni troškovi se uključuju u nabavnu vrijednost sredstva ili se priznaju kao posebno sredstvo, ukoliko je primjenljivo, samo kada postoji vjerovatnoća da će Društvo u budućnosti imati ekonomsku korist od tog sredstva i ako se njegova vrijednost može pouzdano izmjeriti. Svi drugi troškovi tekućeg održavanja terete bilans uspjeha perioda u kome su nastali.

Dobici ili gubici nastali pri otuđenju ili rashodovanju nekretnina i opreme utvrđuju se iz razlike između iznosa dobijenog prodajom i knjigovodstvene vrijednosti i priznaju se u korist ili na teret bilansa uspjeha.

3.11. Amortizacija

Amortizacija nekretnina, opreme i nematerijalnih ulaganja obračunava se na nabavnu, odnosno procijenjenu vrijednost umanjenu za procijenjeni iznos rezidualne vrijednosti, proporcionalnim metodom, primjenom stopa koje se utvrđuju na osnovu procijenjenog korisnog vijeka upotrebe sredstava.

Amortizacija se obračunava počevši od narednog mjeseca za novonabavljene nekretnine i opremu, odnosno obračunom na vrijednost nekretnina i opreme, utvrđenu krajem prethodne godine, za ostale nekretnine i opremu.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**3.11. Amortizacija (Nastavak)**

Primijenjene stope su sledeće u toku 2017. godine:

	Procijenjeni korisni vijek (godina)	Stopa amortizacije (%)	Stopa koja se priznaje u poreskom bilansu (%)
Softveri i licence	5	20	30
Građevinski objekti	97	1.03	5
Računari i računarska oprema	5	20	30
Vozila	6.5	15.5	15
Rashladni uređaji, telefoni, telefaks	6.6	16.5	15
Kancelarijski namještaj	8	12.5	20
Reklame	10	10	30
Inventar	6.5	15	20
Ostala oprema	7-6.6	14.3-16.6	30

U skladu sa članom 13. Zakona o porezu na dobit pravnih lica ("Sl.list RCG", br. 80/04, "Sl.list CG", br. 40/2008, br. 86/09, br. 40/11, br. 14/12, br. 61/13 i br. 55/16) obračun amortizacije za poreske svrhe se razlikuje od obračuna amortizacije za računovodstvene svrhe. Amortizacija licenci, ostalih nematerijalnih ulaganja i građevinskih objekata za poreske svrhe obračunava se primjenom proporcionalnog metoda, a opremu primjenom regresivnog metoda.

3.12. Obezvrjeđenje vrijednosti imovine

Društvo na dan bilansa stanja preispituje vrijednosti po kojima je iskazana materijalna imovina i procjenjuje da li postoje nagovještaji da je vrijednost nekog sredstva umanjena. U slučaju da postoje takve naznake, procjenjuje se nadoknadivi iznos sredstava, kako bi se utvrdio iznos obezvrjeđenja. Gubitak zbog umanjnja vrijednosti se priznaje u visini iznosa za koji je knjigovodstvena vrijednost sredstva veća od njegove nadoknadive vrijednosti. Nadoknadiva vrijednost je neto prodajna vrijednost umanjena za troškove prodaje ili upotrebna vrijednost, zavisno od toga koja je od te dvije vrijednosti veća.

Gubitak zbog obezvrjeđenja se priznaje kao rashod tekućeg perioda, ukoliko sredstvo nije prikazano u finansijskim iskazima po revalorizovanoj vrijednosti, kada se obezvrjeđenje tretira kao smanjenje revalorizacije rezerve do revalorizovanog iznosa.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**3.13. Investicione nekretnine**

Investiciona nekretnina je ulaganje Društva u nekretninu koju Društvo ne koristi za neposredno obavljanje djelatnosti, nego radi sticanja prihoda od zakupa i/ili radi uvećanja vrijednosti kapitala.

Investiciona nekretnina se inicijalno priznaje po nabavnoj vrijednosti. Nabavna vrednost sadrži nabavnu cijenu i neposredno pripadajuće troškove. Nakon početnog priznavanja investiciona nekretnina se iskazuje po fer vrijednosti. Dobitak ili gubitak nastao po osnovu promjene fer vrijednosti priznaje se kao prihod ili rashod perioda u kojem je nastao.

Nezavisna procjena građevinskih objekata izvršena je od strane ovlaštenog procjenitelja (Zoran Filipović) na dan 23. mart 2017. godine, metodom tržišne vrijednosti.

3.14. Finansijska sredstva i obaveze

Finansijska imovina razvrstana je u sljedeće kategorije: učešća u kapitalu pridruženih entiteta, hartije od vrijednosti namijenjene trgovanju, hartije od vrijednosti do dospijeca, oročeni depoziti i potraživanja iz poslovnih odnosa. Klasifikacija finansijske imovine zavisi od prirode i namjene finansijskog sredstva i utvrđena je u vrijeme početnog priznavanja.

Učešća u kapitalu pridruženih entiteta

Učešća u kapitalu pridruženih entiteta predstavljaju ulaganja u osnivački kapital Nacionalnog biroa osiguravača Crne Gore i prikazana su po prvobitnoj vrijednosti ulaganja.

Društvo je dana 18.01.2017.godine, danom registracije u CRPS postalo jedini osnivač sa udjelom od 100% u Društva: Društvo sa ograničenom odgovornošću za proizvodnju, promet roba i usluga „Smokva“ D.O.O. Podgorica i Društvo za zastupanje u osiguranju „Swiss plus“ D.O.O. Podgorica.

Osnivački udio za Društvo sa ograničenom odgovornošću za proizvodnju, promet roba i usluga „Smokva“ D.O.O. Podgorica je kupljen za iznos od 440.000 Eur bez poreza, odnosno za ukupan iznos od 479.600Eur sa svim troškovima, taksama i porezima u skladu sa članom 15. Ugovora o ustupanju osnivačkog uloga 252 od 16.01.2017.

Osnivački udio za Društvo za zastupanje u osiguranju „Swiss plus“ D.O.O. Podgorica je kupljen za iznos od 10.000 Eur bez poreza, odnosno za ukupan iznos od 10.900 Eur sa svim troškovima, taksama i porezima u skladu sa članom 15. Ugovora o ustupanju osnivačkog uloga 253 od 16.01.2017.

Ulaganja u hartije od vrijednosti namijenjene trgovanju

Finasijski plasmani čiji se efekti promjena u fer vrijednosti iskazuju u bilansu uspjeha su finansijska sredstva namijenjena trgovanju.

Ulaganja u hartije od vrijednosti namijenjene trgovanju predstavljaju plasmane u akcije privrednih društava koja se kotiraju na tržištima hartija od vrijednosti u Crnoj Gori i Srbiji i prikazana su u okviru obrtne imovine.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**3.14. Finansijska sredstva i obaveze (Nastavak)*****Ulaganja u hartije od vrijednosti namijenjene trgovanju (Nastavak)***

Hartije od vrijednosti namijenjene trgovanju se početno iskazuju po nabavnoj vrijednosti na dan trgovanja. U nabavnu vrijednost se ne uključuju transakcioni troškovi nabavke. Nakon početnog priznavanja, finansijska sredstva se na dan bilansa stanja vrednuju po fer vrijednosti, bez odbitka za troškove transakcija koji mogu nastati prilikom prodaje ili drugog otuđenja. Razlika između fer vrijednosti i knjigovodstvene vrijednosti na datum bilansa stanja direktno se priznaje kao prihod ili rashod perioda u kojem je nastala.

Finansijska sredstva se isknjižavaju onda kada pravo na priliv po osnovu finansijskog ulaganja prestane, odnosno kada Društvo suštinski prenese sve rizike i koristi od vlasništva.

Iznos više ili manje ostvarene prodajne vrijednosti u odnosu na vrijednost koja je iskazana u poslovnim knjigama Društva, iskazuje se kao dobitak, odnosno gubitak u bilansu uspjeha i prkazuje kao dio ostalih poslovnih prihoda ili poslovnih rashoda.

Otpis ulaganja u hartije od vrijednosti namijenjene trgovanju vrši se u cjelosti za akcije privrednih društava koja su trajno prestala sa poslovanjem ili za koja je završen postupak stečaja. Djelimičan otpis finansijskih plasmana vrši se za akcije privrednih društava kod kojih je došlo do smanjenja akcijskog kapitala po osnovu pokrića gubitka iz poslovanja, a na osnovu odluke Skupštine akcionara tih društava.

Finansijska sredstva koja se drže do dospijeca na naplatu

Finansijska sredstva koja se drže do dospijeca na naplatu predstavljaju nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim i odredivim isplatama i fiksnim dospijecem, i za koja rukovodstvo Društva ima pozitivnu namjeru i sposobnosti da ih drži do roka dospijeca. Ukoliko Društvo prodaje više od beznačajnog iznosa investicije koja se drži do dospijeca, čitava kategorija ulaganja se obilježava i reklasifikuje kao raspoloživa za prodaju.

Potraživanja iz poslovnih odnosa i oročeni depoziti

Potraživanja za premiju i druga potraživanja čine potraživanja za fakturisane iznose premija osiguranja koja nijesu naplaćena na dan bilansiranja, kao i druga kratkoročna potraživanja.

Potraživanja se inicijalno priznaju po nominalnoj vrijednosti, a na dan bilansa se iskazuju po nominalnoj vrijednosti umanjenoj za procjenu rukovodstva o potencijalnoj nenaplativosti potraživanja.

Ispavka vrijednosti se iskazuje kada postoji objektivan dokaz da Društvo neće moći da naplati sve iznose koje potražuje na osnovu prvobitnih uslova potraživanja. Značajne finansijske teškoće kupca, vjerovatnoća da će kupac otići pod stečaj ili finansijsku reorganizaciju, propust ili kašnjenje u plaćanju duže od godinu dana od dana dospijeca, smatraju se indikatorima da je umanjena vrijednost potraživanja.

Rukovodstvo Društva utvrđuje ispravku vrijednosti plasmana imajući pri tome u vidu urednost u plaćanju, finansijsko stanje dužnika i slične faktore.

Depoziti kod banaka iskazuju se po nominalnoj vrijednosti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**3.14. Finansijska sredstva i obaveze (Nastavak)*****Umanjenje vrijednosti finansijske imovine***

Društvo provjerava na datum sastavljanja finansijskih iskaza da li postoje objektivni dokazi za obezvrjeđenje finansijske imovine. Finansijska imovina je pretrpjela umanjenje vrijednosti tamo gdje postoji objektivni dokaz da će procijenjeni budući novčani tokovi od imovine biti izmijenjeni kao rezultat jednog ili više događaja koji su se desili nakon početnog priznavanja finansijske imovine.

Objektivni dokaz umanjenja vrijednosti finansijske imovine može uključiti:

- značajnu finansijsku teškoću pravnog lica; ili
- kašnjenje ili propust u plaćanju; ili
- kada postane vjerovatno da će dužnik otići pod stečaj ili finansijsku reorganizaciju.

Iznos troška po osnovu ispravke vrijednosti se priznaje u okviru bilansa uspjeha u okviru ostalih rashoda. Naknadna naplata potraživanja koje je ranije bilo ispravljeno ili otpisano priznaje se u bilansu uspjeha u okviru ostalih prihoda.

Prestanak priznavanja finansijske imovine

Društvo prestaje priznavati finansijsku imovinu samo kada ugovorna prava na novčane tokove od finansijske imovine isteknu ili ako prenese finansijsku imovinu, pa samim tim i sve rizike i nagrade od vlasništva sredstva na drugi subjekt.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima podrazumijevaju se gotovina u blagajni Društva i novčana sredstva na računima kod poslovnih banaka (žiro i deviznim računima).

Obaveze prema dobavljačima

Obaveze prema dobavljačima se prvobitno prikazuju u iznosima primljenih sredstava, a nakon toga se iskazuju po amortizovanoj vrijednosti uz primjenu ugovorene kamatne stope.

Prestanak priznavanja finansijske obaveze

Društvo prestaje priznavati finansijsku obavezu kada, i samo kada su obaveze Društva otpuštene, otkazane ili ističu.

Lizing

Lizing se klasifikuje kao finansijski lizing u svim slučajevima kada se lizingom, na Društvo, prenose u najvećoj mjeri svi rizici i koristi koji proizilaze iz vlasništva nad predmetom lizinga. Predmet lizinga se priznaje kao sredstvo u poslovnim knjigama zakupca i kao obaveza po fer vrednosti.

Amortizacija sredstva koje je predmet lizinga vrši se tokom vijeka upotrebe sredstva ili tokom trajanja zakupa, u zavisnosti od toga koji je od ova dva perioda kraći.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**3.15. Kapital**

Prema članu 92 Zakona o osiguranju, kapital društva za osiguranje čini zbir osnovnog i dopunskog kapitala (član 92a i 92b), umanjen za odbitne stavke iz člana 92c ovog zakona.

Osnovni kapital čine:

- (a) akcijski kapital,
- (b) rezerve kapitala koje se ne odnose na obaveze iz osiguranja,
- (c) rezerve iz dobiti,
- (d) prenesena dobit iz prethodnih godina.

Obračunati osnovni kapital umanjuje se za:

- (a) otkupljene sopstvene akcije,
- (b) nematerijalnu imovinu,
- (c) preneseni gubitak i gubitak tekuće godine,
- (d) razliku nediskontovanih i diskontovanih tehničkih rezervi za rezervisane štete.

Dopunski kapital čine:

- (a) akcijski kapital uplaćen na osnovu kumulativnih povlašćenih akcija,
- (b) podređeni dužnički instrumenti,
- (c) druge kategorije:
 - vrijednost matematičke rezerve koja u obračunu ne uzima u obzir stvarni trošak pribavljanja osiguranja umanjena za vrijednost matematičke rezerve koja u obračunu uzima u obzir stvarni trošak pribavljanja, pri čemu stvarni troškovi pribavljanja u obračunu matematičke rezerve ne smiju prelaziti 3,5% osigurane sume;
 - revalorizacije rezerve imovine koje ne ulaze u sastav imovine za pokriće tehničkih rezervi, pri čemu se navedene druge kategorije mogu uključiti u obračun dopunskog kapitala samo na osnovu saglasnosti regulatornog organa.

Iznos dopunskog kapitala ne može prelaziti 50% iznosa osnovnog kapitala utvrđenog članom 92a Zakona o osiguranja Crne Gore.

Prilikom obračuna kapitala društva za osiguranje, zbir osnovnog i dopunskog kapitala umanjuje se za:

- udjele u drugim društvima za osiguranje, društvima za reosiguranje, bankama, brokerskim i dilerskim društvima, društvima za upravljanje i drugim finansijskim institucijama, ako ti udjeli prelaze iznos od 20% učešća u kapitalu i ulaze u obračun adekvatnosti kapitala tih društava,
- ulaganja u podređene dužničke instrumente i druga ulaganja u društva iz prethodne tačke, koja se uzimaju u obzir pri obračunu adekvatnosti kapitala tih društava,
- akcije koje se ne kotiraju na organizovanom tržištu i druga sredstva koja nije moguće koristiti za izmirenje dospjelih novčanih obaveza.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**3.16. Garantni kapital**

Garantni kapital Društva čini zbir osnovnog i dopunskog kapitala u skladu sa Zakonom o osiguranju.

Garantni kapital ne smije biti manji od 1/3 margine solventnosti.

Društvo je dužno da garantni kapital održava najmanje u visini akcijskog kapitala propisanog Zakonom o osiguranju. (U skladu sa odredbama člana 21 Zakona o osiguranju akcijski kapital Društva za sve vrste neživotnih osiguranja ne može biti manji od 3,000,000 EUR).

3.17. Revalorizacione rezerve

Revalorizacione rezerve su formirane po osnovu efekata izvršene procjene vrijednosti nekretnina, koju je Društvo izvršilo u skladu sa metodom računovodstvenog obuhvatanja i iskazivanja njihove vrijednosti, koji je dozvoljeni alternativni računovodstveni tretman po MRS 16 - Nekretnine postrojenja i oprema.

Efekat revalorizacije pojedinog osnovnog sredstva koji je iskazan u revalorizacionim rezervama realizuje se u slučaju prodaje, odnosno rashodovanja osnovnog sredstva i iskazuje direktno kao povećanje neraspoređene dobiti ili kao smanjenje akumuliranog nepokrivenog gubitka.

Gubitak zbog umanjenja vrednosti revalorizovanog sredstva tretira se kao smanjenje revalorizacione rezerve koja je prethodno formirana za to sredstvo. Ukoliko je gubitak zbog umanjenja vrijednosti veći od revalorizacione rezerve, razlika se priznaje kao rashod perioda.

3.18. Bruto tehničke rezerve

Formiranje tehničkih rezervi je propisano zakonom o osiguranju, podzakonskim aktima i internim pravilnicima.

Osiguravajuće društvo mora za sve poslove osiguranja, koje obavlja, formirati odgovarajuće tehničke rezerve, koje su namijenjene pokriću budućih obaveza iz osiguranja i eventualnih gubitaka zbog rizika, koji proizilaze iz poslova osiguranja koje obavlja.

Osiguravajuće društvo koje se bavi poslovima neživotnih osiguranja je dužno formirati sledeće vrste tehničkih rezervi:

- rezerve za prenosne premije;
- rezerve za rezervisane štete;
- rezerve za bonuse i popuste;
- druge tehničke rezerve.

Društvo formira tehničke rezerve za prenosne premije, rezerve za rezervisane štete i rezerve za neistekle rizike.

Detaljnija pravila i minimalne standarde za obračun tehničkih rezervi, propisuje Agencija za nadzor osiguranja.

U skladu sa Zakonom o osiguranju i propisima Agencije za nadzor osiguranja su u osiguravajućem društvu sastavljeni pravilnici za formiranje tehničkih rezervi.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**3.18. Bruto tehničke rezerve (Nastavak)**

Računovodstveno iskazivanje tehničkih rezervi raščlanjeno je po vrstama rezervi i po vrstama osiguranja.

Prenosne premije

Prenosne premije predstavljaju nedospjeli dio obračunatih premija po osnovu ugovora o osiguranju na dan bilansa i koriste se za pokriće obaveza iz osiguranja koje nastaju u narednom obračunskom periodu. Prenosne premije se obrazuju izdvajanjem iz ukupne premije osiguranja na kraju tekućeg obračunskog perioda, odvojeno za svaku vrstu osiguranja, srazmjerno vremenu trajanja osiguranja.

Obračun prenosnih premija vrši se prema vremenu trajanja osiguranja, odnosno metodom pro-rata-temporis. Osnovicu za obračun prenosne premije predstavlja iznos bruto premije u godini za koju se vrši obračun.

Prenosne premije utvrđuje ovlašćeni aktuar.

Rezervisane štete

Rezervisanja za štete predstavljaju iznose za prijavljene nelikvidirane štete, štete u sporu i nastale i neprijavljene štete. Iznos rezervacije se utvrđuje prema aktima poslovne politike društva za prijavljene nelikvidirane štete prema procijenjenim iznosima nelikvidiranih šteta nastalih do 31. decembra tekuće godine.

Rezerve za nastale, prijavljene a neriješene štete se obračunavaju za sve štete koje su prijavljene Društvu, a koje nijesu riješene do kraja obračunskog perioda, i to pojedinačnom procjenom za svku štetu. Za nastale neprijavljene štete u redovnom postupku za koje je utvrđen pravni osnov, ali nijesu pribavljeni potrebni dokumenti na osnovu kojih bi se mogao pouzdano obračunati iznos rezervacije, visina rezervacije se utvrđuje, za svaku štetu posebno, najmanje u visini prosječnog iznosa šteta riješenih u tekućoj godini za vrstu osiguranja kojoj ta šteta pripada.

Rezervisane nastale, a neprijavljene štete se sastoje od očekivanih isplata za štete i troškove po osnovu šteta u vezi sa osiguranim slučajem, koji se desio, ali još nije prijavljen Društvu na dan procjene.

Za nastale štete koje do kraja obračunskog perioda nijesu prijavljene, Društvo vrši obračun rezervacije koristeći Chain ladder metod, kod onih vrsta osiguranja kod kojih postoje dovoljni podaci o štetama u prethodnim godinama.

Rezerve za neistekle rizike

Rezerve za neistekle rizike se definišu kao procjena budućih iznosa koji treba da se rezervišu da bi se iskoristili za štete i troškove koji će proisteci iz neisteklih rizika i koji su iznad rezerve prenosnih premija koja se odnosi na iste rizike na isti dan procjene. Sprovedeni test adekvatnosti prenosne premije (LAT), ukazao je na potrebu formiranja rezerve za neistekle rizike.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA

Društvo je u svom poslovanju izloženo sledećim osnovnim vrstama rizika:

- riziku osiguranja,
- tržišnim rizicima,
- riziku likvidnosti,
- kreditnom riziku, kao i drugim rizicima koji zavise od prirode, obima i složenosti poslovanja društva.

4.1. Finansijski instrumenti po kategorijama

Kategorije finansijskih instrumenata, prema knjigovodstvenom stanju na dan 31. decembra 2017. i 2016. godine, prikazane su u sledećoj tabeli:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
<i>Finansijska sredstva</i>		
Gotovina I gotovinski ekvivalenti	67,898	60,023
Finansijska sredstva koja se iskazuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha:		
Hartije od vrednosti namenjene trgovanju	112,923	136,296
Potraživanja i zajmovi	1,415,512	1,574,406
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	1,094,628	498,274
Hartije od vrednosti raspoložive za prodaju	-	-
	<u>2,690,961</u>	<u>2,268,999</u>
<i>Finansijske obaveze</i>		
Finansijske obaveze koje se odmeravaju po amortizovanoj vrednosti:		
Dugoročne i kratkoročne obaveze po kreditima	288,338	257,896
Obaveze iz poslovanja	253,407	248,985
	<u>541,745</u>	<u>506,881</u>

(a) Rizik osiguranja

Rizik osiguranja se odnosi na neizvesnost poslova osiguranja. Rizike koji svaki od ugovora o osiguranju nosi čine mogućnost da se osigurani događaj desi, kao i neodređenost iznosa odštete koji se po tom osnovu traži. Po samoj prirodi ugovora o osiguranju, ovaj rizik zavisi od slučajnosti i zbog toga je nepredvidiv. Najznačajnije komponente rizika osiguranja su premijski rizik i rizik neadekvatnih rezervisanja osiguranja. Oni se odnose na adekvatnost premijskih tarifa i adekvatnost rezervisanja u odnosu na obaveze iz osiguranja.

Premijski rizik je prisutan u trenutku izdavanja polise, prije nego se dogodi osigurani slučaj. Postoji rizik da će troškovi koji će nastati biti veći od primljenih premija. Društvo upravlja ovim rizicima strategijom osiguranja, odgovarajućim ugovorima o reosiguranju i proaktivnim odnosom prema štetama.

U vezi sa ugovorima o osiguranju imovine Društvo je izloženo rizicima od teže prirodne nepogode (poplave, olujne vjetrove itd.), i rizicima od šteta za požare i kvarove opreme siguranika. Za određene vrste ugovora Društvo ima ograničen broj šteta koje po polisi isplaćuje ili ograničenu ukupnu sumu koju isplaćuje po polisi u toku godine.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)**4.1. Finansijski instrumenti po kategorijama (Nastavak)****(b) Tržišni rizik**

Tržišni rizik uključuje valutni rizik, rizik promjene kamatnih stopa i rizik cijena. Celokupan program upravljanja rizikom usmeren je na nepredvidivost finansijskih tržišta i nastoji da svede na minimum potencijalne negativne uticaje na finansijsko poslovanje Društva. Upravljanje rizikom obavlja Rukovodstvo na osnovu politika koje odobri Odbor direktora.

(c) Devizni rizik

Društvo je izloženo deviznom riziku koji proističe iz poslovanja sa različitim valutama. To je rizik da će se vrijednost finansijskog instrumenta mijenjati zbog promjene u kursu stranih valuta.

Zvanična valuta u Crnoj Gori je EUR. Obzirom da Društvo većinu transakcija obavlja u EUR, valutni rizik je značajno umanjen.

(d) Kamatni rizik

Rizik kamatnih stopa je rizik promjena u vrijednosti finansijskih instrumenata, a koje nastaju kao rezultat promjena kamatnih stopa na tržištu.

Aktivnosti Društva izložene su riziku od promjene u nivou kamatnih stopa u dijelu kamatonosnih sredstava i obaveza. Ovaj rizik je ograničen budući da sva kamatonosna ulaganja Društva na dan izvještavanja imaju fiksne stope.

(e) Kreditni rizik

Društvo se izlaže kreditnom riziku kroz sljedeće stavke imovine:

- udio reosiguranja u rezervisanim štetama,
- potraživanja od reosiguranja po isplaćenim štetama,
- potraživanja od osiguranika,
- depoziti i dati zajmovi,
- potraživanja od posrednika u osiguranju i ostala potraživanja i
- novac u banci.

Ovaj rizik se definiše kao nesposobnost dužnika u podmirenju dospjelog potraživanja. Društvo upravlja ovim rizikom redovnim pregledima i analizama od strane rukovodstva i redovnim sastancima s ciljem praćenja razvoja kreditnog rizika. U posmatranom periodu u Društvu je Samostalna služba za naplatu potraživanja radila na naplati zastarjelih potraživanja. Naplativost potraživanja po polisama se procjenjuje na pojedinačnoj osnovi. Za potraživanja za koja se procijeni da postoji mogućnost nenaplativosti ili nijesu naplaćena u razumnom roku se vrši ispravka vrijednosti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.1. Finansijski instrumenti po kategorijama (Nastavak)

(f) Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti nastaje kao rezultat finansijskih aktivnosti Društva i upravljanja sredstvima. Ovaj rizik uključuje rizik nesposobnosti finansiranja imovine u odgovarajućim rokovima i kamatama, te rizik nesposobnosti likvidacije imovine po razumnoj cijeni i u odgovarajućim vremenskim razdobljima.

Društvo drži portfelj likvidne imovine kao dio strategije upravljanja rizikom likvidnosti, čime osigurava kontinuirano poslovanje i udovoljavanje zakonskim zahtjevima.

Društvo je likvidno i tokom godine je zadovoljavalo zakonske zahtjeve za plaćanjem šteta na vrijeme. Služba finansija dnevno prati prilive i odlive i radi dnevne, nedjeljne i mjesečne analize. Rizik likvidnosti se uzima u obzir prilikom ocjene uparivanja imovine i obaveza.

	Do 3 mesece	Od 3 do 12 meseci	Od 1 do 2 godine	Od 2 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
31. decembar 2017. godine						
Obaveze po osnovu kredita	19,434	135,648	10,477	22,779	-	188,338
Obaveze iz poslovanja	173,128	-	-	-	-	173,128
Ostale kratkoročne obaveze	105,279	-	233,427	-	-	338,706
	<u>297,841</u>	<u>135,648</u>	<u>243,904</u>	<u>22,779</u>	<u>-</u>	<u>700,172</u>
31. decembar 2016. godine						
Obaveze po osnovu kredita	25,711	178,886	52,192	1,107	-	257,896
Obaveze iz poslovanja	179,172	-	-	-	-	179,172
Ostale kratkoročne obaveze	69,813	-	-	-	-	69,813
	<u>274,696</u>	<u>178,886</u>	<u>52,192</u>	<u>1,107</u>	<u>-</u>	<u>506,881</u>

(g) Upravljanje kapitalom

Cilj upravljanja kapitalom je da Društvo zadrži sposobnost da nastavi da posluje u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti, kako bi akcionarima obezbijedilo povraćaj (profit), a ostalim interesnim stranama povoljnosti, i da bi očuvalo optimalnu strukturu kapitala sa ciljem da smanji troškove kapitala.

Društvo je dužno da izračunava marginu solventnosti u skladu sa Pravilnikom o načinu utvrđivanja visine margine solventnosti (Službeni list Crne Gore 14/13) i da u svom poslovanju obezbijedi da margina solventnosti uvijek bude u visini koju je utvrdio regulatorni organ. Cjelokupni obračun margine solventnosti sastoji se iz obračuna metodom premijske osnove i metode osnove šteta.

Društvo za osiguranje dužno je da kapital održava najmanje u visini margine solventnosti.

Garantni kapital ne smije biti manji od 1/3 margine solventnosti.

Društvo za osiguranje dužno je da garantni kapital održava najmanje u visini akcijskog kapitala propisanog Zakonom o osiguranju.

Obračun garantnog kapitala prikazan je u Napomeni 21.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

5. PRAVIČNA (FER) VRIJEDNOST

Poslovna politika Društva je da objelodani informacije o pravičnoj vrijednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se pravična vrijednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrijednosti. Ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nijesu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pravičnu vrijednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta.

Rukovodstvo Društva vrši procjenu rizika i u slučajevima kada se ocijeni da vrijednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana, vrši ispravku vrijednosti.

Po mišljenju rukovodstva Društva, iznosi u ovim finansijskim iskazima odražavaju vrijednost koja je u datim okolnostima najvjerodostojnija i najkorisnija za potrebe izvještavanja.

6. PRIHODI OD PREMIJE OSIGURANJA I SAOSIGURANJA

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Obračunate bruto premije osiguranja	4,121,879	3,466,189
Smanjenje za udio reosiguranja u premijama osiguranja	(309,329)	(326,155)
Promjene bruto prenosnih premija	(294,171)	(453,801)
Promjene prenosnih premija za reosiguravajući dio	<u>(13,309)</u>	<u>22,467</u>
Ukupno za godinu završenu 31. decembra	<u>3,505,070</u>	<u>2,708,700</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

6. PRIHODI OD PREMIJE OSIGURANJA I SAOSIGURANJA (Nastavak)

Neto prihodi premije osiguranja po vrstama osiguranja za 2017.godinu su prikazani u sledećem pregledu:

(u EUR)	Bruto premija	Bruto primljenog saosiguranja	Samnjenje za udjele saosiguravaca u premijama osiguranja	Udio iz reosiguranja	Promjena bruto prenosnih premija	Promjena prenosnih premija za reosiguravajućim saosiguravajućim	Neto premija
						ci dio	
Osiguranje lica od posljedica nesrećnog slučaja	581,148	-	-	-	105,770	-	686,918
Dobrovoljno zdravstveno osiguranje	108,181	-	-	-	23,456	-	131,637
Osiguranje motornih vozila	261,047	-	-	(14,428)	(24,501)	298	222,416
Osiguranje robe u prevozu	6,930	-	-	(5,940)	-	-	990
Osiguranje imovine od požara i nekih drugih opasnosti	157,388	-	-	(99,426)	690	(13,046)	45,606
Ostala osiguranje imovine	84,868	-	-	(24,988)	7,611	(3,284)	64,207
Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe motornih vozila	2,894,582	-	-	(164,008)	(408,064)	2,723	2,325,233
Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe plovnih objekata	6,077	-	-	(539)	2,106	-	7,644
Ostala osiguranja od odgovornosti	7,535	-	-	-	(758)	-	6,777
Osiguranje različitih finansijskih gubitaka	631	-	-	-	-	-	631
Osiguranje pomoci na putu	13,492	-	-	-	(481)	-	13,011
Ukupno	4,121,879	-	-	(309,329)	(294,171)	(13,309)	3,505,070

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

6. PRIHODI OD PREMIJE OSIGURANJA I SAOSIGURANJA (Nastavak)

Neto prihodi premije osiguranja po vrstama osiguranja za 2016. godinu su prikazani u sledećem pregledu:

(u EUR)	Bruto premija	Bruto premija iz saosiguranja	Samnjenje za udjele saosiguravaca u premijama osiguranja	Udio iz reosiguranja	Promjena bruto prenosnih premija	Promjena prenosnih premija za reosiguravajuci i saosiguravajuci dio	Neto premija
Osiguranje lica od posljedica nesrećnog slučaja	669,185	-	-	-	(86,161)	-	583,024
Dobrovoljno zdravstveno osiguranje	133,279	-	-	-	(55,217)	-	78,062
Osiguranje motornih vozila	203,539	-	-	(6,950)	(27,731)	(265)	168,593
Osiguranje šinskih vozila	6,930	-	-	(5,940)	(1,139)	976	827
Osiguranje imovine od požara i nekih drugih opasnosti	184,838	-	-	(129,106)	(40,395)	12,248	27,585
Ostala osiguranje imovine	112,942	-	-	(40,302)	(7,530)	4,566	69,676
Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe motornih vozila	2,130,805	-	-	(143,857)	(231,564)	4,942	1,760,326
Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe plovniha objekata	8,521	-	-	-	(3,276)	-	5,245
Ostala osiguranja od odgovornosti	5,518	-	-	-	(344)	-	5,174
Osiguranje pomoci na putu	10,632	-	-	-	(444)	-	10,188
Ukupno	3,466,189	-	-	(326,155)	(453,801)	22,467	2,708,700

7. NETO PRIHODI OD OSTALIH USLUGA

Prihodi od ostalih usluga za 2017. godinu iskazani su u iznosu od 141,300 EUR (2016. godine 95,660 EUR) i odnose se na prihode od zelene karte.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

8. RASHODI NAKNADA ŠTETA

Rashodi naknada šteta imaju sledeću strukturu:

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Obračunate bruto naknade šteta	1,609,309	1,306,516
Troškovi vezani za isplatu šteta	131,941	115,357
Umanjenje za prihode iz bruto regresnih potraživanja	(169,180)	(253,339)
Udio u naknadama šteta iz prihvaćenih saosiguranja	1,494	130
Umanjenje za udio reosiguravača u naknadama šteta	(83,478)	(50,173)
Promjene bruto rezerisanja za nastale prijavljene štete	34,545	16,203
Promjene rezervisanja za nastale prijavljene štete za saosiguravajući i reosiguravajući dio	2,407	(4,701)
Promjene bruto rezerisanja za nastale neprijavljene štete	147,811	175,488
Promjene rezervisanja za troškove likvidacije šteta	6,548	35,623
Ukupno za godinu završenu 31. decembra	<u>1,681,397</u>	<u>1,341,104</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

8. RASHODI NAKNADA ŠTETA (Nastavak)

Rashodi naknada šteta po vrstama osiguranja za 2017.godinu su prikazani u sledećoj tabeli:

(u EUR)	Bruto štete	Troškovi likvidacije šteta	Udio u naknadama šteta iz prihvaćenog saosiguranja	Prihodi od regresnih potraživanja	Udio saosiguranja i reosiguranja	Promjene za rezervisanja za nastale prijavljene štete	Promjene za rezervisanja za saosiguravajući i reosig.dio	Promjene rezervisanja za nastale neprijavljene štete (IBNR)	Preomjene za troškove likvidacije šteta	Neto štete
Osiguranje lica od posljedica nesrećnog slučaja	373,614	30,631	-	-	-	(20,250)	-	125,794	6,567	516,356
Dobrovoljno zdravstveno osiguranje	91,227	7,479	-	-	-	(3,920)	-	3,675	(261)	98,200
Osiguranje motornih vozila	161,491	13,240	-	(6,116)	-	17,945	-	(19,736)	(493)	166,331
Osig.imovine od požara i nekih dr.opasnosti	99,193	8,132	-	-	(58,733)	1,000	(322)	16,293	1,379	66,941
Ostala osiguranje imovine	45,192	3,705	-	-	(24,745)	-	4,230	2,249	160	30,791
Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe motornih vozila	834,719	68,436	-	(163,064)	-	39,770	-	19,170	(827)	798,204
Ostala osiguranja od odgovornosti	-	-	1,494	-	-	-	(1,500)	(56)	(10)	(72)
Osiguranje pomoci na putu	3,873	318	-	-	-	-	-	422	33	4,646
Ukupno	1,609,309	131,941	1,494	(169,180)	(83,478)	34,545	2,407	147,811	6,548	1,681,397

Rashodi naknada šteta po vrstama osiguranja za 2016. godinu su prikazani u sledećoj tabeli:

(u EUR)	Bruto štete	Troškovi likvidacije šteta	Udio u naknadama šteta iz prihvaćenog saosiguranja	Prihodi od regresnih potraživanja	Udio saosiguranja i reosiguranja	Promjene za rezervisanja za nastale prijavljene štete	Promjene za rezervisanja za saosiguravajući i reosig.dio	Promjene rezervisanja za nastale neprijavljene štete (IBNR)	Preomjene za troškove likvidacije šteta	Neto štete
Osiguranje lica od posljedica nesrećnog slučaja	309,883	27,361	130	-	-	(2,879)	(139)	(69,928)	1,262	265,691
Dobrovoljno zdravstveno osiguranje	70,730	6,245	-	-	-	(300)	-	(6,725)	304	70,254
Osiguranje motornih vozila	159,855	14,114	-	(21,247)	-	13,260	-	11,001	2,506	179,489
Osiguranje imovine od požara i nekih drugih opasnosti	20,686	1,826	-	-	(15,703)	-	-	(742)	(30)	6,037
Ostala osiguranje imovine	58,699	5,183	-	-	(34,470)	(750)	(3,061)	(3,864)	(218)	21,519
Osig.od odgov.zbog upotrebe mot.vozila	685,790	60,551	-	(232,092)	-	6,872	-	245,651	31,773	798,545
Ostala osiguranja od odgovornosti	161	14	-	-	-	-	(1,501)	69	21	(1,236)
Osiguranje pomoci na putu	712	63	-	-	-	-	-	26	4	805
Ukupno	1,306,516	115,357	130	(253,339)	(50,173)	16,203	(4,701)	175,488	35,623	1,341,104

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

9. OSTALI TROŠKOVI, DOPRINOSI I REZERVISANJA

Ostali troškovi, doprinosi i rezervisanja se odnose na:

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Troškovi za preventivu	69,621	59,864
Troškovi doprinosa garantnom fondu	1,142	69,898
Vatrogasni doprinos	85,722	-
Troškovi nadzornog organa	34,315	28,243
Troškovi ispravke vrijednosti premije osiguranja	30,140	4,780
Troškovi saosiguranja	3,780	-
Troškovi ispravke vrijednosti ostalih krat.potraživanja	<u>171,134</u>	<u>11,497</u>
Ukupno za godinu završenu 31. decembra	<u>395,854</u>	<u>174,282</u>

Doprinos za preventivu se izdvaja u skladu sa Pravilnikom o maksimalnim stopama režijskog dodatka Društva.

Doprinosi Garantnom fondu za 2017.obračunati su i evidentirani u skladu sa Odlukom o visini doprinosa Garantnom fondu za 2017. godinu („Sl list CG“ br. 14/13, 54/13, 1/15 i 78/15) donijete od strane Savjeta Agencije za nadzor osiguranja, a utvrđen je po stopi od:

- 4% bruto fakturisane premije za obavezno osiguranje putnika u javnom saobraćaju od posljedica nesrećnog slučaja, osiguranje vlasnika, odnosno korisnika motornih vozila od odgovornosti za štetu pričinjenu trećim licima i osiguranje vlasnika, odnosno korisnika plovnih objekata od odgovornosti za štetu pričinjenu trećim licima.
- 0,4% bruto fakturisane premije za osiguranje vlasnika, odnosno korisnika vazduhoplova od odgovornosti za štetu pričinjenu trećim licima.

U skladu sa članom 175 Zakona o osiguranju i člana 6 Odluke o naknadama Agencije za nadzor osiguranja („Sl list CG“ br. 04/08, 42/12, 17/13 do 49/13) godišnja naknada za vršenje nadzora nad poslovanjem koju plaća Društvo iznosi 0,99% godišnje bruto premije. Kao osnovica za utvrđivanja naknade za vršenje nadzora u tekućoj godini uzima se bruto premija ostvarena u prethodnoj godini.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

10. TROŠKOVI SPROVOĐENJA OSIGURANJA

Troškovi sprovođenja osiguranja za period 01.01. - 31.12.2017. godine iznose 1,585,111 EUR (2016: 1,292,245 EUR).

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Troškovi sticanja osiguranja	1,169,940	940,336
Promjene u razgraničenim troškovima sticanja osiguranja	(102,828)	(151,173)
Amortizacija	35,850	31,358
Troškovi rada	296,916	275,957
Materijalni troškovi	12,747	9,868
Ostali troškovi usluga	115,099	126,350
Drugi troškovi	93,021	94,743
Umanjenje za prihode od provizije reosiguranja	(35,634)	(35,194)
Ukupno za godinu završenu 31. decembra	<u>1,585,111</u>	<u>1,292,245</u>

10.1. Troškovi sticanja osiguranja

Troškovi sticanja osiguranja za 2017. godinu u iznosu 1,169,940 EUR (2016. godine 940,336 EUR) odnose se na troškove zastupanja i posredovanja u osiguranju, troškove zaposlenih koji rade na pribavi osiguranja, kao i reklamu i druge troškove koji su direktno vezani za pribavu osiguranja.

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Troškovi pravnih lica - zastupanje	115,635	117,863
Troškovi pravnih lica - provizija na premije	18,416	24,425
Troškovi reklame	297,465	312,286
Troškovi reklame, sponzorstvo	82,050	75,000
Troškovi reprezentacije putem konzumacija	22,003	883
Troškovi reprezentacije putem poklona (gratis p.)	21,886	17,534
Troškovi goriva i maziva	12,036	11,334
Troškovi kancelarijskog materijala	33,180	19,615
Troškovi zakupa	191,334	42,157
Troškovi električne energije	2,197	1,855
Troškovi ostalog materijala	901	635
Troškovi mobilne telefonije	3,010	1,739
Troškovi PTT i fiksne telefonije	3,512	1,409
Troškovi održavanja OS	12,483	6,376
Troškovi komunalnih usluga	829	296
Troškovi usluga zaštite na radu	572	234
Premija osiguranja	1,511	1,153
Troškovi neto zarada	128,919	104,517
Troškovi poreza na zarade	18,398	14,896
Troškovi prireza na zarade	2,820	2,241
Doprinosi na plate	63,288	52,087
Tr.primanja po osn.ug. o djelu, članstva i prihoda od imovine	136,816	131,571
Tr.primanja po osnovu službenog putovanja	679	230
Ukupno za godinu završenu 31. decembra	<u>1,169,940</u>	<u>940,336</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

10. TROŠKOVI SPROVOĐENJA OSIGURANJA (Nastavak)

10.2. Troškovi rada

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Troškovi neto zarada	152,605	148,732
Troškovi primanja po osnovu sl.putovanja	11,801	7,925
Porezi na zarade i naknade zarada	23,364	21,902
Doprinosi na zarade i naknade zarada	85,975	81,074
Naknade odboru direktora	12,829	14,095
Drugi troškovi rada	-	236
Troškovi po osn.ugov.o djelu, članstva i prihoda od imovine	10,342	1,993
Ukupno za godinu završenu 31. decembra	<u>296,916</u>	<u>275,957</u>

10.3. Materijalni troškovi

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Troškovi materijala	4,302	4,181
Troškovi goriva i energije	8,445	5,687
Ukupno za godinu završenu 31. decembra	<u>12,747</u>	<u>9,868</u>

10.4. Ostali troškovi usluga

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Dnevnice i putni troškovi	7,736	5,309
Troškovi intelektualnih i konsultantskih usluga usluga	32,142	49,305
Troškovi reprezentacije	12,588	7,047
Troškovi reklame i propagande	982	48
Troškovi održavanja osnovnih sredstava	15,971	25,727
Troškovi PTT usluga	6,720	11,338
Troškovi platnog prometa i bankarskih usluga	15,075	13,080
Provizije (KHOV, CDA, Montenegroberza)	2,634	3,700
Ostali troškovi usluga	21,251	10,796
Ukupno za godinu završenu 31. decembra	<u>115,099</u>	<u>126,350</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

10. TROŠKOVI SPROVOĐENJA OSIGURANJA (Nastavak)

10.5. Drugi troškovi

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Troškovi članarina	24,360	24,420
Donacije	10,200	15,350
Troškovi poreza koji ne zavise od rezultata	4,883	2,846
Troškovi poreza na premiju osiguranja	30,047	25,744
Troškovi administrativnih taksi	8,734	7,513
Drugi troškovi	<u>14,798</u>	<u>18,870</u>
Ukupno za godinu završenu 31. decembra	<u>93,021</u>	<u>94,743</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

11. FINANSIJSKI REZULTAT OD ULAGANJA

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Prihodi od ulaganja sredstava tehničkih rezervi		
- Prihodi od kamata	73,181	36,531
- Dobici od finansijskih sredstava i finansijskih obaveza	559	9,636
- Prihodi od dividendi i drugih udjela u dobitku	1,993	4,070
- Prihodi od zakupa poslovnog prostora	73	5,400
	<u>75,806</u>	<u>55,637</u>
Rashodi od ulaganja sredstava tehničkih rezervi i matematičke rezerve		
- Gubici kod finansijskih sredstava i finansijskih obaveza	(71)	(9,185)
	<u>(71)</u>	<u>(9,185)</u>
Neto finansijski rezultat od ulaganja sredstava tehničkih rezervi i matematičke rezerve	<u>75,735</u>	<u>46,452</u>
Prihodi od ulaganja koja se ne finansiraju iz sredstava tehničkih rezervi		
- Prihodi od ulaganja u investicione nekretnine	1,500	-
- Prihodi po osnovu refundacija	-	3,097
- Naplaćena otpisana potraživanja	18,347	20,095
- Prihodi po osnovu viškova utvrđenih popisom	-	6,870
- Drugi prihodi**	14,557	19,134
	<u>34,404</u>	<u>49,196</u>
Rashodi od ulaganja koji se ne finansiraju iz sredstava tehničkih rezervi		
- Rashodi kamata	(12,397)	(19,318)
- Gubici kod finansijskih sredstava i finansijskih obaveza	(7)	(2,583)
- Novčane kazne i odštete	(2,230)	(4,328)
- Drugi finansijski rashodi	-	(12,040)
	<u>(14,634)</u>	<u>(38,269)</u>
Neto finansijski rezultat od ulaganja koja se ne finansiraju iz sredstava tehničkih rezervi	<u>19,770</u>	<u>10,927</u>
Ukupno	<u>95,505</u>	<u>57,379</u>

** Drugi prihodi nastali u 2017. godini u iznosu od 14,557 EUR odnose se na: Ukidanje obezvređenja po regresnim potraživanjima u iznosu od 5,008 EUR; Prihodi od refundacije bolovanja od 4,325 EUR; Ostali vanredni prihodi u iznosu od 5,224 EUR, koji se prije svega odnose na vanredni prihod po osnovu Odluke o isknjižavanju neraspoređene premije i obaveza u korist prihoda.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

12. NEMATERIJALNA IMOVINA

	Softveri, licence i slična prava	Ostala nematerijalna imovina	Ukupno
Nabavna vrijednost			
Stanje 1. januara 2016. godine	157,400	2,680	160,080
Smanjnje uslijed otpisa/isknjižavanja	(88,621)	-	(88,621)
Povećanje	357	-	357
Investicije u toku	15,677	-	15,677
Stanje 31. decembra 2016. godine	84,813	2,680	87,493
Stanje 1. januara 2017. godine	84,813	2,680	87,493
Povećanje	7,661	-	7,661
Stanje 31. decembar 2017. godine	92,474	2,680	95,154
Ispravka vrijednosti			
Stanje 1. januara 2016. godine	145,178	2,680	147,858
Amortizacija	7,262	-	7,262
Smanjenje uslijed otpisa / isknjižavanja	(88,621)	-	(88,621)
Stanje 31. decembra 2016. godine	63,819	2,680	66,499
Stanje 1. januara 2017. godine	63,819	2,680	66,499
Amortizacija	5,139	-	5,139
Stanje 31. decembar 2017. godine	68,958	2,680	71,638
Sadašnja vrijednost			
31. decembra 2017. godine	23,516	-	23,516
Sadašnja vrijednost			
31. decembra 2016. godine	20,994	-	20,994

13. NEKRETNINE I OPREMA

Nekretnine i oprema obuhvataju:

	2017.	2016.
Građevinski objekat*	928,464	702,041
Reklama	1,363	1,369
Automobili	61,584	57,099
Kancelarijski namještaj	13,593	7,099
Kompjuterska i ostala oprema	14,768	15,609
Klima uređaji	1,539	1,811
Ostala oprema	29,054	19,610
Inventar	4,375	4,314
Oprema stečena finansijskim lizingom	58,732	17,826
Stanje na dan 31. decembra	1,113,472	826,778

* Revalorizacione rezerve u iznosu od 22,872 EUR (Napomena 21) se odnose na Poslovni prostor u Ul. Josipa Broza Tita 23A.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

13. NEKRETNINE I OPREMA (Nastavak)

Promjene na nekretninama i opremi su kao što slijedi:

	Građevinski objekti	Oprema	Objekti i oprema u izgradnji	Ukupno
Nabavna vrijednost				
Stanje 1. januara 2016. godine	753,988	252,417	23,180	1,029,585
Povećanje - nabavka	-	56,602	-	56,602
Ispravke zbog grešaka u sistemu*	-	12,303	-	12,303
Reklasifikacija**	-	53,605	-	53,605
Utvrđeni viškovi***	-	18,220	-	18,220
Isknjižavanje zbog rastura loma	-	(31,683)	-	(31,683)
Stanje 31. decembra 2016. godine	753,988	361,464	23,180	1,138,632
Stanje 1. januara 2017. godine	753,988	361,464	23,180	1,138,632
Povećanje/preknjižavanje	247,077	39,132	43,878	330,087
Prodaja	-	(37,973)	-	(37,973)
Umanjenje/revalorizacija	(12,040)	-	-	(12,040)
Stanje 31. decembra 2017. godine	989,025	362,623	67,058	1,418,706
Ispravka vrijednosti				
Stanje 1. januara 2016. godine	44,181	208,418	3,091	255,690
Amortizacija	7,766	14,066	2,264	24,096
Isknjižavanje zbog rastura loma	-	(31,683)	-	(31,683)
Reklasifikacija**	-	40,097	-	40,097
Utvrđeni viškovi***	-	11,350	-	11,350
Ispravke zbog grešaka u sistemu*	-	12,304	-	12,303
Stanje 31. decembra 2016. godine	51,947	254,552	5,355	311,854
Stanje 1. januara 2017. godine	51,947	254,552	5,355	311,854
Amortizacija	8,614	16,161	2,971	27,746
Prodaja	-	34,366	-	34,366
Stanje 31. decembra 2017.	60,561	236,347	8,326	305,234
Sadašnja vrijednost				
31. decembra 2017. godine	928,464	126,276	58,732	1,113,472
Sadašnja vrijednost				
31. decembra 2016. godine	702,041	106,912	17,825	826,778

*U toku 2015. godine računarska oprema u iznosu od 7,772 EUR i inventar za neposredno obavljanje djelatnosti 4,531 EUR je rashodovan i na 31.12.2015. godine je isti iznos greškom dva puta isknjižen. Nakon utvrđene greške ista je ispravljena na datum 01.01.2016. godine, uslijed čega je i nabavna vrijednost računarske opreme i inventara kao i njena ispravka vrijednosti su uvećane za navedene iznose.

**U toku drugog kvartala 2016. godine internom kontrolom je naloženo da se stavke koje se u bilansu vode pod pozicijom Investicione nekretnine i druge nekretnine, postrojenja i oprema, koji nisu namijenjeni za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja reklasifikuju na poziciju Oprema i sitan inventar za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

13. NEKRETNINE I OPREMA (Nastavak)

***Redovnim godišnjim popisom za 2016. godinu utvrđeni su viškovi opreme u bruto nabavnoj vrijednosti od 18,220 EUR i akumuliranoj ispravci vrijednosti u iznosu od 11,350 EUR, odnosno neto knjigovodstvenoj vrijednosti u iznosu 6,870 EUR, čiji efekti su priznati u Bilansu uspjeha kao u okviru pozicije Drugi prihod.

14. DUGOROČNA FINANSIJSKA ULAGANJA

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
<u>Ulaganje u obveznice</u>		
<u>Dugoročno oročeni depoziti</u>	1,094,628	498,274
- Hipotekarna banka AD, Podgorica	-	200,000
- Komercijalna banka AD Budva	445,000	445,000
- Atlas banka AD, Podgorica	-	-
	<u>445,000</u>	<u>645,000</u>
<u>Stalna imovina u posjedu koja se drži za prodaju (napomena 15)</u>		
	281,420	493,104
<u>Učesća u kapitalu</u>		
- Nacionalni biro osiguravača Crne Gore	50,000	50,000
- "SMOKVA" Društvo sa ograničenom odgovornošću za proizvodnju promet roba i usluga - Podgorica	479,600	-
- Društvo za zastupanje u osiguranju "SWISS PLUS" d.o.o	10,900	-
	<u>540,500</u>	<u>50,000</u>
<u>Dugoročna poslovna potraživanja</u>		
- HTP Fjord AD, Kotor	100,000	200,000
- Društvo za zastupanje u osiguranju "SWISS PLUS" d.o.o	-	37,792
	<u>100,000</u>	<u>237,792</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>2,461,548</u>	<u>1,924,170</u>

Hartije od vrijednosti - obveznice, se odnose na obveznice izdate od strane Ministarstva finansija Vlade Crne Gore u iznosu od 1,094,628 EUR sa rokom dospelja 10.03.2021. godine i 18.03.2020. godine i fiksnim kamatnim stopama.

Nenamjenski oročeni depozit kod Komercijalne banke AD Budva iznosi 445,000 EUR. Sredstva su oročena do 31. januara 2019. godine uz kamatnu stopu od 1.50%.

Učesća u kapitalu drugih pravnih lica sa stanjem na dan 31. decembra 2017. godine u iznosu 50,000 EUR predstavljaju ulaganje u osnivački kapital Nacionalnog biroa osiguravača Crne Gore.

Društvo je dana 18.01.2017. godine, danom registracije u CRPS postalo jedini osnivač sa udjelom od 100% u Društva: Društvo sa ograničenom odgovornošću za proizvodnju, promet roba i usluga „Smokva“ D.O.O. Podgorica i Društvo za zastupanje u osiguranju „Swiss plus“ D.O.O. Podgorica.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

14. DUGOROČNA FINANSIJSKA ULAGANJA (Nastavak)

Osnivački udio za Društvo sa ograničenom odgovornošću za proizvodnju, promet roba i usluga „Smokva“ D.O.O. Podgorica je kupljen za iznos od 440,000 EUR bez poreza, odnosno za ukupan iznos od 479,600 EUR sa svim troškovima, taksama i porezima u skladu sa članom 15. Ugovora o ustupanju osnivačkog uloga 252 od 16.01.2017. godine.

Osnivački udio za Društvo za zastupanje u osiguranju „Swiss plus“ D.O.O. Podgorica je kupljen za iznos od 10,000 EUR bez poreza, odnosno za ukupan iznos od 10,900 EUR sa svim troškovima, taksama i porezima u skladu sa članom 15. Ugovora o ustupanju osnivačkog uloga 253 od 16.01.2017. godine.

Dugoročna potraživanja od H.P. Fjord AD Kotor koja su na dan 31.12.2017. godine iskazana u iznosu 100,000 EUR, odnose se na prenijeta sredstva u iznosu od 500,000 EUR po Ugovoru o zajmu od 12.12.2013. godine. Aneksom ugovora broj 4 od 25.12.2015. godine zajmoprimac se obavezuje da isplati navedeni iznos u pet jednakih godišnjih rata, od kojih je prva rata u iznosu od 100,000 EUR dospjela za plaćanje (i naplaćena) 28.12.2015. godine. Druga rata dopijeva (i naplaćena) 28.12.2016. godine, , treća rata dopijeva (i naplaćena) 25.12.2017. godine, četvrta dopijeva 31.10.2018. godine, a posljednja (peta) rata dopijeva za plaćanje 31.10.2019. godine.

Tekuće dospjeće u 2018. godini iskazano je u okviru kratkoročnih potraživanja (Napomena 18), tako da dugoročni dio na dan 31.12.2017. godine iznosi 100,000 EUR. Radi obezbjeđenja potraživanja po zajmu zaključen je ugovor o zalozi 11,700 akcija Swiss osiguranja (SWIO) nominalne vrijednosti 42.6806 (broj OVP 1814/2013 od 12.12.2013. godine). Aneksom broj 4 Ugovora o zalozi zaključenog 25.12.2015. godine konstatovano je da zbog umanjenja nominalne vrijednosti akcija, ukupan broj založenih akcija odgovara sadašnjoj vrijednosti 93,600 akcija nominalne vrijednosti 5.3351 EUR. Ugovorom je predviđeno da ukoliko se zajam ne bude vratio u ugovorenom roku ugovor se raskida i zajam se naplaćuje iz zaloge.

15. INVESTICIONE NEKRETNINE I OPREMA KOJI NIJESU NAMIJENJENI ZA NEPOSREDNO OBAVLJANJE DJELATNOSTI

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Objekti namijenjeni za izdavanje (PS)	246,800	493,104
Zemljište namijenjeno prodaji	<u>34,620</u>	<u>-</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>281,420</u>	<u>493,104</u>

Ulaganja u nekretnine koje nijesu namijenjene neposrednom obavljanju djelatnosti osiguranja čine: Investicione nekretnine - objekti, koje se odnose na poslovni prostor u ulici Novaka Miloševa 6/II, namijenjen za izdavanje i zemljište namijenjeno prodaji, na katastarskoj parceli br. 4328/54, koje se nalazi u mjestu Krnjevina, KO Podgorica II, evidentirana u listu nepokretnosti br. 5269.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

15. INVESTICIONE NEKRETNINE I OPREMA KOJI NIJESU NAMIJENJENI ZA NEPOSREDNO OBAVLJANJE DJELATNOSTI (Nastavak)

Promjene na investicionim nekretninama u toku godine bile su sljedeće:

	<u>Objekti</u>	<u>Zemljište</u>
Početno stanje	493,104	-
Povećanje (ulaganje)	-	34,620
Prodaja	-	-
Reklasifikacija na nekretnine namjenjene za obavljanje djelatnosti	(246,377)	-
Revalorizacija	73	-
Stanje na dan 31. decembra	<u>246,800</u>	<u>34,620</u>

16. KRATKOROČNA FINANSIJSKA ULAGANJA

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Hartije od vrijednosti namijenjene trgovanju	112,923	136,296
Ostala kratkoročna finansijska ulaganja	<u>1,145,000</u>	<u>1,415,000</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>1,257,923</u>	<u>1,551,296</u>

16.1. Hartije od vrijednosti namijenjene trgovanju

	<u>Učešće %</u>	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Hartije od vrijednosti namijenjene trgovanju u zemlji:			
Prva banka Crne Gore AD, Podgorica	0.0702	14,221	14,221
Crnogorski Telekom AD, Podgorica	0.0102	7,699	13,506
Institut „Simo Milošević“ AD, Igalo	0.0272	2,403	1,976
AD Kombinat aluminijuma Podgorica	0.0342	36	36
HTP „Ulcinjaska rivijera“ AD, Ulcinj	0.0242	2,504	3,321
Fond zajedničkog ulaganja „Eurofond“ AD, Podgorica	0.0257	490	910
Fond zajedničkog ulaganja „Mig“ AD, Podgorica		-	608
Željeznička infrastruktura CG AD, Podgorica	0.0010	24	33
Podgorički broker	14.6825	<u>69,043</u>	<u>92,368</u>
		96,420	126,979
HOV namijenjene trgovanju u inostranstvu:			
Dunav Re AD, Beograd, Srbija	0.2368	<u>16,503</u>	<u>9,317</u>
Stanje na dan 31. decembra		<u>112,923</u>	<u>136,296</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

16. KRATKOROČNA FINANSIJSKA ULAGANJA (Nastavak)

16.2. Kratkočni depoziti kod banaka

Ostala kratkoročna finansijska ulaganja se odnose na depozite kod banaka u zemlji oročene na period do godinu dana.

	<u>Dospjeće</u>	<u>Kamatna stopa %</u>	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
	28.07.;			
	29.06;			
	18.06.; i			
Addiko Bank, Podgorica	06.09.2018	2,2	450,000	250,000
Komercijalna banka, AD, Budva	31.1.2018	1,5	115,000	115,000
	29.09.;			
Hipotekarna banka AD,	02.07. i	0,75 do		
Podgorica	29.12.2018	1,25	480,000	250,000
NLB Montenegro banka AD			-	300,000
Podgorica			-	100,000
Prva banka Crne Gore AD			-	100,000
Univerzal capital Bank	27.6.2018	1	100,000	400,000
Stanje na dan 31. decembra			<u>1,145,000</u>	<u>1,415,000</u>

17. GOTOVINSKA SREDSTVA

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Žiro račun	65,957	58,136
Devizni račun	720	1,232
Blagajna	302	303
Ostala novčana sredstva	919	352
Stanje na dan 31. decembra	<u>67,898</u>	<u>60,023</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

18. KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Potraživanja iz neposrednih poslova osiguranja	245,197	310,420
Minus: Ispravka vrijednosti potraživanja po osnovu premija	(25,783)	(23,924)
Plus: nefakturisana potraživanja	222,523	345,648
Potraživanja za dupli zeleni karton	540	80
	<u>442,477</u>	<u>632,224</u>
Potraživanja za premiju saosiguranja	-	-
Potraživanja po osnovu šteta iz reosiguranja	28,200	31,648
Potraživanja po osnovu prava na regres	342,093	249,235
Ispravka vrijednosti potraživanja po osnovu prava na regres	(126,556)	(2,627)
Potraživanja iz specifičnih poslova	212,100	224,263
Potraživanja za kamatu	42,284	10,251
Potraživanja po osnovu preplaćenog poreza na dobit	19,556	18,207
Ostala potraživanja	355,358	173,413
	<u>1,315,512</u>	<u>1,336,614</u>
Stanje na dan 31. decembra	1,315,512	1,336,614

Prodajom potraživanja smanjena su ukupna potraživanja i to bez efekta na bilans uspjeha:

	<u>Bruto</u>	<u>Obezvredenje</u>	<u>Neto</u>
Potraživanja iz neposrednih poslova	18,596	9,922	8,674
Potraživanja po osnovu prava na regres	47,276	41,855	5,421
Potraživanja iz specifičnih poslova	7,905	2,397	5,508
	<u>73,777</u>	<u>54,174</u>	<u>19,603</u>

18.1. Kratkoročna potraživanja iz neposrednih poslova osiguranja

Starosna struktura neto potraživanja po osnovu premije osiguranja data je sljedećim prikazom:

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Nedospjela potraživanja	267,878	385,280
do 30 dana	52,488	50,627
od 31 do 60	39,380	28,943
od 61 do 90	28,572	34,934
od 91 do 180	26,011	32,418
od 181 do 365	27,847	49,324
preko 365	301	50,698
	<u>442,477</u>	<u>632,224</u>
Stanje na dan 31. decembra	442,477	632,224

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

19. UDIO REOSIGURAVAČA U TEHNIČKIM REZERVAMA

Udio reosiguravača u tehničkim rezervama ima sledeću strukturu:

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Udio reosiguravača u prenosnim premijama	56,421	69,730
Udio reosiguranja u rezervisanjima za nastale prijavljene štete	<u>685</u>	<u>4,592</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>57,106</u>	<u>74,322</u>

20. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Razgraničeni troškovi pribave		
Troškovi zarada i naknada zarada	132,365	136,057
Ostali troškovi sprovođenja osiguranja	389,194	282,675
Drugi kratkoročni odloženi troškovi	<u>18,734</u>	<u>-</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>540,293</u>	<u>418,732</u>

Društvo je izvršilo razgraničenje troškova pribave osiguranja, shodno Članu 102 Zakona o osiguranju, u skladu sa učešćem prenosnih premija na dan 31. decembra 2017. godine u ukupnim fakturisanim premijama osiguranja tokom godine. Kao osnovicu za razgraničenje Društvo je koristilo ukupan iznos troškova pribave osiguranja.

21. KAPITAL I REZERVE

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Akcijski kapital	3,000,003	3,000,003
Rezerve iz dobiti	39	39
Revalorizacione rezerve	22,872	139,612
Prenesena neraspoređena dobit ranijih godina	202,070	43,262
Neraspoređena dobit tekuće poslovne godine	<u>67,870</u>	<u>54,108</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>3,292,854</u>	<u>3,237,024</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

21. KAPITAL I REZERVE (Nastavak)

21.1. Struktura akcijskog kapitala na dan 31. decembra 2017. godine prikazana je u sledećoj tabeli:

	31. decembra 2017.			31. decembra 2016.		
	Broj akcija	Nominalna vrijednost	Učešće %	Broj akcija	Nominalna vrijednost	Učešće %
Pravna lica						
HP „Fjord“ AD, Kotor	363,978	1,941,850	64.7283	363,978	1,941,850	64.7283
Labović Vukašin	72,057	384,429	12.8143	72,057	384,429	12.8143
Zatvoreni investicioni fond „Eurofond“AD,						
u postupku transformacije	62,646	334,221	11.1407	62,646	334,221	11.1407
Vineks KO DOO	33,270	177,498	5.9166	33,270	177,498	5.9166
Barović Tanja	9,880	52,711	1.7570	9,880	52,710	1.757
Hotelska grupa „Budvanska rivijera“ AD Budva	1,210	6,455	0.2152	-	-	
Otvoreni investicioni fond „Trend“ u postupku						
transformacije	1,226	6,541	0.2180	7,191	38,365	1.2788
Ostali akcionari	18,050	96,298	3.2099	13,295	70,930	2.3643
	562,317	3,000,003	100.00	562,317	3,000,003	100.00

Nominalna vrijednost jedne akcije na dan 31. decembra 2017. godine iznosi 5.3350 EUR, (31.12.2016. godine 5.3350 EUR). Akcije Društva su obične (redovne) akcije sa pravom glasa. Akcije Društva se kotiraju na Montenegroberzi u Crnoj Gori. Akcijama Društva poslednji put se trgovalo na berzi 1.3.2010. godine.

21.2. Struktura garantnog kapitala je sledeća:

	2017.	2016.
<u>Osnovni kapital</u>		
Akcijski kapital	3,000,003	3,000,003
Ostale rezerve iz dobiti	39	39
Umanjenje za nematerijalnu imovinu	(23,516)	(20,994)
<u>Dopunski kapital</u>		
Revalorizacione rezerve	-	34,912
Dio neraspoređene dobiti iz prethodnih godina	202,070	43,262
Stanje na dan 31. decembra	3,178,596	3,057,222

Društvo sa stanjem na dan 31.12.2017. godine ispunjava sve uslove kapitalne adekvatnosti iz čl. 21, 98 i 98a Zakona o osiguranju.

Garantni kapital na dan 31. decembra 2017. godine iznosi 3,178,596 EUR i veći je za 178,596 EUR od iznosa akcijskog kapitala propisanog Zakonom o osiguranju.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

21. KAPITAL I REZERVE (Nastavak)

21.2. Struktura garantnog kapitala je sledeća: (Nastavak)

Društvo je dužno da izračunava marginu solventnosti u skladu sa Pravilnikom o načinu obračuna margine solventnosti ("Sl. list CG", br. 14/13) i da u svom poslovanju obezbijedi da margina solventnosti uvijek bude u visini koju je utvrdio regulatorni organ. Kapital Društva je veći od margine solventnosti za 928,596 EUR.

22. BRUTO TEHNIČKE REZERVE

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Bruto prenosne premije	1,837,657	1,543,486
Bruto rezervisanja za nastale prijavljene štete	178,486	145,441
Bruto rezervisanja za nastale i neprijavljene štete	807,906	660,095
Bruto rezervisanja za troškove likvidacije šteta	78,911	72,363
Rezervisanja na neistekle rizike	11,644	-
Stanje na dan 31. decembra	<u>2,914,604</u>	<u>2,421,385</u>

Prenosne premije

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Prenosna premija obaveznog osiguranja od autoodgovornosti	1,409,007	987,069
Prenosna premija ostalih osiguranja	428,650	556,417
Stanje na dan 31. decembra	<u>1,837,657</u>	<u>1,543,486</u>

U skladu sa čl. 93. Zakona o osiguranju („Sl. list RCG“, br. 78/06, 19/07 i 45/12), Društvo sa stanjem na dan 31.12.2017. godine u cjelosti ima pokriće sredstava tehničkih rezervi oblicima imovine propisane članom 90 Zakona o osiguranju i Pravilnikom o deponovanju i ulaganju sredstava tehničkih rezervi i sredstava kapitala društva za osiguranje („Sl. list CG“, br. 46/13 od 2.10.2013. godine).

Društvo na dan 31.12.2017. godine ima 108.17% pokriće tehničke rezerve propisanim oblicima aktive i prikazan je u sledećoj tabeli:

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Akcije	96,420	126,979
Depoziti kod banaka	1,590,000	1,945,000
Obveznice	1,094,628	498,274
Gotovina	67,898	60,023
Udio reosiguranja u rezervisanjima za nastale prijavljene štete	57,106	74,322
Nepokretnosti	246,800	483,528
Stanje na dan 31. decembra	<u>3,152,852</u>	<u>3,188,126</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

23. KRATKOROČNE OBAVEZE

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Kratkoročne obaveze iz neposrednih poslova osiguranja	-	-
Kratkoročne obaveze za premije iz saosiguranja i reosiguranja	121,303	128,562
Kratkoročne obaveze za udjele u iznosima šteta	1,624	130
Druge kratkoročne obaveze iz poslova osiguranja	54,737	51,321
Kratkoročne obaveze prema zaposlenima	25,542	18,491
Druge kratkoročne obaveze	50,201	50,481
Kratkoročne obaveze iz finansiranja		
- tekuće dospjeće dugoročnih kredita	56,113	104,597
- kratk.revolving kredit (kamata 5,95%, rok 12 mjeseci)	100,000	100,000
Stanje na dan 31. decembra	<u>409,520</u>	<u>453,582</u>

24. DUGOROČNE OBAVEZE IZ FINANSIRANJA I POSLOVANJA

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Dugoročni krediti		
- Hipotekarna banka	200,000	200,000
- S-LEASING doo, Podgorica	57,034	13,156
- Novaković Dejan	100,000	-
	<u>357,034</u>	<u>213,156</u>
Minus: Tekući dio dugoročnih obaveza		
- Hipotekarna banka	200,000	156,253
- S-LEASING doo, Podgorica	24,809	3,604
- Novaković Dejan, Podgorica	-	-
Stanje na dan 31. decembra	<u>132,225</u>	<u>53,299</u>

Dugoročne obaveze iz finansiranja i poslovanja koje su na dan 31.12.2017. godine iskazane u iznosu 132,228 EUR (2016. godine 53,299 EUR) odnose se na:

- Obavezu prema Hipotekarnoj banci AD Podgorica po Ugovoru o kreditu za tekuću likvidnost 26.05.2016. godine. Kredit je odobren u iznosu 200,000 EUR, sa rokom otplate od 24 mjeseca (do 1.6.2018. godine) i kamatnom stopom od 6.25% godišnje. Na dan 31.12.2017. godine iznos dugoročnog kredita iznosi 0 Eur, dok iznos tekućeg dospjeća u 2018. godini iznosi 143,747 EUR.

- Sredstva obezbjeđenja vraćanja kredita su ovlašćenja da Banka može izdati naloge za naplatu na teret žiro računa Swiss osiguranje AD Podgorica i dvije blanko mjenice sa klauzulom »bez protesta« sa mjeničnim ovlašćenjima.

- Obavezu prema S-LEASING doo, Podgorica po osnovu kupovine dva putnička vozila- Ugovori o lizingu br. 3264/15 od 21.04.2015. godine i 3265/15 od 24.04.2015. godine. Lizing je odobren sa rokom vraćanja 60 mjeseci i kamatnom stopom EURIBOR 3-mjesečni + 8%.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

24. DUGOROČNE OBAVEZE IZ FINANSIRANJA I POSLOVANJA (Nastavak)

- Obavezu prema S-LEASING doo, Podgorica po osnovu kupovine pet putničkih vozila- Ugovori o lizingu br. 4268/17; 4269/17; 4267/17; 4265/17 i 4266/17 od 25.10.2017 godine. Lizing je odobren sa rokom vraćanja 60 mjeseci i kamatnom stopom 5.72%.

- Obavezu prema Novaković Dejanu iz Podgorice po osnovu Ugovora o ustupanju osnivačkog uloga 252 od 16.01.2017. kojim je kupljen osnivački udio za Društvo sa ograničenom odgovornošću za proizvodnju, promet roba i usluga „Smokva“ D.O.O. Podgorica za iznos od 440,000 Eur bez poreza, odnosno za ukupan iznos od 479,600 EUR sa svim troškovima, taksama i porezima u skladu sa članom 15. pomenutog Ugovora.

25. PVR (DOPRINOS ZA PREVENTIVU)

Na dan 31.12.2017. godine fond za preventivu iznosi 83,933 EUR (2016. godine 59,886 EUR).

26. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM PRAVNIM LICIMA

Pravna lica se tretiraju kao povezana ukoliko jedno pravno lice ima mogućnost kontrolisanja drugog pravnog lica ili mogu bitno uticati na poslovanje, odnosno rezultate poslovanja drugog lica.

Priroda odnosa između onih povezanih lica sa kojima je Društvo ušlo u transakcije većeg obima ili sa njima ima značajnija neizmirena salda na dan 31. decembra 2017. godine je prikazana u tabeli niže.

Salda i transakcije sa povezanim pravnim licima Društva na dan i za godinu završenu 31. decembra 2017. i 2016. godine su kao što slijedi:

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Aktiva		
<u>Potraživanja po osnovu premija</u>		
HP „Fjord“ AD, Kotor (akcionar Društva)	23,087	39,687
„Alpha Invest“ Društvo sa ograničenom odgovornošću za trgovinu, usluge i proizvodnju - Podgorica	-	40
„SMOKVA“ Društvo sa ograničenom odgovornošću za proizvodnju promet roba i usluga - Podgorica	29	1,657
Društvo za zastupanje u osiguranju "SWISS PLUS" d.o.o	-	
Zaposleni	55	
<u>Ostala potraživanja</u>		
HP „Fjord“ AD, Kotor	200,000	318,920
Barović Miloš, Podgorica	56,280	-
„SMOKVA“ Društvo sa ograničenom odgovornošću za proizvodnju promet roba i usluga - Podgorica	215,331	-
Društvo za zastupanje u osiguranju "SWISS PLUS" d.o.o	58,405	-
Zaposleni	664	1,838
Ukupno aktiva	<u>553,851</u>	<u>362,142</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

26. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM PRAVNIM LICIMA (Nastavak)

Pasiva

Osnovni kapital

HP „Fjord“ AD, Kotor	1,941,849	1,941,849
Ukupno pasiva	1,941,849	1,941,849

Transakcije sa povezanim pravnim licima - prihodi i rashodi:

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Prihodi		
<u>Prihodi po osnovu premija osiguranja</u>		
HP „Fjord“ AD, Kotor	23,141	23,458
„Alpha Invest“ Društvo sa ograničenom odgovornošću za trgovinu, usluge i proizvodnju - Podgorica	-	40
„SMOKVA“ Društvo sa ograničenom odgovornošću za proizvodnju promet roba i usluga - Podgorica	688	-
Društvo za zastupanje u osiguranju "SWISS PLUS" d.o.o	428	-
Zaposleni	19,221	4,911
<u>Ostali prihodi</u>		
-Naplaćena otpisana potraživanja po osnovu premije osiguranja		
HP „Fjord“ AD, Kotor	-	2,460
-Umanjenje za prihode ostvarene iz bruto regresnih potraživanja		
Barović Miloš, Podgorica	56,280	-
Ukupno prihodi	99,758	30,869
Rashodi		
<u>Rashodi šteta</u>		
HP „Fjord“ AD, Kotor	5,621	13,269
„Alpha Invest“ Društvo sa ograničenom odgovornošću za trgovinu, usluge i proizvodnju - Podgorica	-	97
Zaposleni	7,544	4,320
<u>Ostali rashodi -</u>		
<u>Rashodi zakupnina</u>		
Barović Veselin	42,582	26,397
Zaposleni	12,129	2,727
<u>Ostali rashodi</u>		
„SMOKVA“ Društvo sa ograničenom odgovornošću za proizvodnju promet roba i usluga - Podgorica	5,150	-
Društvo za zastupanje u osiguranju "SWISS PLUS" d.o.o	104,683	-
HP „Fjord“ AD, Kotor	21,012	-
Ukupno rashodi	198,721	46,810
Neto prihodi	(98,963)	(15,941)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

26. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM PRAVNIM LICIMA (Nastavak)

*Ostala potraživanja od HP „Fjord“ AD, Kotor se odnosi na potraživanja po osnovu Ugovora o zajmu u iznosu od 200,000 EUR, regresna potraživanja sa Barović Milošem u iznosu od 56,280 EUR, potraživanja po osnovu zajmova od „SMOKVA“ d.o.o., Podgorica u iznosu od 171,404 EUR i po osnovu Ugovora o preuzimanju duga u iznosu od 43,926 EUR i potraživanja od "SWISS PLUS" d.o.o, Podgorica u iznpsu od 58,405 EUR koja se odnose na potraživanja iz specifičnih poslova. Dok se ostala potraživanjima od zaposlenih odnose na date akontacije.

27. NAKNADE RUKOVODSTVU

Naknada koja se isplaćuje rukovodstvu za usluge izvršene u toku redovnog radnog vremena, a obuhvataju isključivo platu po ugovoru, za godinu koja završava na dan 31. decembra 2017. godine iznosi 119,058 EUR (2016. godine 87,835 EUR).

28. SUDSKI SPOROVI

Društvo sa stanjem na dan 31.12.2017. godine vodi određeni broj sudskih sporova koji se smatraju uobičajenim za ovu vrstu poslovanja, uključujući i sporove po osnovu odštetnih zahtjeva prema različitim polisama osiguranja izdatim od strane Društva. Premda se sa sigurnošću ne mogu predvidjeti efekti i ishodi ovih sporova, rukovodstvo Društva smatra da, uzimajući u obzir iznose rezervisanih sredstava za takve sporove u toku ili naknadne potencijalne odštetne zahtjeve, ishodi sporova u toku ili podnijetih odštetnih zahtjeva, kao i onih koji eventualno predstoje protiv Društva, vjerovatno neće imati materijalno značajne negativne efekte na finansijsko stanje ili rezultate poslovanja Društva.

29. MIŠLJENJE AKTUARA

Društvo je angažovalo ovlašćenog aktuara koji je u skladu sa Pravilnikom o sadržaju mišljenja ovlašćenog aktuara („Sl. List CG“ br. 17/13) izdao izvještaj, odnosno zaključno mišljenje o finansijskim iskazima Društva za period od 1. januara do 31. decembra 2017. godine koje navodimo dalje u tekstu:

Konačne ocjene mišljenja ovlašćenog aktuara

Uvidom u aktuarske pozicije, ovlašćeni aktuar utvrđeno je dao mišljenje da su iste u skladu sa Zakonom i propisima donijetim na osnovu Zakona. Takođe, nakon izvršene provjere njihove usklađenosti sa aktima Društva, ekonomskim načelima, pravilima aktuarske struke i struke osiguranja, kao i nakon uvida u konstantno obezbjeđenje likvidnosti, očuvanje vrijednosti imovine i u trajnu stabilnost i solventnost u poslovanju, ovlašćeni aktuar dao je pozitivno mišljenje na finansijski izveštaj Društva za poslovnu 2017. godinu.

30. NALAZI INTERNE REVIZIJE

Shodno Zakonu o osiguranju, član 108-114 , Interna revizija Društva vrši revidiranje područja poslovanja definisanih Godišnjim programom rada interne revizije. Interna revizija na osnovu izvršenih revizija sastavlja tromjesečne i godišnje izvještaje o internoj reviziji, koji se podnose Odboru direktora Društva. Godišnji izvještaj o internoj reviziji, sa mišljenjem Odbora direktora razmatra se na Skupštini akcionara na kojoj se razmatra i godišnji finansijski izvještaj Društva.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu 31. decembra 2017. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

30. NALAZI INTERNE REVIZIJE (Nastavak)

Tokom 2017. godine, Interna revizija je izvršila revidiranje područja poslovanja definisanih Programom rada interne revizije za poslovnu 2017. godinu. Na dan 31. decembra 2017. godine preostali nerešeni nalazi interne revizije:

Utvrđjeni neriješeni nalazi iz 2016. godine:

1. Nepostojanje radne instrukcije procesa tarifiranja I fakturisanja polisa osiguranja u dijelu postojanja opterećenja ugovaraca osiguranja da plati porez u prvoj rati
2. Nepostojanje radne instrukcije procesa tarifiranja I fakturisanja polisa osiguranja u dijelu u kojem se prekid osiguranja vrši ručno putem kao i knjiženje tog prekida
3. Nedovoljan stepen automatizacije obrade podataka kod generisanja izvještaja o potraživanjima Društva
4. Proces naknadnog vrednovanja finansijskog instrumenta potraživanja se ne primjenjuje u potpunosti sa MRS i zakonskim i podzakonskim aktima regulatora u dijelu uvođenja procedure ispitivanja eventuelnog obezvređenja fin. Instrumenta na kvartalnom nivou i razvoja metodologije utvrđivanja dokaza o obezvređenju potraživanja
5. Nepostojanje jasno definisanih uloga i odgovornosti u procesu naplate svih vidova potraživanja u dijelu izrade Pravilnika o naplati potraživanja i kreiranja izvještajnog paketa neophodnog za kvalitetnu naplatu potraživanja.

Utvrđjeni neriješeni nalazi iz 2017. godine:

1. Uz zadovoljenje pretpostavke pripadnosti pruženih usluga Društvu od strane inostranih lica domenu usluga iz člana 17 stav 3 Zakona o PDV, postoji obaveza obracuna i placanja PDV od strane Društva (N2)
2. Postojanje obaveze obracuna i isplate poreza po odbitku na isplate naknada za korišćenjem autorskih prava, pod pretpostavkom da nerezidentni vlasnici prihoda već nisu platili poresku obavezu po ovom osnovu (N2)
3. Uz zadovoljenje pretpostavke pripadnosti pokrivanja rashoda fizičkim licima, postoji obaveza obracuna poreza na dohodak fizičkih lica od strane Društva (N2)
4. Proces prikupljanja i obrade podataka prilikom sklapanja ugovora o osiguranju putem banko kanala prodaje i likvidacije šteta po istim, se odredjenim dijelom oslanja na ugovorene obaveze sa poslovnim partnerima (N4)
5. Prijem podataka nema zadovoljavajući nivo automatske kontrole, kao i činjenica da nisu do kraja definisana neophodna dokumenta po mogućim uzrocima koja se moraju priložiti kod pojave osiguranog slučaja, kod osiguranja finansijskih gubitaka od rizika nezaposlenosti i bolovanja (N4)
6. Postojanje duplog unosa podataka prilikom izrade polisa kombinovanog osiguranja šteta i stvari u njemu uvećava vrijeme obrade pomenutog procesa (N4)
7. Pravilnik o postupku za procjenu i likvidaciju šteta se u dijelu komunikacije administratora sa procjeniteljima i likvidatorima šteta djelimično primjenjuje. Sistem elektronske arhive u procesu šteta ne funkcioniše (N2)
8. Interni Pravilnik o postupku za procjenu i likvidaciju šteta se propusta primjenjivati u odredjenim segmentima upravljanja odstetnih zahtjeva.

31. DOGAĐAJI NAKON DATUMA IZVEŠTAJNOG PERIODA

Nije bilo značajnih događaja koji bi zahtijevali korekcije ili objelodanjivanje u napomenama uz priložene finansijske iskaze Društva.

IZVJEŠTAJ O MENADŽMENTU ZA 2017.GODINU

Swiss Osiguranje
Swiss Insurance

Sadržaj:

1.	KRATAK OPIS POSLOVNIH AKTIVNOSTI I ORGANIZACIONE STRUKTURE	3
2.	ANALIZA FINANSIJSKOG POLOŽAJA I REZULTATA POSLOVANJA	7
3.	FINANSIJSKI PLAN ZA PERIOD 2018.-2020.GODINE.....	31
4.	ZAVISNA PRAVNA LICA	40
5.	PODACI O FINANSIJSKIM INSTRUMENTIMA OD ZNAČAJA ZA PROCJENU FINANSIJSKOG POLOŽAJA I USPJEŠNOSTI POSLOVANJA.....	41
6.	TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA	43
7.	CILJEVI I METODE ZA UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM.....	43
8.	INFORMACIJE O IZLOŽENOSTI RIZICIMA CIJENA, KREDITNIM RIZICIMA, RIZICIMA LIKVIDNOSTI I RIZICIMA NOVČANOG TOKA.....	44
9.	CILJEVI I POLITIKE U UPRAVLJANJU FINANSIJSKIM RIZICIMA, RIZICIMA I NEIZVJESNOSTIMA POSLOVANJA	47

1. KRATAK OPIS POSLOVNIH AKTIVNOSTI I ORGANIZACIONE STRUKTURE

1.1. Osnovni podaci

Osiguravajuće društvo „Swiss osiguranje“ A.D, Podgorica (u daljem tekstu Društvo), je osnovano 27. januara 1993. godine pod nazivom Agroosiguranje AD, Podgorica, nakon transformacije

Društva za uzajamno osiguranje „Agroosiguranje“, Podgorica. Društvo je registrovano u Privrednom sudu u Podgorici 15. februara 1993. godine Rješenjem Fi. 485/93. Savezno ministarstvo za finansije izdalo je Društvu dozvolu za rad 30. juna 1997. godine

Društvo je promijenilo naziv u Osiguravajuće društvo „Swiss osiguranje“ AD, Podgorica 7. avgusta 2000. godine, što je registrovano u Privrednom sudu u Podgorici Rješenjem broj Fi. 1475/00.

Društvo je usaglasilo svoju organizaciju sa Zakonom o privrednim društvima i upisano u Centralni registar Privrijednog suda u Podgorici 18. jula 2002. godine pod registracionim brojem 4-0000110/001.

1.2. Osnovni identifikacioni podaci

Swiss osiguranje A.D. sa sjedištem u Podgorici, ul. Josipa Broza Tita 23 A, upisano je u registar Privrednog suda u Podgorici pod brojem subjekta 4-0000110/49 te PIB-om: 02096064.

Agencija za nadzor osiguranja je izdala dozvolu za obavljanje poslova svih vrsta neživotnih osiguranja Swiss osiguranju AD, broj 896-2/08 od 23.01.2009. godine.

Predmet poslovanja Društva su poslovi osiguranja pod kojima se podrazumijeva sklapanje i ispunjavanje ugovora o neživotnim osiguranjima, i to:

- 1) Osiguranje od posljedica nezgode;
- 2) Dobrovoljno zdravstveno osiguranje;
- 3) Osiguranje motornih vozila;
- 4) Osiguranje šinskih vozila;
- 5) Osiguranje vazduhoplova;
- 6) Osiguranje plovnih objekata;

- 7) Osiguranje robe u prevozu;
- 8) Osiguranje imovine od požara i drugih opasnosti;
- 9) Ostala osiguranja imovine;
- 10) Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe motornih vozila;
- 11) Osig. od odgovornosti zbog upotrebe vazduhoplova;
- 12) Osig. od odgovornosti zbog upotrebe plovnih objekata;
- 13) Osiguranje od opšte odgovornosti za štetu;
- 14) Osiguranje kredita;
- 15) Osiguranje jemstva;
- 16) Osiguranje finansijskih gubitaka,
- 17) Osiguranje troškova pravne zaštite;
- 18) Osiguranje pomoći na putovanju;
- 19) Druge vrste neživotnih osiguranja.

1.3. Zaposleni

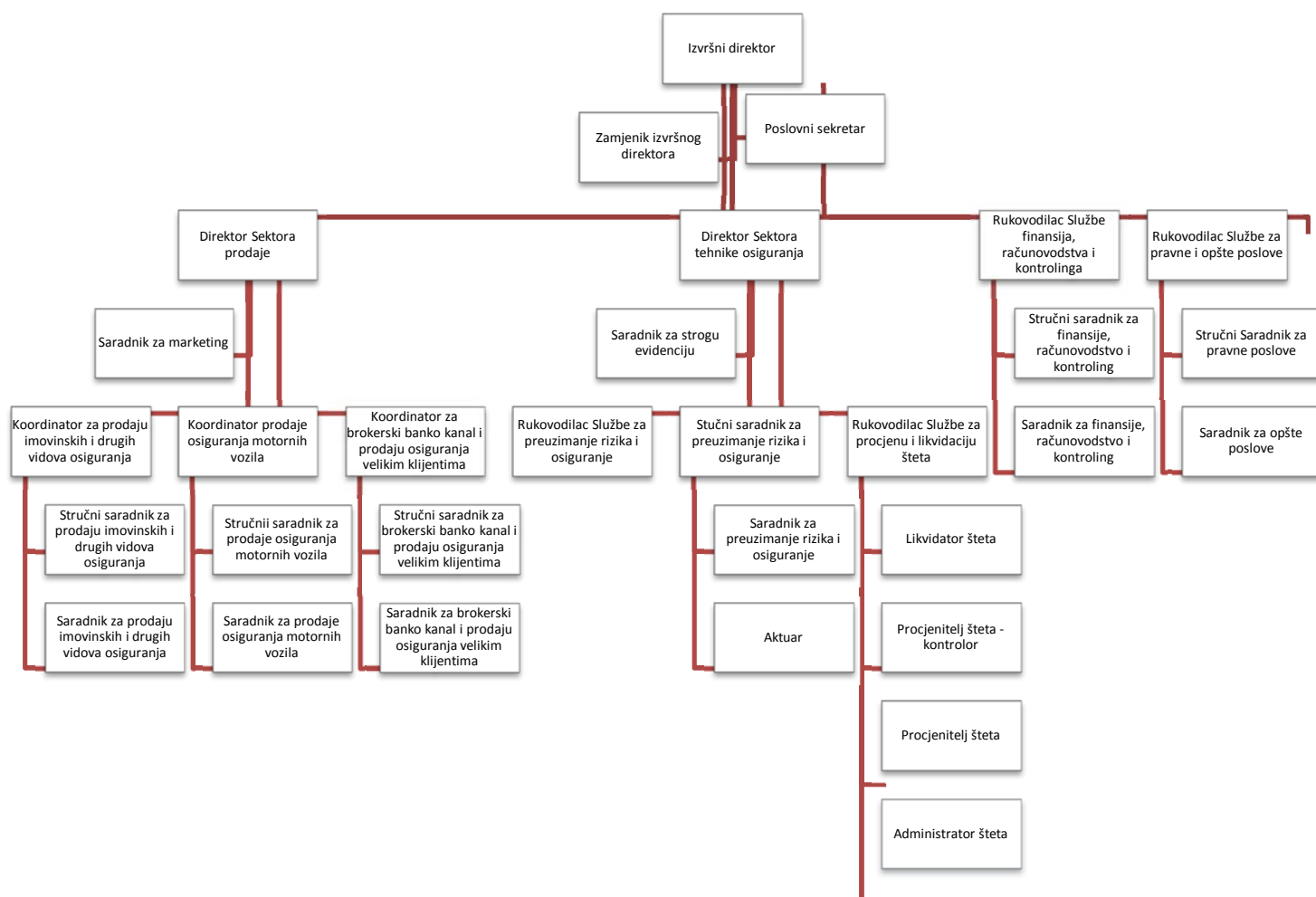
Swiss osiguranje pruža svojim klijentima kvalitetne savjete i odličnu uslugu za kompletnu ponudu svojih proizvoda. Iz tog razloga, upravo su zaposleni u Društvu od najvećeg značaja za uspjeh preduzeća i negovo adekvatno pozicioniranje na tržištu.

Na dan 31.12.2017 godine Društvo je imalo 89 zaposlenih što je za 37 više nego u istom periodu prošle godine. Povećanje broja zaposlenih je u skladu sa povećanjem bruto premije osiguranja kao i činjenicom da je razvijanje prodajne mreže podrazumijevalo angažovanje prodavaca sa skraćenim radnim vremenom i promjenljivim naknadama zarada.

Organizacija i sistematizacija Društva je uređena u skladu sa djelatnošću i potrebama poslovanja Društva i povećanim zahtjevima organizacije rada, na način kojim se obezbjeđuje efikasno i kvalitetno obavljanje svih poslova i djelatnosti Društva.

S druge strane, Društvo je u obavezi da preduzima mjere koje će doprinosti tehnološkim, ekonomskim i organizacionim unapređenjima Društva.

ORGANIZACIONA ŠEMA

1.4. Poslovne aktivnosti društva

U toku 2017. godine, Društvo je fokus stavilo na ostvarivanje sledećih ciljeva:

- Dalje povećanje ažurnosti u rešavanju i isplati šteta,
- Blagovremeno izvršavanje svih obaveza po osnovu naknade šteta, isplata osiguranih suma i izmirivanje drugih ugovorenih obaveza,
- Povećanje efikasnosti u dijelu upravljanja troškovima poslovanja po svim segmentima: uprava, pribava, troškovi uviđaja i procjene i drugi troškovi sa ciljem njihovog smanjenja,
- Unapređenje sistema internih kontrola, korporativno upravljanje, transparentnost poslovanja.

Redovno se analiziraju i unapređuju opšta akta i akta poslovne politike Društva. Na iste je u toku godine ovlašćeni aktuar Dr Jelena Kočović, dala pozitivno mišljenje.

Interna revizija sprovodi stalnu i sveobuhvatnu kontrolu svih aktivnosti iz poslovanja Društva.

1.5. Tržište osiguranja u Crnoj Gori

Na crnogorskom tržištu trenutno posluje 10 društava za osiguranje. Merkur Osiguranje je prestalo da obavlja poslove osiguranje na dan 30.06.2017. godine (brisanjem iz CRPS rješenjem od 14.08.2017. godine Merkur osiguranje je prestalo da postoji). Grawe Osiguranje AD Podgorica je izvršilo kupovinu akcija društva Merkur Osiguranja AD Podgorica. Poslovima neživotnih osiguranja bavi se pet društava. Ukupna obračunata bruto premija neživotnog osiguranja za period 01. januar – 31. decembar 2017. godine iznosila je cca 67mil. €, što predstavlja rast od 1,71% u odnosu na prethodnu godinu.

DRUŠTVO ZA OSIGURANJE	Brutopremija		Index	Udio	
	2016	2017	2017/2016	2016	2017
Lovcen osiguranje	29.897.784	29.891.418	99,98	44,98%	44,21%
Sava osiguranje	11.656.792	12.354.736	105,99	17,54%	18,27%
Swiss osiguranje	3.466.189	4.121.879	118,92	5,21%	6,10%
Generali osiguranje Montenegro	10.957.393	10.852.894	99,05	16,49%	16,05%
Uniqa nezivotno osiguranje	10.489.185	10.385.780	99,01	15,78%	15,36%
Ukupno	66.467.343	67.606.707	101,71	100,00%	100,00%

1.6. Regulativa

Novi Sistem tarifa AO, objavljen u Sl. listu CG br. 78/2016 od 16.12.2016. godine.

Savjet Agencije za nadzor osiguranja je na 229. sjednici, održanoj dana 29. 09. 2017. godine, usvojio Pravilnik o sadržini izvještaja, obavještenja i drugih podataka koji se dostavljaju Agenciji za nadzor osiguranja i o načinu i rokovima njihovog dostavljanja i Pravilnik o bližim uslovima za prenos poslova društava za osiguranje. Navedeni pravilnici su objavljeni u "Službenom listu Crne Gore" br. 63/17 od 04. 10. 2017. godine. Pravilnici stupaju na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore" a primjenjivaće se na izvještaje i podatke koji se dostavljaju Agenciji u skladu sa ovim pravilnicima, za izvještajni period počev od 01.01.2018. godine.

Crnogorsko tržište osiguranja podliježe redovnim kontrolama regulatornog organa, Agencije za nadzor osiguranja. Između ostalog, predmet njihovih kontrola je i usklađenost načina rada društava za osiguranje sa pravnom regulativom kojom se uređuju poslovi osiguravajućih društava u Crnoj Gori.

Prethodnu godinu karakterišu učestalije posredne i neposredne kontrole Agencije za nadzor organa, te je tako i Swiss Osiguranje bilo predmet iste.

2. ANALIZA FINANSIJSKOG POLOŽAJA I REZULTATA POSLOVANJA

2.1. Analiza strukture aktive i pasive

2.1.1 Struktura aktive

POZICIJA	I z n o s	
	31.12.2017	31.12.2016
1. Nematerijalna imovina	23.516,73	20.994,41
2. Nekretnine, postrojenja i oprema za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja	1.113.471,81	826.778,28
3. Dugoročna finansijska ulaganja	2.461.547,94	1.924.170,28
4. Kratkoročna finansijska ulaganja	1.257.922,81	1.551.296,25
5. Kratkoročna sredstva	1.388.277,52	1.408.883,56
6. Udio reosiguravača u tehničkim rezervama	57.106,03	74.321,98
7. Aktivna vremenska razgraničenja	540.293,42	418.731,41
8. Odložena poreska sredstva	-	-
UKUPNA AKTIVA	6.842.136,26	6.225.176,17

Povećanje nematerijalne imovine za 12,01% se odnosi na ulaganje poboljšanja programa IN2.

Građevinski objekti Društva dijele se prema namjeni na poslovne nekretnine (za obavljanje sopstvene djelatnosti) i investicione nekretnine (dugoročna fin.ulaganja).

Građevinski objekti se evidentiraju po tržišnoj vrijednosti dobijenoj na osnovu procjene ovlaštenog procjenjivača i u skladu sa MRS 16 i 40. Nezavisna procjena građevinskih objekata izvršena je od strane ovlaštenog procjenitelja (Omer Markišić) na dan 24. avgust 2017. godine, metodom tržišne vrijednosti.

Obrtna sredstva na dan 31.12.2017. godine iznose 2.703.306,36 € i manja su u odnosu na prošlogodišnja za 10,91%. U strukturi obrtne imovine najviše su zastupljena kratkoročna sredstva od 1.388.277.52€ koja su za 1,46% manja u poređenju sa prošlom godinom. Kratkoročna finansijska ulaganja od 1.551.296,25€, su manja u odnosu 2016.godinu za 18,91% a razlog tome jeste da smo smanjili ulaganja u kratkoročne depozite kod banaka u Crnoj Gori a povećali ulaganja u obveznice države Crne Gore.

2.1.2 Struktura pasive (izvori sredstava)

KAPITAL

POZICIJA	I z n o s	
	31.12.2017	31.12.2016
1. Osnovni kapital	3.000.003,17	3.000.003,17
2. Rezerve	292.850,90	237.021,41
3. Rezervisanja	2.923.603,82	2.421.384,60
4. Kratkoročne obaveze	409.519,69	453.581,63
5. Dugoročne obaveze iz finansiranja i poslovanja	132.225,69	53.299,34
6. Pasivna vremenska razgranicenja	83.932,99	59.886,02
UKUPNA PASIVA	6.842.136,26	6.225.176,17

Društvo je dužno osigurati stalno raspolaganje odgovarajućim kapitalom u skladu sa obimom i vrstom poslova osiguranja koje obavlja.

U skladu sa zakonskim odredbama visinu kapitala i garantnog kapitala Društvo izračunava tromjesečno sa stanjem na poslednji dan tekućeg obračunskog perioda. Društvo ispunjava sve uslove kapitalne adekvatnosti:

- Kapital Društva veći je od margine solventnosti za 928.595,87€
- Garantni kapital je veći od iznosa akcijskog kapitala propisanog Zakonom o osiguranju za 178.595,87€
- Garantni kapital je veći od 1/3 margine solventnosti za 2.428.595,87€

Na dan 31.12.2017. godine Društvo ispunjava sve uslove kapitalne adekvatnosti i ima kapital u iznosu od 3.000.003,17€, raspoređen na 562.317 akcije nominalne vrijednosti 5,34€.

Sve akcije su obične i svaka daje pravo na 1 (jedan) glas na Skupštini Društva.

Sve akcije su uplaćene u cjelosti, slobodno su prenosive i vode se u sistemu Centralne Depozitarne Agencije.

Ukupni kapital Društva iznosi 3.292.854,07 € i porastao je za 1,72% u odnosu na 2016 godinu. U strukturi pasive kapital učestvuje sa 48%.

Navedeno upućuje da je u odnosu na trenutni nivo poslovne aktivnosti, Kapital na dovoljnom nivou i da Društvo nema ograničenja u ovoj kategoriji u odnosu na mogućnosti daljeg poslovnog rasta.

UKUPAN KAPITAL	2017	2016	Index
			2017/2016
1. Osnovni kapital – akcijski	3.000.003,17	3.000.003,17	100,00
2. Rezerve iz dobiti	39,17	39,17	100,00
3. Revalorizacione reserve	22.871,90	139.612,18	16,38
4. Prenesena i neraspoređena dobit/gubitak (+/-)	269.939,83	97.370,06	277,23
	3.292.854,07	3.237.024,58	101,72

TEHNIČKE REZERVE

U skladu sa Zakonom o osiguranju formirane su tehničke rezerve Društva, koje na dan 31.12.2017. godine iznose 2.914.603,82€ i veće su nego u istom periodu prošle godine za 20,37%.

U tehničkoj rezervi u kontinuitetu najveće učešće ima prenosna premija 63,05%. Društvo je sprovedo test adekvatnosti prenosne premije (LAT), po vrstama osiguranja na datum 31.12.2017. godine. Sprovedeni test adekvatnosti prenosne premije (LAT), ukazao je na potrebu formiranja rezerve za neistekle rizike u iznosu od 11.643,38€. U posmatranom periodu u tehničkim rezervama učešće od 36,55% bilježe rezervisane štete i njihov iznos je veći za 21,35%, u odnosu na 2016-tu godinu, dok je iznos prenosnih premija veći za 19,06% što je posledica povećanog obima prodaje i rasta premije.

TEHNICKA REZERVA	2017		2016		Index
	Iznos	%	Iznos	%	2017/2016
Prenosne premije	1.837.657,15	63,05%	1.543.485,59	63,74%	119,06
Rezervisane štete	1.065.303,29	36,55%	877.899,01	36,26%	121,35
Rezerve za neistekle rizike	11.643,38		0,00		
Ukupno	2.914.603,82	100,00%	2.421.384,60	100,00%	120,37

2.1.3 Prihodi od deponovanja i ulaganja sredstava tehničke rezerve

Društvo u skladu sa zakonskom regulativom i aktima poslovne politike, plasira sredstva tehničke rezerve, sa ciljem ostvarivanja što boljih prinosa, većom disperzijom rizika, obezbjeđujući sigurnost i raspoloživost sredstava za izmirivanje svih očekivanih i neočekivanih obaveza.

Prihodi od deponovanja i ulaganja veći su za 36,25% odnosu na prethodnu godinu, a na povećanje ove vrste prihoda uticale su efektivne kamate od obveznica.

DEPONOVANJE I ULAGANJE SREDSTAVA TEHNIČKIH REZERVI

Formirana sredstva tehničke rezerve na dan 31.12.2017. godine Društvo je u potpunosti plasiralo u oblike ulaganja predviđene zakonskim i podzakonskim aktima.

Društvo je u toku 2017. godine održavalo već uložena sredstva i ulagalo nova slobodna sredstva u raspoložive finansijske instrumente, poštujući prije svega načela sigurnosti ulaganja, tržišnosti, isplativosti i likvidnosti. Društvo je u toku 2017. godine uvećalo ulaganje u obveznice izdate od strane Ministarstva finansija Vlade Crne Gore za 119,68%, a smanjilo ulaganja u bankarske depozite za 18,25%.

	2017		2016		Index
TEHIČKA REZERVA	2.914.603,82		2.421.384,60		2017/2016
Ulaganje u akcije	96.419,61	3,31%	126.978,86	5,24%	75,93
Ulaganje u obveznice	1.094.628,12	37,56%	498.273,69	20,58%	219,68
Depoziti kod banaka	1.590.000,00	54,55%	1.945.000,00	80,33%	81,75
Poslovni račun	67.897,90	2,33%	60.023,40	2,48%	113,12
Udio reosiguravača u tehničkoj rezervi	57.106,03	1,96%	74.321,98	3,07%	76,84
Nekretnine	246.800,00	8,47%	483.528,11	19,97%	51,04
Ukupno uloženo	3.152.851,66	108,17%	3.188.126,04	131,67%	98,89

Ukupna ulaganja u akcije su niža za 1,12 puta u odnosu na prethodnu godinu a na pad ove vrste ulaganja uticala je cijena akcije na tržištu. Nekretnine su manje u odnosu na isti period prošle godine jer je Društvo izvršilo prekvalifikaciju dijela investicione nekretnine na nekretninu namijenjenu za obavljenje osnovne djelatnosti.

Pokrivenost tehničkih rezervi sa 108,17% propisanim oblicima aktive ukazuje da Swiss osiguranje ima pouzdanu materijalnu osnovu poštovanja osnovnih interesa klijenata.

KRATKOROČNE I DUGOROČNE OBAVEZE

Dugoročne obaveze iznose 132.225,69€ i odnose se na obaveze po osnovu finansijskog lizinga i obaveze za kupovinu Društva sa ograničenom odgovornošću za proizvodnju, promet roba i usluga „Smokva“ D.O.O. Podgorica, dok su kratkoročne obaveze Društva na dan 31.12.2017.godine 409.519,69 €, i u odnosu na potraživanja znatno su manje:

Kratkorocne i dugorocne obaveze

	2017	2016	Index 2017/2016
Kratkoročne obaveze iz neposrednih poslova osiguranja	-	-	
Kratkoročne obaveze za premije iz saosiguranja i reosiguranja	121.303,27	128.561,52	94,35
Kratkoročne obaveze za udjele u iznosima šteta	1.624,21	130,50	1244,61
Druge kratkoročne obaveze iz poslova osiguranja	54.737,24	51.321,36	106,66
Kratkoročne obaveze iz finansiranja	156.112,52	204.596,98	76,30
Kratkoročne obaveze prema zaposlenima	25.541,80	18.490,82	138,13
Druge kratkoročne obaveze i izvedeni finansijski instrumenti	50.200,65	50.480,45	99,45
Dugorocne druge finansijske obaveze	132.225,69	53.299,34	248,08
UKUPNO	541.745,38	506.880,97	106,88

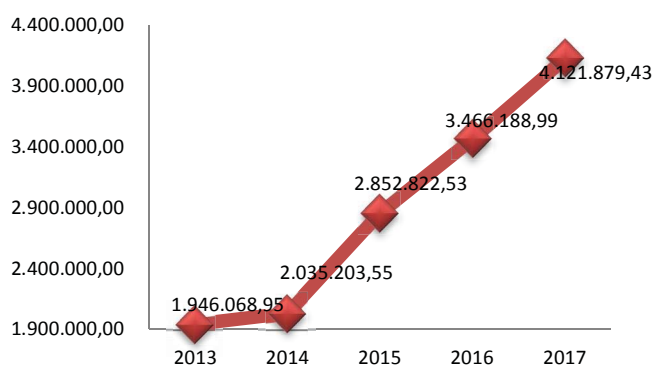
Društvo sve svoje obaveze po svim osnovama, isplaćuje uredno, po dospijeću i bez kašnjenja.

2.2. Prihodi i rashodi

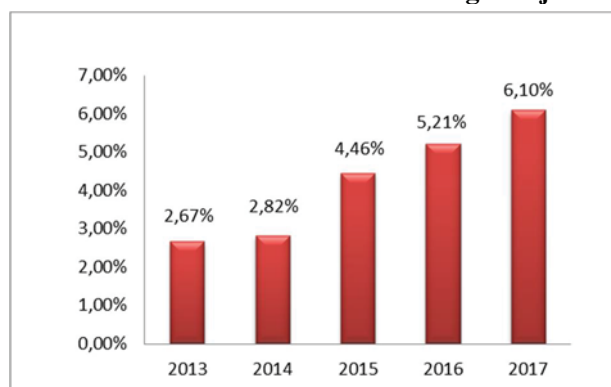
Dosljedno se pridržavajući definisane strategije poslovanja, koja je prvenstveno bila podređena jačanju finansijske pozicije kroz povećanje sopstvenih rezervi, povećanju portfelja osiguranja i snaženju prodajne funkcije, Društvo je u 2017. godini ostvarilo pozitivne rezultate koji su realni i u okviru planiranih.

Naredni grafikoni pokazuju kretanje portfelja i tržišnog učešća Društva od 2013. do 2017.godine.:

Portfelj Swiss osiguranja

Tržišno učešće Swiss osiguranja

2.2.1 Prihodi

OBRAČUNATA PREMIJA

U poslovnoj 2017. godini ukupna bruto premija osiguranja ostvarena je u iznosu od 4.121.879,43 eura što je za 18,92% više u odnosu na prethodnu godinu. Potrebno je naglasiti da je Društvo tokom 2017. kao i prethodnih godina, stavilo poseban naglasak na razvoj prodajne mreže, pri tome posebno vodeći računa o likvidnosti poslovanja i korektnom sistemu isplate šteta.

Najveće učešće u bruto premiji imaju sledeće vrste osiguranja: Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe motornih vozila (70,22%) i osiguranje od posljedica nesrećnog slučaja (14,10%)

U odnosu na 2016. godinu bruto premija je niža za osiguranje lica od posljedica nesrećnog slučaja za 13,16%, osiguranje dobrovoljno zdravstvenog osiguranja za 18,83%, osiguranje imovine od požara i nekih drugih opasnosti za 14,85%, a razlog tome je manji iznos premije u pojedinačnim zahtjevima za ove vrste osiguranje. Bruto premija za osiguranje ostalih osiguranja imovine je niža u odnosu na isti period prošle godine za 24,86%, kao i za osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe plovni objekata za 28,68%, proporcionalno smanjenju broja osiguranja za ove rizike u odnosu na isti 2016. godine.

Prikaz obračunate premije po vrstama osiguranja:

Vrsta osiguranja	Bruto premija				Index
	2017	%	2016	%	
*Osiguranje lica od posljedica nesrećnog slučaja	581.148,31	14,10%	669.184,93	19,31%	86,84
*Dobrovoljno zdravstveno osiguranje	108.181,07	2,62%	133.278,94	3,85%	81,17
*Osiguranje motornih vozila	261.046,69	6,33%	203.539,16	5,87%	128,25
*Osiguranje robe u prevozu	6.930,00	0,17%	6.930,00	0,20%	100,00
*Osiguranje imovine od požara i nekih drugih opasnosti	157.387,54	3,82%	184.838,00	5,33%	85,15
*Ostala osiguranje imovine	84.867,97	2,06%	112.942,00	3,26%	75,14
*Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe motornih vozila	2.894.581,57	70,22%	2.130.804,56	61,47%	135,84
*Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe plovni objekata	6.077,17	0,15%	8.520,65	0,25%	71,32
*Ostala osiguranja od odgovornosti	7.534,89	0,18%	5.518,30	0,16%	136,54
*Osiguranje razlicitih finansijskih gubitaka	631,31	0,02%	-	0,00%	
*Osiguranje pomoci na putu	13.492,91	0,33%	10.632,45	0,31%	126,90
Ukupno	4.121.879,43	100,00%	3.466.188,99	100,00%	118,92

Ukupna premija osiguranja za 2017. godinu u iznosu od 4.121.879,43€ raspoređena je i skladu sa zakonskom regulativom i aktima poslovne politike i to:

- Tehnička premija
(za isplatu šteta): 3.091.672,74€ 75,01%
- Preventiva
(za prev.i represivne mjere): 69.621,35€ 1,69%
- Režijski dodatak
(za pokriće TSO): 960.585,34€ 23,30%

FIZIČKI OBIM OSIGURANJA

Najveći broj ugovora o osiguranju zaključen je u sledećim vrstama osiguranja: autoodgovornost, putno osiguranje za vrijeme puta i boravka u inostranstvu i kasko osiguranje.

Najveći rast u fizičkom obimu osiguranja zabilježilo je osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe motornih vozila od 27,59%. Broj ovih vrsta osiguranja je nominalno veći za 8.176 ugovora.

Vrsta osiguranja	2017	2016	2017-2016	2017/2016
	broj osiguranja	broj osiguranja	razlika	Ideks
*Osiguranje lica od posljedica nesrećnog slučaja	461	397	64	116,12
*Dobrovoljno zdravstveno osiguranje	450	441	9	102,04
*Osiguranje motornih vozila	783	661	122	118,46
*Osiguranje robe u prevozu	1	1	-	100,00
*Osiguranje imovine od požara i nekih drugih opasnosti	325	316	9	102,85
*Ostala osiguranje imovine	204	257	(53)	79,38
*Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe motornih vozila	37.814	29.638	8.176	127,59
*Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe plovnih objekata	153	161	(8)	95,03
*Ostala osiguranja od odgovornosti	43	29	14	148,28
*Osiguranje različitih finansijskih gubitaka	8		8	
*Osiguranje pomoci na putu	865	677	188	127,77
Ukupno	41.107	32.578	8.529	126,18

Fizički obim osiguranja u 2017-toj godini bilježi pad *ostalih* osiguranja imovine (-53), kao i pad kod osiguranja od odgovornosti zbog upotrebe plovnih objekata za osam polisa manje u odnosu na prethodnu godinu.

Ukupni prihodi Društva veći su za 29,13% u odnosu na 2016-tu godinu, pri čemu su prihodi od premije zabilježili rast od 29,40%.

UKUPNI PRIHODI	2017	2016	2017/2016
I POSLOVNI (FUNKCIONALNI) PRIHODI	3.646.370,08	2.804.360,07	130,03
1. Prihodi od premija osiguranja i saosiguranja	3.505.070,08	2.708.700,07	129,40
2. Prihodi od usluga za obavljanje drugih poslova osiguranja	141.300,00	95.660,00	147,71
II FINANSIJSKI PRIHODI	110.208,89	104.831,98	105,13
1. Prihodi od deponovanja i ulaganja (investiranja) sredstava TR	75.805,06	55.636,59	136,25
2. Prihodi od deponovanja i ulaganja (investiranja)	34.403,83	49.195,39	69,93
UKUPNO	3.756.578,97	2.909.192,05	129,13

Prenosna premija je dio tehničke rezerve Društva koja se obračunava na bruto premiju po svakoj vrsti osiguranja, u skladu sa normativnim aktima Društva (Pravilnik o bližim kriterijumima i načinu obračunavanja prenosnih premija; Procedura provjere ispravnosti obračuna prenosne premije) i zakonskim propisima, uključujući primljenu prenosnu premiju iz saosiguranja.

Ukupna promjena prenosne premije na dan 31.12.2017. godine iznosi 294.171,56€, dok je na kraju 2016-te isti ovaj parametar iznosio 453.800,68€, procentalno učešće prenosne premije u ukupnoj premiji se povećalo u odnosu na prošlogodišnje učešće i to za 0,05 procentna poena, te sada iznosi 44,58% (2015.godine – 44,53%).

	2017	2016
Obracunata bruto premija	4.121.879,43	3.466.188,99
Prenosna premija	1.837.657,15	1.543.485,59
Ucesce PP/BP	44,58%	44,53%
Promjena prenosne premije	- 294.171,56	- 453.800,68

Raspodjela prenosne premije izvršena je u skladu sa normativnim aktima Društva i zakonskom regulativom.

2.2.2 Rashodi

RIJEŠENE ŠTETE

U periodu 01.01.2017. – 31.12.2017. godine ukupno riješene štete iznose 1.609.308,69€, što je za 25,52% više nego u istom periodu prošle godine. Štete saosiguranja iznose 1.493,71 €. Ovo je, prije svega, posljedica povećanja fizičkog obima osiguranja od 26,18%. Troškovi procjene i likvidacije šteta se iskazuju posebno, i iznose 131.941,08 €. U narednoj tabeli je prikaz riješenih šteta po vrstama osiguranja:

Vrsta osiguranja

	2017		2016		Index 2017/2016	
	Iznos	Broj	Iznos	Broj	Iznos	Broj
*Osiguranje lica od posljedica nesrećnog slučaja	373.614,48	569	309.882,59	446	121	127,58
*Dobrovoljno zdravstveno osiguranje	91.227,17	261	70.730,00	162	129	161,11
*Osiguranje motornih vozila	161.491,47	181	159.855,35	243	101	74,49
*Osiguranje imovine od požara i nekih drugih opasnosti	99.192,72	33	20.685,78	11	480	300,00
*Ostala osiguranje imovine	45.192,18	69	58.698,81	103	77	66,99
*Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe motornih vozila	834.717,99	912	685.790,54	652	122	139,88
*Ostala osiguranja od odgovornosti	-	1	161,00	2	-	50,00
*Osiguranje pomoci na putu	3.872,68	10	712,33	3	544	333,33
Ukupno	1.609.308,69	2.036	1.306.516,40	1.622	123	125,52

ISPLAĆENE ŠTETE

Ažurnost u isplati šteta na 31.12.2017. godine iznosi 100%. Prosečan vremenski rok isplate šteta u periodu od 01.01.2017. do 31.12.2017. godine analiziran je na ukupnom nivou posmatrano od datuma likvidacije do datuma isplate štete i iznosi 2,01 dana.

Stepen ažurnosti rešavanja i isplate šteta – ukupno

Sifra	Vrsta osiguranja	Broj prenesenih šteta	Broj prijavljenih šteta	Broj šteta u obradi	Broj isplacenih	Broj likvidiranih šteta	Broj odbijenih šteta	Stepen ažurnosti resavanja šteta	Stepen ažurnosti isplate šteta
	1	2	3	4=2+3	5	6	7	8=(5+6+7)/4	9=5/(5+6)
1	Osiguranje lica od posljedica nesrećnog slučaja	15	565	580	471	0	98	98,10%	100,00%
2	Dobrovoljno zdravstveno osiguranje	5	257	262	196	0	65	99,62%	100,00%
3	Osiguranje motornih vozila	3	182	185	172	0	9	97,84%	100,00%
8	Osiguranje imovine od požara i nekih drugih opasnosti	0	34	34	26	0	7	97,06%	100,00%
9	Ostala osiguranje imovine	0	69	69	64	0	5	100,00%	100,00%
10	Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe motornih vozila	24	912	936	823	0	89	97,44%	100,00%
13	Ostala osiguranja od odgovornosti	0	1	1	0	0	1	100,00%	100,00%
18	Osiguranje pomoci na putu	0	10	10	10	0	0	100,00%	100,00%
	UKUPNO	47	2030	2077	1762	0	274	98,03%	100,00%

REZERVISANE ŠTETE

Rezervisanje šteta, za nastale prijavljene i nastale neprijavljene štete, izvršeno je na osnovu aktuelnog "Pravilnika o bližim kriterijumima I načinu obračunavanja tehničkih rezervi za rezervisane štete". Na dan 31.12.2017. godine Društvo je izvršilo rezervaciju šteta po svim vrstama osiguranja u skladu sa zakonskim propisima i aktima poslovne politike Društva.

Na kraju obračunskog perioda rezervisano je 41 prijavljena šteta.

Ukupan iznos rezervisanih nastalih prijavljenih, a do kraja obračunskog perioda neriješenih šteta na dan 31.12.2017. godine iznosi 178.485,00€, bez iznosa rezervacije troškova. Rezervacija troškova nastalih prijavljenih šteta iznosi 14.278,80€, te ukupan iznos rezervisanih nastalih prijavljenih a do kraja obračunskog perioda neriješenih šteta na dan 31.12.2017. godine iznosi 192.763,80€.

Rezervacija za štete po reosiguranim rizicima iznosi 684,96€.

Po aktivnom poslu saosiguranja rezervisano je 1 šteta u iznosu 1,00€.

Štete u redovnom postupku učestvuju sa 19,51% po broju i 7,22% po rezervisanom iznosu.

U odnosu na prethodnu godinu rezervisane prijavljene štete (bez troškova) bilježe rast za 34.545,00€, odnosno za 24%.

Vrsta osiguranja	2017		2016		Index	
					2017/2016	
	Broj	Iznos	Broj	Iznos	Broj	Iznos
Osiguranje lica od posljedica nesrećnog slučaja	11	17.100,00	15	37.350,00	73,33	45,78
Dobrovoljno zdravstveno osiguranje	1	640,00	5	4.560,00	20,00	14,04
Osiguranje motornih vozila	4	33.205,00	3	15.260,00	133,33	217,60
Osiguranje imovine od požara i nekih drugih opasnosti	1	1.000,00			#DIV/0!	#DIV/0!
Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe motornih vozila	24	126.540,00	24	86.770,00	100,00	145,83
Ukupno	41	178.485,00	47	143.940,00	87,23	124,00

EFIKASNOST REŠAVANJA ŠTETA

U toku 2017. godine u obradi je bilo 2.077 zahtjeva za naknadu štete, što je u odnosu na isto razdoblje prethodne godine više za 24,45%. Riješeno je 2.036 predmeta, odnosno 98% ukupno prijavljenih šteta.

Pregled efikasnosti u rješavanju šteta:

OPIS	2017	2016	Index 2017/2016
I REZERVISANE STETE			
Broj rezervisanih šteta na početku perioda	47	56	83,93
Broj riješenih šteta od rezervisanih šteta	36	54	66,67
Broj odbijenih šteta	7	4	175,00
Broj placenih šteta	29	50	58,00
Broj neplacenih šteta	-	-	#DIV/0!
Broj neriješenih od rezervisanih šteta	11	2	550,00
% riješenih šteta od rezervisanih	77%	96%	79,43
II STETE IZ TEKUCEG PERIODA			
Broj prijavljenih šteta tekućeg perioda	2.030	1.613	100,00
Broj riješenih šteta tekućeg perioda	2.000	1.568	100,00
Broj odbijenih šteta	267	176	100,00
Broj placenih šteta	1.733	1.442	100,00
Broj neplacenih šteta	-	-	#DIV/0!
Broj neriješenih šteta iz tekuće godine	30	45	100,00

% riješenih šteta iz tekuće godine	99%	97%	100,00
III UKUPNO STETE U OBRADI			
Broj šteta u obradi	2.077	1.669	124,45
Broj riješenih šteta	2.036	1.622	125,52
Broj odbijenih šteta	274	180	152,22
Broj plaćenih šteta	1.762	1.492	118,10
Broj neplaćenih šteta	-	-	#DIV/0!
Broj neriješenih šteta	41	47	87,23
% riješenih šteta	98%	97%	100,87

MJERODAVNI TEHNIČKI RACIO

Radi dobijanja potpunije slike rezultata Društva u osnovnoj djelatnosti posebno treba razmotriti ostvareni tehnički rezultat koji pokazuje odnos između likvidiranih šteta i tehničke premija obračunate u tekućem periodu.

Bruto mjerodavan tehnički racio u 2017. godini iznosi 46,01% i kreće se od 32,10% kod osiguranja od odgovornosti zbog upotrebe motornih vozila do 79,71% kod osiguranja imovine od požara i nekih drugih opasnosti.

Bruto mjerodavan tehnički racio na dan 31.12.2017. g.:

Vrsta osiguranja

	2017	2016
Osiguranje lica od posljedica nesrećnog slučaja	75,17%	70,01%
Dobrovoljno zdravstveno osiguranje	74,60%	135,60%
Osiguranje motornih vozila	70,32%	147,17%
Osiguranje imovine od požara i nekih drugih opasnosti	79,71%	23,76%
Ostala osiguranje imovine	55,48%	85,39%
Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe motornih vozila	32,10%	52,19%
Ostala osiguranja od odgovornosti	-1,06%	-33,18%
Osiguranje pomoci na putu	35,70%	13,17%
Ukupno	46,01%	61,83%

Ukupni rashodi Društva veći su za 29,20% u odnosu na rashode prethodne godine. Troškovi sprovođenja osiguranja bilježe rast od 22,66%. U okviru poslovnih rashoda koji su na ukupnom nivou veći za 37,85%, troškovi rashoda naknada šteta bilježe rast od 25,37%, ostali troškovi, doprinosi i rezervisanja, takođe bilježe rast i to od 127,13%. U toku 2017. bilo je rashoda za promjene neto tehničkih rezervisanja, koji nisu zabilježeni u 2016. godini.

Procentualno učešće prihoda ostvarenih iz bruto regresnih potraživanja u obračunatim naknadama za štete se smanjilo za 8,83 procentnih poena. Apsolutna razlika ostvarenih prihoda iz bruto regresnih potraživanja iznosi 84.158,52€.

UKUPNI RASHODI	2017	2016	2017/2016
1. POSLOVNI (FUNKCIONALNI) RASHODI	2.088.894,02	1.515.386,37	137,85
2. TROŠKOVI SPROVOĐENJA OSIGURANJA	1.585.110,90	1.292.244,75	122,66
3. FINANSIJSKI RASHODI	14.704,48	47.453,03	30,99
UKUPNO	3.688.709,40	2.855.084,15	129,20

TROŠKOVI SPROVOĐENJA OSIGURANJA

Troškovi sprovođenja osiguranja dijele se na: troškove pribave, troškove uprave, ostale troškove, a pojedinačno učešće u ukupnim troškovima sprovođenja osiguranja je:

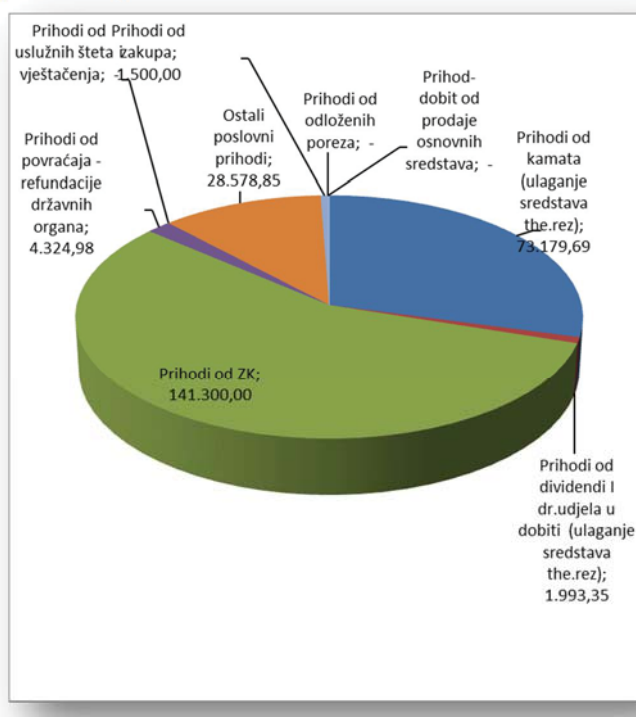
- trošak pribave	67,32 %
- trošak uprave	31,45 %
- trošak ostalih TSO	1,23 %

Troškovi sprovođenja osiguranja za 2017.godinu iznose 1.585.110,90€ i u odnosu na 2016.godinu bilježe rast od 292.866,15 € odnosno veći su za 22,66%.

Međutim, ukoliko se isključe uticaji razgraničenja troškova pribave Društvo je u poslovanju 2017. imalo veće TSO za 244.520,41€ u odnosu na prethodnu godinu.

Društvo je kontinuirano pratilo realizovane troškove pribave, uprave, uviđaja procjene i likvidacije šteta i troškove deponovanja.

Pokrivenost troškova sprovođenja osiguranja režijskim dodatkom u iznosu od 960.585,34€ iznosi 60,60%. Preostali dio troškova pokriven je najvećim dijelom iz ostalih izvora i to:

Troškovi sprovođenja osiguranja u 2017. godini osim režijskog dodatka pokriveni su i iz ostalih izvora u iznosu od 250.876,87€ tako da nepokriveni dio troškova sprovođenja osiguranja iznosi 373.648,69€.

Troškove pribave čine troškovi: ... provizije, zakupnine, reklame, reprezentacije i bruto zarade radnika koji rade na pribavi osiguranja, kao i ostali troškovi koji nastaju u procesu pribave osiguranja, koji su veći za 277.949,75 € tj. 35,22%, u odnosu na prethodnu poslovnu godinu.

Troškovi uprave su manji za 14.916,40€ odnosno 2,97%, u poređenju sa prethodnom godinom.

Smanjivanje troškova sprovođenja osiguranja na ukupnom nivou i za AO kao dominantnoj vrsti osiguranja kojom se bavi je jedan od značajnijih ciljeva kojim se Društvo kontinuirano bavi. Ne može se zanemariti činjenično stanje koje ukazuje da Društvo, svjesno ozbiljnosti ovog pitanja, preduzima kontinuirano sve moguće mjere i aktivnosti na smanjenju istih, kako na nivou AO, tako i na ukupnom nivou, ali da nema potpunu mogućnost da eliminiše sve tržišne rizike i rizike konkurencije, koji prate ovaj segment, jer su tržišni troškovi pribave veći od zadatih ciljeva Društva.

2.3. Analiza finansijskog položaja i rezultata

Finansijski položaj akcionarskog društva, posmatran sa aspekta predmetnih analiza kvalifikuje se kao *dobar*.

Prethodno iz razloga što finansijska ravnoteža Društva obezbjeđuje sigurnost u održavanju likvidnosti, uzevši u obzir da je zaduženost takva da obezbjeđuje punu nezavisnost Društva i dobru sigurnost njegovih povjerilaca, i jer je Društvo solventno, s obzirom da pri stabilnoj novčanoj jedinici iz finansijskog rezultata značajnije uvećava sopstveni kapital.

Naziv društva za osiguranje: **SWISS OSIGURANJE AD**

Sjedište: **PODGORICA**

Vrsta osiguranja: **NEŽIVOTNO OSIGURANJE**

Matični broj: **02096064**

Šifra djelatnosti: **6512**

BILANS STANJA

na dan 31.12.2017.

AKTIVA				
grupa računa	POZICIJA	Napomena	I z n o s	
			Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5
	A. Nematerijalna imovina (A.1+A.2+A.3+A.4)	3.9.; 12	23.516,73	12.222,27

000-	A.1 Gudvil		-	-
002,003,004-	A.2 Druga dugoročna nematerijalna imovina		95.154,11	160.080,23
005,006-	A.3 Potraživanja po osnovu datih avansa za dugoročna nematerijalna ulaganja i aktivna vremenska razgraničenja		-	-
008,009-	A.4 Umanjenje i ispravka vrijed.nematerijalnih ulaganja (+/-)	3.12.	- 71.637,38	- 147.857,96
	B. Nekretnine, postrojenja i oprema za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja (B.1+B.2+B.3+B.4+B.5)	3.10.; 13	1.113.471,81	773.894,46
010-	B.1 Zemljište i objekti za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja		989.024,70	753.988,18
011,012-	B.2 Oprema i sitan inventar za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja		362.622,97	252.416,95
013-	B.3 Potraživanja po osnovu datih avansa za nekretnine, postrojenja i opremu za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja		-	-
014,015,016-	B.4 Nekretnine, postrojenja i oprema za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja u izgradnji		67.057,90	23.180,02
019-	B.5 Ispravka vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja (+/-)	3.12.	- 305.233,76	- 255.690,69
	C. Dugoročna finansijska ulaganja (C1+C2)	14	2.461.547,94	1.367.608,74
	C1. Dugoročna finansijska ulaganja kapitala i tehničkih rezervi		2.461.547,94	1.367.608,74
020, 030, 040, 050, 060, 070	C1.1 Hartije od vrijednosti		-	-
021, 031, 041, 051, 061, 071	C1.2 Obveznice, odnosno druge duž.hartije od vrijednosti	3.14.	1.094.628,12	-
022, 032, 042, 052, 062, 072	C1.3 Akcije		-	-
023, 033, 043, 053, 063, 073	C1.4 Ulaganja u investicione fondove		-	-
024, 034, 044, 054, 064, 074	C1.5 Dugoročni depoziti i druga dug. finansijska ulaganja	3.14.	445.000,00	330.000,00
025, 035, 045, 055, 065, 075	C1.6 Investicione nekretnine i druge nekretnine, postrojenja i oprema, koji nisu namijenjeni za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja	3.13.; 15	281.420,00	536.971,93
026-	C1.7 Udjeli i učešća u društvima	3.14.	540.499,82	-
027-	C1.8 Dugoročna poslovna potraživanja i druga dugoročna potraživanja	3.14.	100.000,00	450.636,81
028, 036, 046, 056, 066, 076	C1.9 Izvedeni finansijski instrumenti		-	-
029,037,047,057,067,077-	C1.10 Druga dugoročna finansijska ulaganja		-	50.000,00
038,048,058,068,078-	C1.11 Stalna imovina koja se drži za prodaju		-	-
	C2. Dugoročna finansijska ulaganja u grupu društava, pridružena i zajednički kontrolisana društva		-	-

080,081,083,084,0 85-	C2.1 Akcije, dužničke hartije od vrijednosti i izvedeni finansijski instrumenti u grupu društava, pridružena i zajednički kontrolisana		-	-
082-	C2.2 Depoziti kod grupe banaka, kod pridruženih banaka i kod zajednički kontrolisanih banaka		-	-
086,087-	C2.3 Druga finansijska ulaganja u grupu društava, pridružena i zajednički kontrolisana društva		-	-
	D. Kratkoročna finansijska ulaganja (D.1+D.2+D.3)	16	1.257.922,81	1.728.045,07
180,182,184-	D.1 Hartije od vrijednosti	16.1.	112.922,81	158.045,07
181,183,185-	D.2 Kratkoročni depoziti kod banaka	16.2.	1.145.000,00	1.570.000,00
186-	D.3 Izvedeni finansijski instrumenti i druga kratkoročna finansijska ulaganja		-	-
	E. Kratkoročna sredstva (E.1+E.2+E.3)	3.14.	1.388.277,52	1.238.458,41
10, 11	E.1 Gotovinska sredstva	17	67.897,90	61.311,20
	E.2 Kratkoročna potraživanja	18	1.315.511,87	1.167.547,21
12	E.2.1 Kratkoročna potraž. iz neposrednih poslova osiguranja	18.1.	442.477,19	479.257,24
13	E.2.2 Kratkoročna potraživanja za premije reosiguranja i saosiguranja		-	9.476,46
14	E.2.3 Kratkoročna potraživanja za udjele u naknadama šteta		28.199,73	31.776,30
15	E.2.4 Druga kratkoročna potraživanja iz poslova osiguranja		215.536,91	191.099,97
16	E.2.5 Kratkoročna potraživanja iz finansiranja		42.283,72	109.577,05
17	E.2.6 Druga kratkoročna potraživanja		587.014,32	346.360,19
310, 311, 319, 320, 321, 329	E.3 Zalihe materijala i sitnog inventara		4.867,75	9.600,00
9802, 9822,	F. Udio reosiguravača u tehničkim rezervama	19	57.106,03	48.793,98
	G. Aktivna vremenska razgraničenja	20	540.293,42	267.558,03
192	G.1 Odloženi troškovi sticanja osiguranja		521.559,05	267.558,03
190, 193, 194, 195, 196, 198	G.2 Ostala aktivna vremenska razgraničenja		18.734,37	-
	H. Odložena poreska sredstva		-	-
	UKUPNA AKTIVA		6.842.136,26	5.436.580,96
PASIVA				
	A. Osnovni kapital (A.1+A.2)	3.15.; 21	3.000.003,17	3.000.003,17
900	A.1 Akcijski kapital - obične akcije	21.1.	3.000.003,17	3.000.003,17
901	A.2 Akcijski kapital - povlašćene akcije		-	-
	B. Rezerve (B.1+B.2+B.3+B.4+B.5)	21	292.850,90	182.716,71
910	B.1 Kapitalne rezerve		-	-
911	B.2 Rezerve iz dobiti		39,17	39,17
	B.2.1 Zakonske rezerve		-	-
	B.2.2 Rezerve za sopstvene akcije		-	-

	B.2.3 Statutarne rezerve		-	-
	B.2.4 Ostale rezerve iz dobitka		39,17	39,17
919	B.3 Sopstvene akcije		-	-
940-949	B.4 Revalorizacione rezerve	3.17.	22.871,90	139.612,18
	B.5 Prenesena i neraspoređena dobit/gubitak (+/-)		269.939,83	43.065,36
920-925	B.5.1 Prenesena dobit/gubitak iz prethodnih godina (+/-)		202.070,26	25.984,46
921-926	B.5.2 Neraspoređena dobit/gubitak tekuće poslovne godine (+/-)		67.869,57	17.080,90
	C. Rezervisanja (C.1+C.2+C.3)		2.923.603,82	1.741.910,37
	C.1 Bruto tehničke rezerve	3.18.; 22	2.914.603,82	1.741.910,37
980 OSIM 9802	C.1.1 Bruto prenosne premije		1.837.657,15	1.089.684,91
982 OSIM 9822	C.1.2 Bruto rezervisanja za nastale prijavljene štete		178.486,00	130.878,16
983	C.1.3 Bruto rezervisanja za nastale i neprijavljene štete		807.906,01	484.606,70
984	C.1.4 Bruto rezervisanja za troškove likvidacije šteta		78.911,28	36.740,60
985	C.1.5 Bruto rezervisanja za izravnjanje rizika		-	-
981.986.987.988.989	C.1.6 Bruto ostala druga osiguravajuća tehnička rezervisanja		11.643,38	-
	C.2 Matematička rezerva i druga tehnička rezervisanja životnih osiguranja		-	-
970	C.2.1 Bruto matematička rezervisanja za životna osiguranja		-	-
971	C.2.2 Bruto matematička rezervisanja za životna osiguranja kod kojih ugovarač osiguranja preuzima rizik ulaganja		-	-
972.973	C.2.3 Bruto matematička rezervisanja za druge vrste osiguranja za koje je potrebno formirati matematička rezervisanja		-	-
974	C.2.4 Bruto rezervisanja za učešće u dobiti		-	-
	C.3 Ostala rezervisanja		9.000,00	-
960	C.3.1 Rezervisanja za penzije, jubilarne nagrade i otpremnine		-	-
961.962.963.967	C.3.2 Ostala rezervisanja, osim tehničkih rezervisanja		9.000,00	-
	D. Kratkoročne obaveze (D.1+D.2+D.3+D.4+D.5+D.6+D.7)	3.14.; 23	409.519,69	340.501,09
22	D.1 Kratkoročne obaveze iz neposrednih poslova osiguranja		-	-
23	D.2 Kratkoročne obaveze za premije iz saosiguranja i reosiguranja		121.303,27	85.157,82
24	D.3 Kratkoročne obaveze za udjele u iznosima šteta		1.624,21	584,80
25	D.4 Druge kratkoročne obaveze iz poslova osiguranja		54.737,24	34.029,45

26	D.5 Kratkoročne obaveze iz finansiranja		156.112,52	166.864,26
21	D.6 Kratkoročne obaveze prema zaposlenima		25.541,80	14.767,50
27,28,29	D.7 Druge kratkoročne obaveze i izvedeni finansijski instrumenti		50.200,65	39.097,26
	E. Dugoročne obaveze iz finansiranja i poslovanja (E.1+E.2+E.3+E.4)	24	132.225,69	171.445,29
950.951	E.1 Obaveze prema bankama		-	-
954	E.2 Obaveze po izdatim hartijama od vrijednosti		-	-
952.953.955.956	E.3 Druge finansijske obaveze		132.225,69	171.445,29
957	E.4 Obaveze za odloženi porez		-	-
969	F. Pasivna vremenska razgraničenja	25	83.932,99	4,33
	UKUPNA PASIVA		6.842.136,26	5.436.580,96

Naziv društva za osiguranje: **SWISS OSIGURANJE AD**
Sjedište: **PODGORICA**
Vrsta osiguranja: **NEŽIVOTNO OSIGURANJE**

Matični broj: **02096064**
Šifra djelatnosti: **6512**

BILANS USPJEHA

od 01.01. do 31.12.2017

grupa računa	POZICIJA	Napomena	I z n o s	
			Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5
	I. POSLOVNI PRIHODI (1+2)	3.3.	3.646.370,08	2.804.360,07
	1. Prihod od premije osiguranja i saosiguranja	3.3.1.; 6	3.505.070,08	2.708.700,07
750	1.1 Obračunate bruto premije osiguranja		4.121.879,43	3.466.188,99
752	1.2 Primljene premije saosiguranja		-	-
753	1.3 Primljene premije reosiguranja i premije reosiguranja iz cesije		-	-
754	1.4 Smanjenje za udjele saosiguravača u premijama osiguranja		-	-
755	1.5 Smanjenje za udio reosiguranja u premijama osiguranja i za udjele retrocesionara u premijama osiguranja		- 309.329,26	- 326.155,33
756	1.6 Promjene bruto prenosnih premija (+/-)		- 294.171,56	- 453.800,68
757	1.7 Promjene prenosnih premija za saosiguravajući dio (+/-)		-	-
758	1.8 Promjene prenosnih premija za reosiguravajući dio (+/-)		- 13.308,53	22.467,09
	2. Neto prihodi od ostalih usluga	3.3.2.; 7	141.300,00	95.660,00
760	2.1 Prihodi od usluga za obavljanje drugih poslova osiguranja		141.300,00	95.660,00

764	2.2 Prihod od ukidanja rezervisanja, osim tehničkih rezervisanja		-	-
768	2.3 Revalorizacioni poslovni prihodi		-	-
769	2.4 Prihodi od drugih usluga		-	-
	II. POSLOVNI RASHODI (1+2+3)	3.4.	2.088.894,02	1.515.386,37
	1. Rashodi naknada šteta	3.4.1.; 8	1.681.396,22	1.341.104,46
400	1.1 Obračunate bruto naknade šteta		1.609.308,69	1.306.516,43
401	1.2 Troškovi vezani za isplatu šteta		131.941,08	115.356,81
402	1.3 Umanjenje za prihode ostvarene iz bruto regresnih potraživanja		- 169.180,47	- 253.338,99
403	1.4 Udio u naknadama šteta iz prihvaćenih saosiguranja , reosiguranja i retrocesija		1.493,71	130,50
404	1.5 Umanjenje za udio saosiguravača, reosiguravača i retrocesionara u naknadama šteta		- 83.478,45	- 50.172,93
405	1.6 Promjene bruto rezervisanja za nastale prijavljene štete (+/-)		34.545,00	16.203,34
406	1.7 Promjene rezervisanja za nastale prijavljene štete za saosiguravajući i reosiguravajući dio (+/-)		2.407,38	- 4.701,41
407	1.8 Promjena bruto rezervisanja za nastale neprijavljene štete (+/-)		147.811,14	175.488,17
408	1.9 Umanjenje za udjele saosiguravača i reosiguravača i retrocesionara u rezervisanjima za nastale neprijavljene štete		-	-
409	1.10 Promjena rezervisanja za troškove likvidacije šteta		6.548,14	35.622,54
	2. Rashodi za promjene neto tehničkih rezervisanja	3.18.; 22	11.643,38	-
410.411	2.1 Promjene rezervisanja za bonuse i popuste i storno (+/-)		-	-
412.413.414	2.2 Promjene matematičkih rezervisanja (+/-)		-	-
415	2.3 Promjena rezervisanja za izravnane rizika (+/-)		-	-
416, 417	2.4 Promjena rezervisanja za prenosne premije (+/-)		11.643,38	-
418.419	2.5 Promjena drugih tehničkih rezervisanja (+/-)		-	-
	3. Ostali troškovi, doprinosi i rezervisanja	3.4.2.; 9	395.854,42	174.281,91
420	3.1 Troškovi za preventivu		69.621,35	59.864,42
421	3.2 Vatrogasni doprinos		1.141,86	-
422	3.3 Garantni fond		85.722,00	69.897,72
423	3.4 Troškovi nadzornog organa		34.315,27	28.242,94
424	3.5 Troškovi ispravke vrijednosti premije osiguranja		30.140,48	4.779,66
429	3.6 Drugi ostali neto troškovi osiguranja		174.913,46	11.497,17
460	3.7 Rezervacije za penzije, jubilarne nagrade i otpremnine povodom penzionisanja		-	-
463	3.8 Rezervacija za onerozne (štetne) ugovore		-	-

462.469	3.9 Druge rezervacije		-	-
	III DOBITAK/GUBITAK - BRUTO POSLOVNI REZULTAT (I-II)		1.557.476,06	1.288.973,70
	IV TROŠKOVI SPROVOĐENJA OSIGURANJA (1+2+3+4+5+6+7+8)	3.5.; 10	1.585.110,90	1.292.244,75
440	1. Troškovi sticanja osiguranja	10.1.	1.169.939,53	940.335,52
441	2. Promjene u razraničenim troškovima sticanja osiguranja		- 102.827,64	- 151.173,38
45	3. Amortizacija	3.11.; 12; 13	35.849,73	31.358,02
	4. Troškovi rada	10.2.	296.916,12	275.956,82
470.471.472.475	4.1 Troškovi zarada, naknada zarada i ostalih primanja zaposlenih		164.404,80	156.657,25
473.474	4.2 Porezi i doprinosi na isplaćene zarade		107.541,99	100.603,41
476, 479	4.3 Drugi troškovi rada		24.969,33	18.696,16
	5. Materijalni troškovi	10.3.	12.746,54	9.868,32
430.432.434	5.1 troškovi materijala za popravku i održavanje, otpis sitnog inventara i usklađivanje		2,50	10,90
431	5.2 Troškovi kancelarijskog materijala		3.519,44	1.703,48
433	5.3 Troškovi energije		8.444,57	7.436,90
439	5.4 Drugi troškovi materijala		780,03	717,04
	6. Ostali troškovi usluga	10.4.	115.098,55	126.349,63
443.446	6.1 Troškovi konsultantskih usluga (troškovi po ugovorima o djelu, ugovorima o autorskom radu, intelektualnih usluga-zajedno sa dažbinama, koje idu na teret preduzeća)		32.141,62	49.305,12
442	6.2 Zakupnine		-	345,67
445	6.3 Troškovi platnog prometa i bankarskih usluga		15.075,45	13.080,00
447	6.4 Premije osiguranja		4.360,74	4.214,90
448	6.5 Troškovi reklame, propagande i reprezentacije		13.569,62	7.095,06
444.449	6.6 Troškovi drugih usluga		49.951,12	52.308,88
48	7. Drugi troškovi	10.5.	93.021,88	94.743,40
706	8. Umanjenje za prihode od provizije reosiguranja		- 35.633,81	- 35.193,58
	V DOBITAK/GUBITAK - NETO POSLOVNI REZULTAT (III-IV)		- 27.634,84	- 3.271,05
	VI FINANSIJSKI REZULTAT OD ULAGANJA (3+6)	3.6.; 11	95.504,41	57.378,95
	1. Prihodi od ulaganja sredstava tehničkih rezervi matematičke rezerve		75.805,06	55.636,59
770	1.1 Pihodi od kamata		73.179,69	36.531,04
771	1.2 Povećanje fer vrijednosti prilikom upotrebe posebnih pravila za obračunavanje rizika		-	-
772	1.3 Dobici od finansijskih sredstava i finansijskih obaveza		559,35	9.635,72

773	1.4 Prihodi od dividendi i drugih udjela u dobitku		1.993,35	4.069,83
774	1.5 Pozitivne kursne razlike		-	-
775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782	1.6 Drugi prihodi		72,67	5.400,00
	2. Rashodi od ulaganja sredstava tehničkih rezervi i matematičke rezerve		70,90	9.183,54
730	2.1 Rashodi od kamata		-	-
732	2.2 Gubici kod finansijskih sredstava i finansijskih obaveza		70,90	9.183,54
734	2.3 Rashodi od umanjenja vrijednosti		-	-
735	2.4 Negativne kursne razlike		-	-
731, 736, 737, 738, 739	2.5 Drugi finansijski rashodi		-	-
740, 741, 742, 743, 744, 745, 746	2.6 Rashodi nastali investiranjem tehničkih rezervi u investicione nekretnine		-	-
	3. Neto finansijski rezultat od ulaganja sredstava tehničkih rezervi i matematičke rezerve (1-2)		75.734,16	46.453,05
	4. Prihodi od ulaganja koja se ne finansiraju iz sredstava tehničkih rezervi		34.403,83	49.195,39
770	4.1 Prihodi od kamata		-	-
772	4.2 Dobici od finansijskih sredstava i finansijskih obaveza		-	-
771.774	4.3 Drugi prihodi od ulaganja		-	-
773	4.4 Prihodi od dividendi i drugih udjela u dobitku		-	-
775, 776, 777, 779	4.5 Drugi finansijski prihodi		-	-
780, 781, 782	4.6 Prihodi od ulaganja u investicione nekretnine		1.500,00	-
783, 784, 785, 786, 787, 788, 789	4.7 Drugi prihodi		32.903,83	49.195,39
	5. Rashodi od ulaganja koja se ne finansiraju iz sredstava tehničkih rezervi		14.633,58	38.269,49
730	5.1 Rashodi od kamata		12.396,17	19.318,46
732	5.2 Gubici kod finansijskih sredstava i finansijskih obaveza		-	2.583,40
734	5.3 Rashodi od umanjenja vrijednosti		-	-
731, 733, 736, 737, 738, 739	5.4 Drugi finansijski rashodi		-	12.039,41
740, 741, 742, 743, 744	5.5 Rashodi od amortizacije, vrednovanje po fer vrijednosti investicionih nekretnina		-	-
745.746.747	5.6 Rashodi za druge nekretnine		7,00	-
748.749	5.7 Novčane kazne i odštete i drugi rashodi		2.230,41	4.328,22
	6. Neto finansijski rezultat od ulaganja koja se ne finansiraju iz sredstava tehničkih rezervi (4-5)		19.770,25	10.925,90
	VII DOBITAK/GUBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRIJE OPOREZIVANJA		67.869,57	54.107,90

	(V+VI)			
	VIII POREZ NA DOBIT	3.8.	-	-
820	1.1 Porez na dobit		-	-
823	1.2 Prihodi (rashodi) na ime odloženog poreza		-	-
	IX NETO DOBIT/GUBITAK ZA POSLOVNU GODINU (+/-)		67.869,57	54.107,90
	X RASPODJELA NETO DOBITI		-	-
830, 831, 832, 833, 834, 839	1. Raspodjela neto dobiti		-	-
	XI ZARADA PO AKCIJI		-	-

Ključni pokazatelji poslovanja:

Opis	2017	2016	Index
			2017/2016
Bilans uspjeha			
Ukupni prihodi	3.756.578,97	2.909.192,05	129,13
Bruto premija	4.121.879,43	3.466.188,99	118,92
Ukupni rashodi	3.688.709,40	2.855.084,15	129,20
Rijesene stete	1.609.308,69	1.306.516,43	123,18
Bruto dobit	67.869,57	54.107,90	125,43
Neto dobit	67.869,57	54.107,90	125,43
Bilans stanja			
Ukupna aktiva	6.842.136,26	6.225.176,17	109,91
Kapital i rezerve	3.292.854,07	3.237.024,58	101,72
Tehicke rezerve	2.914.603,82	2.421.384,60	120,37
Ulaganja	3.719.470,75	3.475.466,53	107,02
Pokazatelji rentabilnosti			
ROA (rentabilnost imovine %) neto dobit/aktiva	0,99%	0,87%	114,12
ROE (rentabilnost vlastitog kapitala %) neto dobit/kapital i rezerve	2,06%	1,67%	123,31
Bruto profitna marža (%) bruto dobit/ukupni prihodi	1,81%	1,86%	97,14
Ključni pokazatelji			
Kvota steta (poslovni rashodi/mjerodavna premija)	54,57	50,31	108,48
Kvota troškova (troškovi sprovođenja osig./mjer. premija)	41,41	42,90	96,54
Kombinovana kvota	95,98	93,20	102,98

Pokazatelji ekonomičnosti

Ekonomičnost ukupnog poslovanja (ukupni prihodi od premije/TSO %)

2,21 2,10 105,49

Ostali pokazatelji

Broj zaposlenih

29 33 87,88

Ukupna aktiva po zaposlenom

235.935,73 188.641,70 125,07

Ukupni prihodi po zaposlenom

129.537,21 88.157,33 146,94

Bruto premija po zaposlenom

142.133,77 105.036,03 135,32

Dobit po zaposlenom

2.340,33 1.639,63 142,73

* Od 89 zaposlenih 60-oro imaju zaključen ugovor o dopunskom radu.

2.4. Organi Društva

U skladu sa Zakonom o privrednim društvima, Zakonom o osiguranju i Statutom Društva, organi Društva su: Skupština, Odbor direktora, Izvršni direktor, Sekretar i interni revizor. Obaveze i odgovornosti ovih organa utvrđeni su prethodno navedenim aktima.

2.4.1. SKUPŠTINA AKCIONARA DRUŠTVA

Struktura akcionara Društva, na dan 31.12.2017.godine:

	Naziv akcionara	Broj akcija	Iznos (€)	% udjela u kapitalu
1	HP Fjord AD	363.978	1.941.849	64,73%
2	LabovicVukasin	72.057	384.429	12,81%
3	Zatvoreni investicioni fond Eurofond- u postupkutransformacije	62.646	334.221	11,14%
4	Vineks KO DOO	33.270	177.498	5,92%
5	Ostali akcionari	30.366	162.005	5,40%
	UKUPNO	562.317	3.000.003	100,00%

U periodu od 1.januara do 31. decembra 2017. godine Skupština Swiss Osiguranja održala je jednu redovnu sjednicu 28. aprila 2017. godine, na kojoj se usvojilo sledeće:

- Odluka o usvanjanju finansijskih izvještaja za poslovnu 2016.godinu sa mišljenjem nezavisnog revizora;
- Odluka o usvajanju Mišljenja ovlašćenog aktuara na finansijske izvještaje za poslovnu 2016.godinu;
- Odluka o usvajanju Izvještaja o poslovanju za poslovnu 2016.godinu;
- Odluka o izboru spoljnog revizora za vršenje revizije finansijskih izvještaja za 2017. godinu;
- Odluka o usvajanju Izvještaja o radu Interne revizije za 2016.godinu (prilog: Program rada Interne revizije za 2017.godinu);
- Utvrđivanje prestanka članstva u Odboru direktora Društva dosadašnjim članovima Odbora i donošenje Odluke o razrješenju članova Odbora direktora;
- Odluka o izboru članova Odbora direktora društva (sa ovjerenim izjavama da nije došlo do promjene podataka potrebnih za izdavanje saglasnosti od strane Agencije za nadzor osiguranja ili sa priloženom Saglasnošću Agencije za novog člana Odbora);
- Odluka o utvrđivanju visine naknade za rad u Odboru direktora;
- Zapisnik sa prethodne sjednice Skupštine akcionara.

Ne postoje vlasnici hartija od vrijednosti ovog Društva sa posebnim pravima kontrole niti sa ograničenjima prava glasa koja bi se odnosila na ograničenja prava glasa na određeni procenata, broj glasova, perioda ograničenja ostvarivanja prava glasa.

2.4.2. ODBOR DIREKTORA

Članovi Odbora direktora Društva su:

- Predrag Jovanović, predsjednik
- Gorana Pavićević - Četković, član
- Vukašin Labović, član.

Odbor direktora Društva je tokom 2017. održao 13 redovnih sjednica. Rad Odbora direktora Društva prvenstveno je bio usmjeren na aktivnosti koje su predstavljale realizaciju zadataka i ciljeva utvrđenih strateškim i godišnjim planskim dokumentima. Odbor direktora Društva je redovno razmatrao pitanja relevantna za poslovanje Društva (mjesečne poslovne i finansijske izvještaje, izvještaje o likvidnosti, izvještaje o rizicima, aktivnosti naplaćivanja potraživanja, kao i sve druge izvještaje kojima je obuhvaćeno poslovanje Društva.) Takođe, Odbor je po potrebi vršio usvajanje tarifa i uslova za osiguranje i njihovo usklađivanje sa uslovima na tržištu osiguranja.

Izvršni direktor:

- Ivan Lero

Sekretar Društva:

- Ivan Lero

Interni revizor:

- Branko Zogović

3. FINANSIJSKI PLAN ZA PERIOD 2018.-2020.GODINE

3.1. Procjena troškova sprovođenja osiguranja

Troškovi sprovođenja osiguranja na kraju prethodne godine činili su 37,2% ukupno obračunate bruto premije u odnosu na kraj 2015. Godine kada su činili 42,9%. Ostvareni rezultati za prvih 9 mjeseci tekuće godine pokazuju da je trend smanjenja učešća troškova sprovođenja osiguranja u bruto premiji i dalje prisutan i isti sada iznose 36,3%.

Troškovi sticanja osiguranja na kraju prethodne godine su činili 27,1% u odnosu na ostavrenu bruto premiju, dok za prvih 9 mjeseci tekuće godine, njihovo učešće iznosi 26,5%.

Navedeno je posledica kontinuiranih napora Društva u pravcu povećanja efikasnosti i optimizacije poslovnih procesa na svim nivoima što omogućava da Društvo sa postojećim resursima i sa trenutnim nivoom opštih i administrativnih troškova ima kapacitet poslovanja na višem nivou od trenutnog.

Takodje, kupovina društva za zastupanje i firme koja se bavi uslugama registracije vozila i tehničkih pregleda, dodatno je doprinijela smanjenju ovih troškova jer je Društvo obezbijedila pribavu značajnog dijela premije po troškovima koji su daleko niži od prosječnih na tržištu. Imajući u vidu planove daljeg razvoja ovih kompanija i činjenicu da se očekuje dalje jačanje premije dominantno kroz ovaj kanal, logično je da će učešće ovih troškova i u narednom periodu padati. Istorijski je potvrđeno da troškovi sprovođenja osiguranja rastu po stopi koja je nešto niža u odnosu na stopu rasta bruto premije.

Društvo je planiralo da u narednom periodu troškovi sticanja osiguranja prate planirani rast bruto premije i rastu po nešto nižoj stopi i to 18%, 13% i 10% po godinama, dok je rast premije u istom period planiran po stopama od 20%, 15% i 10%.

Ostali troškovi sprovođenja osiguranja bi rasli po stopi manjoj od stope rasta bruto premije. Polazeći od principa opreznog planiranja, Društvo je planiralo rast ove grupe troškova u trogodišnjem periodu po stopi od 5% na godišnjem nivou.

3.2. Detaljna procjena prihoda i rashoda iz neposrednih poslova osiguranja

U 2016. godini Društvo je ostvarilo rast bruto premije u iznosu od skoro 21,5%, dok je u prvih 9 mjeseci tekuće godine bruto premija porasla za 22,7,89% u odnosu na uporedni period prethodne godine. Očekujemo da će društvo tekuću godinu završiti sa rastom bruto premije od oko 20% u odnosu na ostvarenu premiju prethodne godine.

Društvo očekuje da će u narednom periodu biti u mogućnosti da ostavruje stope rasta bruto premije u iznosima od 20%, 15% i 10% respektivno. Za cijeli posmatrani period, projektuje se struktura bruto premije ostvarena na 30.09.2017. godine.

sta stopa rasta projektuje se i kod prihoda od usluga za obavljanje drugih poslova osiguranja.

Imajući u vidu da Društvo u značajnoj mjeri ne planira izmjenu politike reosiguranja u narednom periodu, kao ni stope samopridržaja, ni strukturu premije u značajnom obimu, trošak reosiguranja je planiran u odnosu na do sada ostvarene vrijednosti, korigovane za projektovani rast premije. Rast bruto premije dovodi do rasta prenosne premije te po tom osnovu negativnog uticaja na prihode iz poslova osiguranja koji je projektovan uvažavajući trenutni odnos i srazmjeru prenosne premije i bruto premije.

Kada su u pitanju poslovni rashodi pri planiranju je uzet izuzetno konzervativan pristup. U dosadasnjem trogodišnjem period koji je karakterisao intenzivan rast bruto premije, stete su raspe po stopi nizoj od stopa rasta premije, dok su rezervacije za stete povećavane znacajno vise u odnosu na rast i premije i steta. Isti princip je primjenjivan i prilikom planiranja poslovnih rashoda. U drugoj godini plana, koju karakterise niži rast premije, planirano je da štete rastu i jačom dinamikom i da dostignu 38% u odnosu na ostvarenu bruto premiju. U cijlom periodu je predviđeno povećanje rezervacija koje treba na kraju perioda da 92% u odnosu na ukupno planirane stete.

Radi opreznog planiranja, umanjeње rashoda po osnovu ostavljenih regresnih potraživanja je projektovano na veoma niskom nivou od 20.000€ za svaku godinu, kao i učešće reosiguravača u ostvarenim štetama od 40.000€ za svaku godinu. Projektovane vrijednosti su na mnogo manjem nivou od istorijski ostvarenih.

Takodje, je radi opreznog planiranja, predviđen značajan iznos za ispravke vrijednosti potraživanja.

Tabela: Planirana obračunata premija po vrstama osiguranja za period 2018-2020

Vrste osiguranja	Bruto premija		
	2018	2019	2020
Osiguranje od posljedica nezgode	708.360,23	814.614,27	896.075,70
Zdravstveno osiguranje	170.983,50	196.631,03	216.294,13
Osiguranje motornih vozila	268.688,36	308.991,62	339.890,78
Osiguranje robe u prevozu	6.930,00	6.930,00	6.930,00
Osiguranje imovine od požara i drugih opasnosti	195.409,72	224.721,18	247.193,30
Ostala osiguranja imovine	97.704,86	112.360,59	123.596,65
Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe motornih vozila	3.419.670,10	3.932.620,61	4.325.882,67
Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe plovniha objekata	3.022,77	3.022,77	3.022,77
Osiguranje od opšte odgovornosti za štetu	2.901,25	2.901,25	2.901,25
Putno osiguranje	11.572,20	15.236,13	18.045,15
Ukupno	4.885.243,00	5.618.029,44	6.179.832,39

Tabela: Projektovane obračunate bruto naknade šteta za period 2018-2020

Vrste osiguranja	Obračunate bruto naknade šteta		
	2018	2019	2020
Osiguranje od posljedica nezgode	416.714,84	529.499,28	636.213,74
Zdravstveno osiguranje	101.922,00	121.911,24	154.650,31
Osiguranje motornih vozila	150.465,48	173.035,31	190.338,84
Osiguranje robe u prevozu	-	-	-
Osiguranje imovine od požara i drugih opasnosti	112.225,92	128.091,07	144.608,08
Ostala osiguranja imovine	46.898,33	53.933,08	61.180,34
Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe motornih vozila	952.809,75	1.101.133,77	1.189.617,73
Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe plovniha objekata	-	-	-
Osiguranje od opšte odgovornosti za štetu	-	-	-
Putno osiguranje	2.077,37	2.247,21	2.626,43
Ukupno	1.783.113,69	2.109.850,96	2.379.235,47

Tabela: Struktura poslovnih prihoda i rashoda iz neposrednih poslova osiguranja za period od 2018-2020.godine

I. POSLOVNI PRIHODI (1+2)	4.297.709,01	5.016.152,79	5.617.683,50
1. Prihod od premije osiguranja i saosiguranja	4.141.709,01	4.828.952,79	5.411.763,50
Obračunate bruto premije osiguranja	4.885.243,00	5.618.029,44	6.179.832,39
Smanjenje za udio reosiguranja u premijama osiguranja i za udjele retrocesionara u premijama osiguranja	- 390.819,44	- 477.532,50	- 525.285,75
Promjene bruto prenosnih premija (+/-)	- 366.393,23	- 329.753,90	- 252.811,33
Promjene prenosnih premija za reosiguravajući dio (+/-)	13.678,68	18.209,74	10.028,18
2. Neto prihodi od ostalih usluga	156.000,00	187.200,00	205.920,00
Prihodi od usluga za obavljanje drugih poslova osiguranja	156.000,00	187.200,00	205.920,00
II. POSLOVNI RASHODI (1+2+3)	2.600.889,78	3.191.416,53	3.358.348,02
1. Rashodi naknada šteta	2.172.362,98	2.672.961,36	2.720.895,05
Obračunate bruto naknade šteta	1.783.113,69	2.109.850,96	2.379.235,47
Troškovi vezani za isplatu šteta	151.564,67	179.337,33	202.235,02
Umanjenje za prihode ostvarene iz bruto regresnih potraživanja	- 20.000,00	- 20.000,00	- 20.000,00
Umanjenje za udio saosiguravača, reosiguravača i retrocesionara u naknadama šteta	- 40.000,00	- 40.000,00	- 40.000,00
Promjene bruto rezervisanja za nastale prijavljene štete (+/-)	100.000,00	100.000,00	100.000,00
Promjene rezervisanja za nastale prijavljene štete za saosiguravajući i reosiguravajući dio (+/-)	- 130,88	- 142,86	- 155,93

Promjena bruto rezervisanja za nastale neprijavljene štete (+/-)	174.300,00	307.700,00	83.000,00
Promjena rezervisanja za troškove likvidacije šteta	23.515,50	36.215,93	16.580,49
2. Rashodi za promjene neto tehničkih rezervisanja	-	-	-
3. Ostali troškovi, doprinosi i rezervisanja	428.526,79	518.455,17	637.452,97
Troškovi za preventivu	97.473,42	112.055,87	123.235,74
Vatrogasni doprinos	1.000,00	1.000,00	1.000,00
Garantni fond	114.750,12	137.035,40	157.598,74
Troškovi nadzornog organa	40.303,25	48.363,91	55.618,49
Drugi ostali neto troškovi osiguranja	175.000,00	220.000,00	300.000,00
III DOBITAK/GUBITAK - BRUTO POSLOVNI REZULTAT (I-II)	1.696.819,23	1.824.736,25	2.259.335,47

3.3. Predlog bilansa stanja i bilansa uspjeha

Tabela: Projektovani Bilans uspjeha za period 2018-2020

Pozicija	2018	2019	2020
I. POSLOVNI PRIHODI	4.297.709,01	5.016.152,79	5.617.683,50
1. Prihod od premije osiguranja i saosiguranja	4.141.709,01	4.828.952,79	5.411.763,50
1.1 Obračunate bruto premije osiguranja	4.885.243,00	5.618.029,44	6.179.832,39
2. Neto prihodi od ostalih usluga	156.000,00	187.200,00	205.920,00
II. POSLOVNI RASHODI	2.600.889,78	3.191.416,53	3.358.348,02
1. Rashodi naknada šteta	2.172.362,98	2.672.961,36	2.720.895,05
2. Rashodi za promjene neto tehničkih rezervisanja	-	-	-
3. Ostali troškovi, doprinosi i rezervisanja	428.526,79	518.455,17	637.452,97
III DOBITAK/GUBITAK - BRUTO POSLOVNI REZULTAT (I-II)	1.696.819,23	1.824.736,25	2.259.335,47
IV TROŠKOVI SPROVOĐENJA OSIGURANJA (1+2+3+4+5+6+7-8)	1.687.077,21	1.879.946,65	2.056.522,03
1. Troškovi sticanja osiguranja	1.261.450,17	1.425.438,70	1.567.982,56
2. Promjene u razraničenim troškovima sticanja osiguranja	-86.591,07	-73.794,84	-64.144,74
3. Amortizacija	39.900,00	41.895,00	43.989,75
4. Troškovi rada	302.947,82	318.095,22	333.999,98
5. Materijalni troškovi	12.645,80	13.278,09	13.942,00
6. Ostali troškovi usluga	110.867,81	116.411,21	122.231,77
7. Drugi troškovi	84.938,62	89.185,55	93.644,82
8. Umanjenje za prihode od provizije reosiguranja	-39.081,94	-50.562,27	-55.124,10
V DOBITAK/GUBITAK - NETO POSLOVNI REZULTAT (III-IV)	9.742,02	-55.210,40	202.813,44
VI FINANSIJSKI REZULTAT OD ULAGANJA (3+6)	112.655,88	147.900,00	155.890,00
VII DOBITAK/GUBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRIJE OPOREZIVANJA (V+VI)	122.397,90	92.689,60	358.703,44
VIII POREZ NA DOBIT	-	-	-
IX NETO DOBIT/GUBITAK ZA POSLOVNU GODINU (VII-VIII)	122.397,90	92.689,60	358.703,44

Tabela: Projektovani Bilans stanja za period 2018-2020

Pozicija	2018	2019	2020
A. Nematerijalna imovina	21.176,41	20.601,41	20.026,41
B. Nekretnine, postrojenja i oprema za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja	1.076.968,89	1.058.993,82	1.040.119,99
C. Dugoročna finansijska ulaganja	2.426.927,94	2.626.927,94	3.026.927,94
C.1. Dugoročna finansijska ulaganja kapitala i tehničkih rezervi	2.426.927,94	2.626.927,94	3.026.927,94
D. Kratkoročna finansijska ulaganja	1.438.397,58	1.933.227,70	2.328.316,32
D.1 Hartije od vrijednosti	103.397,58	98.227,70	93.316,32
D.2 Kratkoročni depoziti kod banaka	1.335.000,00	1.835.000,00	2.235.000,00
E. Kratkoročna sredstva	1.448.757,49	1.537.848,42	1.703.437,08
E.1 Gotovinska sredstva	90.958,98	110.885,25	134.095,34
E.2 Kratkoročna potraživanja	1.352.998,51	1.422.163,18	1.564.541,74
E.3 Zalihe materijala i sitnog inventara	4.800,00	4.800,00	4.800,00
F. Udio reosiguravača u tehničkim rezervama	83.632,84	101.985,44	112.169,55
G. Aktivna vremenska razgraničenja	481.061,51	567.652,58	641.447,41
UKUPNA AKTIVA	6.976.922,66	7.847.237,31	8.872.444,71
A. Osnovni kapital	3.000.003,17	3.000.003,17	3.000.003,17
B. Rezerve	244.013,28	366.411,18	459.100,78
B.2 Rezerve iz dobiti	39,17	39,17	39,17
B.4 Revalorizacione rezerve	22.871,90	22.871,90	22.871,90
B.5 Prenesena i neraspoređena dobit/gubitak (+/-)	221.102,21	343.500,11	436.189,71
C. Rezervisanja	3.040.966,12	3.696.174,85	4.469.844,68
C.1 Bruto tehničke rezerve	3.031.966,12	3.696.174,85	4.469.844,68
D. Kratkoročne obaveze	483.075,33	496.428,17	552.126,91
E. Dugoročne obaveze iz finansiranja i poslovanja	67.758,15	40.639,92	31.733,28
F. Pasivna vremenska razgraničenja	141.106,61	247.580,03	359.635,89
UKUPNA PASIVA	6.976.922,66	7.847.237,31	8.872.444,71

3.4. Obračun iznosa kapitala iz člana 98 i garantnog kapitala iz člana 98a ovog zakona, i obračun margine solventnosti iz člana 96 ovog zakona

Margina solventnosti na dan 31.12.2018. godine obračunata metodom premija iznosiće 851.401€, dok obračun metodom šteta daje iznos od 457.490€. Primjenom odredbe iz člana 4 Pravilnika o načinu izračunavanja margine solventnosti, kojom je definisan minimalni iznos margine, granica solventnosti Društva se koriguje i na dan 31.12.2018. godine iznosi 2.250.000 eura.

Takođe, i na kraju 2019-te i 2020-te godine, primjenom metode premija obračunata margina solventnosti biće manja od Pravilnikom definisanog minimalnog iznosa margine i ista će iznositi 987.254 za 2019-tu godinu, odnosno 1.092.646 za 2020-tu godinu. Slično tome, margina solventnosti obračunata metodom šteta na kraju 2019-te godine iznosila bi 583.063 odnosno ista

bi na kraju 2020-te godine iznosila 666.086, pa će u skladu sa navedenim na 31.12.2019. i na 31.12.2020. margina solventnosti iznositi 2.250.000.

Prije određivanja visine margine solventnosti za naredni period, sproveli smo test na predviđenim podacima za 2018-tu, 2019-tu, I 2020-tu godinu, na osnovu kojeg smo zaključili da Društvo, u odnosu na formiranu granicu solventnosti u iznosu od 2.250.000€, će koristiti maksimalno 48,56% kapaciteta kad je u pitanju izloženost riziku mjerena putem premije, odnosno maksimalno 29,60% kapaciteta ako rizik mjerimo visinom ukupnih rashoda za štete.

Dakle, Društvo sa trenutnim iznosom margine solventnosti ima potencijal da preuzme rizike sa premijom od 13.700.000€, odnosno da realizuje štete do iznosa od 9.500.000€.

S obzirom da planovi u narednom periodu ne dostižu pomenute veličine, a Društvo, u skladu sa rastom prihoda, povećava nivo rezervi, izvjesno je očekivati da će margina solventnosti biti konstantna i iznositi 2.250.000€.

Tabela: Projektovani obračun iznosa kapitala, garantnog kapitala i obračun margine solventnosti za period 2018-2020

OBRAČUN KAPITALA na dan 30.06.2015.		2018	2019	2020
I OSNOVNI KAPITAL (1 + 2 + 3 + 4 - 5 - 6 - 7 - 8)		3.200.543,14	3.323.516,04	3.416.780,64
1	Uplaćeni akcijski kapital društva za osiguranje, izuzev akcijskog kapitala uplaćenog na osnovu kumulativnih povlašćenih akcija	3.000.003,17	3.000.003,17	3.000.003,17
2	Rezerve kapitala koje se ne odnose na obaveze iz osiguranja			
3	Rezerve iz dobiti	39,17	39,17	39,17
4	Prenesena dobit iz prethodnih godina	221.102,21	343.500,11	436.189,71
5	Otkupljene sopstvene akcije			
6	Nematerijalna imovina	20.601,41	20.026,41	19.451,41
7	Preneseni gubitak i gubitak tekuće godine			
8	Razlika nediskontovanih i diskontovanih tehničkih rezervi za rezerve štete			
II DOPUNSKI KAPITAL (1 + 2 + 3 + 4)		22.871,90	22.871,90	22.871,90
1	Akcijski kapital uplaćen na osnovu kumulativnih povlašćenih akcija			
2	Podređeni dužnički instrumenti			
3	Rezerve kapitala povezane sa kumulativnim povlašćenim akcijama			
4	Druge stavke (4.1 + 4.2)	22.871,90	22.871,90	22.871,90
4,1	Vrijednost matematičke rezerve koja u obracunu ne uzima u obzir stvarni trosak pribavljanja umanjena za vrijednost matematičke rezerve koja u obracunu uzima u obzir stvarni trosak pribavljanja, pri čemu stvarni troškovi pribavljanja u obracunu matematičke rezerve ne smiju prelaziti 3,5% osigurane sume			
4,2	Revalorizacione rezerve imovine koja ne ulazi u sastav imovine za pokrivanje tehničkih rezervi	22.871,90	22.871,90	22.871,90
III GARANTNI KAPITAL (I + II)		3.223.415,04	3.346.387,94	3.439.652,54
IV STAVKE ODBITKA (1 + 2 + 3)				
1	Udjeli u drugim društvima za osiguranje, društvima za reosiguranje, bankama, brokerskim i dilerskim društvima, društvima za upravljanje i drugim finansijskim institucijama, ako ti udjeli prelaze iznos od 20% učešća u kapitalu i ulaze u obračun adekvatnosti kapitala tih društava			

2	Ulaganja u podređene dužničke instrumente i druga ulaganja u društva iz tačke ovog stava, koja se uzimaju u obzir pri obračunu adekvatnosti kapitala tih društava			
3	Akcije koje se ne kotiraju na organizovanim tržištima i druga sredstva koja nije moguće koristiti za izmirenje dospjelih novčanih obaveza			
	V KAPITAL (I + II - IV)	3.223.415,04	3.346.387,94	3.439.652,54
	VI MARGINA SOLVENTNOSTI	2.250.000,00	2.250.000,00	2.250.000,00
	VII MINIMALNI AKCIJSKI KAPITAL	3.000.000,00	3.000.000,00	3.000.000,00
	Kapital \geq Margina solventnosti	973.415,04	1.096.387,94	1.189.652,54
	Garantni kapital \geq 1/3 Margine solventnosti	2.473.415,04	2.596.387,94	2.689.652,54
	Garantni kapital \geq min iznosu Akcijskog kapitala	223.415,04	346.387,94	439.652,54

3.5. Procjena potrebnih sredstava za pokriće svih obaveza iz osiguranja

Tabela: Projekcija potrebnih sredstava za pokriće svih obaveza iz osiguranja

Prenosna premija	2.198.359,35	2.528.113,25	2.780.924,58
Rezervisane štete	1.497.815,50	1.941.731,43	2.141.311,92
Ukupne bruto tehničke rezerve	3.696.174,85	4.469.844,68	4.922.236,50
Vrsta ulaganja	2018	2019	2020
Akcije kojima se trguje na organizovanom tržištu HOV u Crnoj Gori	98.227,70	93.316,32	88.650,50
Obveznice, odnosno druge dužničke HOV	1.394.628,12	1.794.628,12	2.244.628,12
Obveznice i druge dužničke HOV koje su izdate od strane države Crne Gore	-	-	-
Obveznice i druge dužničke HOV za koje je država Crna Gora dala garanciju	-	-	-
Depoziti kod banaka	2.280.000,00	2.680.000,00	3.130.000,00
Nepokretnosti	246.800,00	246.800,00	246.800,00
HOV inostranog emitenta			
Poslovni račun društva za osiguranje	110.885,25	134.095,34	147.667,09
Udio reosiguravača u bruto tehničkim rezervama	101.985,44	112.169,55	87.776,22
Potraživanja od osiguranika u iznosu otkupne vrijednosti osiguranja iz ugovora o životnom osiguranju	-	-	-
UKUPNO	4.232.526,51	5.061.009,33	5.945.521,94
više raspoloživih sredstava za pokriće svih obaveza	114,51%	113,23%	120,79%

3.6. Politika reosiguranja

Društvo u narednom trogodišnjem periodu nije planiralo drastičnu izmjenu u pogledu tipa i veličine rizika koje pružima u portfelj, na čemu temeljimo stanovište da će postojeći program reosiguranja biti i više nego dovoljan za plasman viškova rizika.

Naime, projektovani rast preuzetih rizika od prosječno 15% godišnje za naredne tri godine, moguće je u potpunosti plasirati kroz trenutno aktivne ugovore o reosiguranju, obzirom da njihovi kapaciteti nisu limitirani ukupnim obimom premije.

Takođe Društvo, u kratkom roku, ne planira izmjenu nivoa samopridržaja po vrstama osiguranja pa je realno, kao pretpostavku kreiranja finansijskog plana, zadržati mjere udjela reosiguranja u premiji i štetama kao i u drugom kvartalu 2016. godine.

Tabela: Pregled aktivnih automatskih ugovora o reosiguranju

Analiza reosiguranih rizika po vrstama osiguranja

Vrsta osiguranja	Tip ugovora o reosiguranju	Aktiviranje ugovora	Limit ugovora
Osiguranje motornih vozila	Reosiguranje viska stete	Automatski	60.000 €, dvije pune rekonstrukcije uz doplatu.
Osiguranje imovine od požara i nekih drugih opasnosti + zemljotres	Reosiguranje viska rizika (ekscedentno)	Automatski i uz prethodnu prijavu	15.000.000 po jednom osiguranom riziku, 15.000.000 limit po događaju za prirodne katastrofe
Ostala osiguranja imovine	Reosiguranje viska rizika (ekscedentno)	Automatski i uz prethodnu prijavu	12.500.000 po jednom osiguranom riziku
Osiguranje odgovornosti zbog upotebe motornih vozila	Reosiguranje viska stete	Automatski	Godisnji agregat 2.550.000 eur

Tabela: Pregled opravdanosti politike reosiguranja u narednom periodu

Godina	Premija reosiguranja	Udjeli u štetama reosiguranja		Odnos
		Rijesene stete reosiguranja		
1	2	3		4=3/2
2017	390.819,44	40.000,00		10%
2018	477.532,50	40.000,00		8%
2019	525.285,75	40.000,00		8%

3.7. Analiza boniteta - Z-score

Postoje brojni modeli koji se u savremenim uslovima poslovanja koriste za ocjenu kreditnog boniteta i predviđanje vjerovatnoće stečaja preduzeća. Jedan od tih modela jeste i Altmanov Z - score model. Na osnovu prilagođavanja originalnog modela predviđanja vjerovatnoće stečaja, koji je primjenljiv samo na preduzeća

čijim se akcijama trguje na organizovanom tržištu, nastao je modifikovan model primenljiv na preduzeća čijim se akcijama ne trguje na organizovanom tržištu. Altmanov model je danas opšte prihvaćen model koji služi za predviđanje bankrota preduzeća. Zasniva se na analizi bilansa preduzeća.

Postoje 3 raspona vrijednosti koje preduzeće svrstavaju u:

- pred bankrotom $Z\text{-score} < 1,82$
- rizično $1,82 < Z\text{-score} < 2,99$
- uspješno $Z\text{-score} > 2,99$

Z-SCORE					
Redni broj	Pozicija	2017	2016	2015	2014
1	Ukupna sredstva	6785030	6150854	5387787	4941359
2	Tekuća imovina	3186494	3378911	3234062	2861600
3	Stalna imovina	3598536	2771943	2153725	2079760
4	Obrtni kapital (2-3)	-412043	606968	1080336	781840
5	X1 (4/1)	0	0	0	0
6	Zadržani (neraspoređeni) dobitak	269940	97370	43065	25984
7	X2 (6/1)	0	0	0	0
8	Zarada prije odbitka kamata i poreza na dobitak	-27635	-3271	-78184	-125636
9	X3 (8/1)	0	0	0	0
10	Kapital	3292854	3237025	3182720	3165639
11	Obaveze	132226	53299	171445	227772
12	X4 (10/11)	25	61	19	14
13	Prihodi od prodaje	3505070	2708700	2288905	1810591
14	X5 (13/1)	1	0	0	0

Z-SCORE	15,43	37,02	11,77	8,82
----------------	--------------	--------------	--------------	-------------

2017
Finansijski uspješno i zdravo preduzeće, visokih kreditnih performansi.

2016
Finansijski uspješno i zdravo preduzeće, visokih kreditnih performansi.

2015
Finansijski uspješno i zdravo preduzeće, visokih kreditnih performansi.

2014

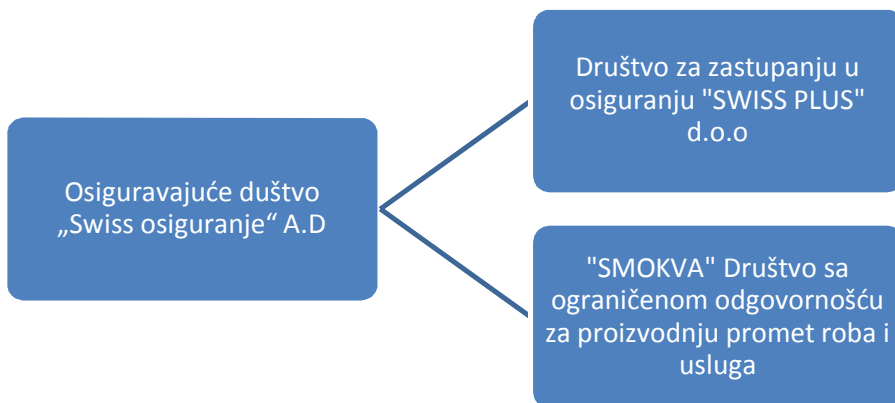
Finansijski uspješno i zdravo preduzeće, visokih kreditnih performansi.

4. ZAVISNA PRAVNA LICA

Društvo je dana 18.01.2017.godine, danom registracije u CRPS postalo jedini osnivač sa udjelom od 100% u Društva: Društvo sa ograničenom odgovornošću za proizvodnju, promet roba i usluga „Smokva“ D.O.O. Podgorica i Društvo za zastupanje u osiguranju „Swiss plus“ D.O.O. Podgorica.

Osnivački udio za Društvo sa ograničenom odgovornošću za proizvodnju, promet roba i usluga „Smokva“ D.O.O. Podgorica je kupljen za iznos od 440.000 Eur bez poreza, odnosno za ukupan iznos od 479.600Eur sa svim troškovima, taksama i porezima u skladu sa članom 15. Ugovora o ustupanju osnivačkog uloga 252 od 16.01.2017.

Osnivački udio za Društvo za zastupanje u osiguranju „Swiss plus“ D.O.O. Podgorica je kupljen za iznos od 10.000 Eur bez poreza, odnosno za ukupan iznos od 10.900 Eur sa svim troškovima, taksama i porezima u skladu sa članom 15. Ugovora o ustupanju osnivačkog uloga 253 od 16.01.2017.

5. PODACI O FINANSIJSKIM INSTRUMENTIMA OD ZNAČAJA ZA PROCJENU FINANSIJSKOG POLOŽAJA I USPJEŠNOSTI POSLOVANJA

- Hartije od vrijednosti (osnovne)

Hartije od
vrijednosti
namijenjene
trgovanju u zemlji

Izdavalac	ISIN	Kolicina	Nominalna vrijednost	Jedinicna cijena na dan 31.12.2017	Ukupna ci jena na dan 31.12.2017	Udio u kapitalu (u %)	Udio u g lasacki m pravima (u %)	Knjigovodstve na vrijednost na dan 31.12.2017
INSM	MEINSMR A1HN4	104	16.113,44	23,1100	2.403,44	0,0272	0,0272	2.403,44
ULRI	MEULRIRA 1UL4	369	14.575,68	6,7869	2.504,37	0,0242	0,0242	2.504,37
KAPG	MEKAPGR A1PG3	3633	18.350,28	0,0100	36,33	0,0342	0,0342	36,33
NKBA	MENKBAR AOPG2	288	36.812,16	49,3799	14.221,41	0,0702	0,0702	14.221,41
TECG	METECGRA 8PG0	4814	2.612,73	1,5990	7.697,59	0,0101	0,0101	7.697,59
EUR-zatvoreni	MEEURFRA 2PG4	70000	6.900,00	0,0070	490,00	0,0257	0,0257	490,00
ZICG	MEZICGRA 1PG3	1748	.875,35	0,0140	24,47	0,0010	0,0010	24,47
POBR	MEPOBRR A1PG5	74	18.500,00	933,0000	69.042,00	18,6507	14,6825	69.042,00

Hartije od
vrijednosti
namijenjene
trgovanju u
inostranstvu
Izdavalac

Izdavalac	ISIN	Kolicina	Nominalna vrijednost	Jedinicna cijena na dan 31.12.2017	Ukupna ci jena na dan 3 1.12.2017	Udio u kapitalu (u %)	Udio u g lasacki m pravima (u %)	Knjigovodstve na vrijednost na dan 31.12.2017
DNREM	RSDNVRE6 6231	192		85,9541	16.503,19	0,0000	0.2368	16.503,19
Ukupno	112.922,80							

Dužničke hartije od vrijednosti - obveznice

Izdavalac	ISIN	Kolicina HOV	Nominalna vrijednost	Datum kupovine	Datum dospjeca	Kupovna cijena	Stopa prinosa	Knjigovodstvena vrijednost na dan 31.12.2017.
Crna Gora	XS1377508996	1	250.000,00	10.3.2016	10.3.2021	49.108,22	5,875%	249.108,22
Crna Gora	XS1205717702	1	250.000,00	18.3.2015	18.3.2020	249.215,47	5,006%	240.531,50
Crna Gora	XS1377508996	1	380.474,95	10.3.2016	3.10.2021	397.767,81	3,553%	380.474,95
Crna Gora	XS1377508996	1	200.000,00	28.8.2017	10.3.2021	223.507,67	3,003%	224.513,45
		4	1.080.474,95			1.119.599,17		1.094.628,12

- Hartije od vrijednosti (izvedene)**

Depoziti kod komercijalnih banaka	Kamatna		2017.
	Dospjeće	stopa %	
Addiko Bank, Podgorica	28.07.; 29.06; 18.06.; i 06.09.2018	2,2	450.000
Komercijalna banka, AD, Budva	31.1.2018	1,5	115.000
Komercijalna banka, AD, Budva	31.3.2019	1,25	445.000
Hipotekarna banka AD, Podgorica	29.09.; 02.07. i 29.12.2018	0,75 do 1,25	480.000
NLB Montenegro banka AD Podgorica			-
Prva banka Crne Gore AD			-
Unuverzal capital Bank	27.6.2018	1	100.000
Stanje na dan 31. decembra			1.590.000

6. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA

Obim i priroda transakcija Društva sa povezanim licima u toku 2017. godine pokazuju da se od ukupnih prihoda od povezanih lica u iznosu od 99.758,49€ iznos od 19.221,40€ odnosi na prihod od premije osiguranja a iznos od 56.280,03€ na prihode ostvarene iz bruto regresnih potraživanja. Suprotno, na rashodnoj strani u toku 2017. godine se od ukupnih rashoda od povezanih lica u iznosu od 198.721,08€ na rashode šteta odnosilo svega 13.165,01€.

Detaljan prikaz transakcija sa povezanim licima dat je sledećoj tabeli:

Povezana lica	Prihodi od premije osiguranja	Ostali prihodi	Rahodi šteta	Ostali rashodi (licna primanja i naknade...)	Potraziva nja od premije	Ostala potraziva nja	Obav eze
HP Fjord	23.140,93	-	5.620,98	21.012,90	23.086,76	200.000,00	-
Alpha Invest	-	-	-	-	-	-	-
Barovic Veselin	-	-	-	42.581,92	-	-	-
Barovic/Milosevic Tanja	-	-	-	-	-	-	-
Barovic Miloš	-	56.280,03	-	-	-	56.280,03	-
Smokva DOO	687,85	-	-	5.149,74	29,00	215.330,68	-
Swiss Plus	428,28	-	-	104.682,66	-	58.404,84	-
zaposleni	19.221,40	-	7.544,03	12.128,85	55,44	664,40	-
UKUPNO	43.478,46	56.280,03	13.165,01	185.556,07	23.171,20	530.679,95	-

7. CILJEVI I METODE ZA UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM

U Društvu se nastoji da se upravljanje rizicima ugradi kao standard u procese upravljanja, planiranja i donošenja odluka. Sam proces upravljanja rizicima ustvari predstavlja proces kontinuiranog identifikovanja i procjene rizika, definisanja mjera za upravljanje rizicima i praćenja njihove realizacije.

U cilju praćenja i upravljanem rizika tokom godine, pripremaju se i dostavljaju Izvršnom direktoru i Odboru direktora razni periodični izvještaji. Takođe, radi efikasnijeg funkcionisanja

sistema upravljanja rizicima, Društvo je propisalo i uspostavilo sistem interne kontrole i podjelu dužnosti. Treba napomenuti i to da je, Interna revizija u okviru izvršenih revizija i ostalih aktivnosti tokom 2017. godine, vršila uvid i ocjenu efikasnosti upravljanja rizicima i sistemom internih kontrola.

Takođe, upravljanje rizicima je integrisano u proces planiranja, tj. Finansijski i Strateški plan Društva. U tom smislu, prilikom planiranja za 2018. godinu i strateški period vodilo se računa da:

- Društvo ima dobru likvidnost tj. ima sposobnost blagovremenog isplaćivanja šteta i drugih obaveza Društva.
- Adekvatnost kapitala u skladu sa domaćom regulativom bude na zadovoljavajućem nivou tj. da po osnovu ulaganja i deponovanja finansijskih sredstava Društvo ima prekopokrivenost tehničkih rezervi.
- Društvo zadrži već izgrađenu dobru reputaciju tj. ugled Društva.

U skladu sa domaćom zakonskom regulativom, Društvo je održavalo propisanu adekvatnost kapitala i time svoje rizike u poslovanju u svakom trenutku držalo pod kontrolom. Društvo je u protekloj godini usvojilo i ažuriralo niz pravilnika, procedura i ostalih internih akata u cilju efikasnijeg upravljanja rizicima.

8. INFORMACIJE O IZLOŽENOSTI RIZICIMA CIJENA, KREDITNIM RIZICIMA, RIZICIMA LIKVIDNOSTI I RIZICIMA NOVČANOG TOKA

Društvo je u svom poslovanju izloženo sledećim osnovnim vrstama rizika:

- riziku osiguranja,
- tržišnim rizicima,
- riziku likvidnosti,
- kreditnom riziku,

kao i drugim rizicima koji zavise od prirode, obima i složenosti poslovanja društva.

Rizik osiguranja

Rizik osiguranja se odnosi na neizvjesnost poslova osiguranja. Rizike koji svaki od ugovora o osiguranju nosi čine mogućnost da se osigurani događaj desi, kao i neodređenost iznosa odštete koji se po tom osnovu traži. Po samoj prirodi ugovora o osiguranju, ovaj rizik zavisi od slučajnosti i zbog toga je nepredvidiv. Najznačajnije komponente rizika osiguranja su premijski rizik i rizik neadekvatnih rezervisanja osiguranja. Oni se odnose na adekvatnost premijskih tarifa i adekvatnost rezervisanja u odnosu na obaveze iz osiguranja.

Premijski rizik je prisutan u trenutku izdavanja polise, prije nego se dogodi osigurani slučaj. Postoji rizik da će troškovi koji će nastati biti veći od primljenih premija. Društvo upravlja ovim rizicima strategijom osiguranja, odgovarajućim ugovorima o reosiguranju i proaktivnim odnosom prema štetama.

U vezi sa ugovorima o osiguranju imovine Društvo je izloženo rizicima od teže prirodne nepogode (poplave, olujne vjetrove itd.), i rizicima od šteta za požare i kvarove opreme sigurnika. Za određene vrste ugovora Društvo ima ograničen broj šteta koje po polisi isplaćuje ili ograničenu ukupnu sumu koju isplaćuje po polisi u toku godine.

Tržišni rizik

Tržišni rizik uključuje valutni rizik, rizik promjene kamatnih stopa i rizik cijena. Celokupan program upravljanja rizikom usmeren je na nepredvidivost finansijskih tržišta i nastoji da svede na minimum potencijalne negativne uticaje na finansijsko poslovanje Društva. Upravljanje rizikom obavlja Rukovodstvo na osnovu politika koje odobri Odbor direktora.

Devizni rizik

Društvo je izloženo deviznom riziku koji proističe iz poslovanja sa različitim valutama. To je rizik da će se vrijednost finansijskog instrumenta mijenjati zbog promjene u kursu stranih valuta. Zvanična valuta u Crnoj Gori je EUR. Obzirom da Društvo većinu transakcija obavlja u EUR, valutni rizik je značajno umanjen.

Kamatni rizik

Rizik kamatnih stopa je rizik promjena u vrijednosti finansijskih instrumenata, a koje nastaju kao rezultat promjena kamatnih stopa na tržištu.

Aktivnosti Društva izložene su riziku od promjene u nivou kamatnih stopa u dijelu kamatonosnih sredstava i obaveza. Ovaj rizik je ograničen budući da sva kamatonosna ulaganja Društva na dan izvještavanja imaju fiksne stope.

Kreditni rizik

Društvo se izlaže kreditnom riziku kroz sljedeće stavke imovine:

- udio reosiguranja u rezervisanim štetama,
- potraživanja od reosiguranja po isplaćenim štetama,
- potraživanja od osiguranika,
- depoziti i dati zajmovi,
- potraživanja od posrednika u osiguranju i ostala potraživanja i
- novac u banci.

Ovaj rizik se definiše kao nesposobnost dužnika u podmirenju dospjelog potraživanja. Društvo upravlja ovim rizikom redovnim pregledima i analizama od strane rukovodstva i redovnim sastancima s ciljem praćenja razvoja kreditnog rizika. U posmatranom periodu u Društvu je Samostalna služba za naplatu potraživanja radila na naplati zastarjelih potraživanja. Naplativost

potraživanja po polisama se procjenjuje na pojedinačnoj osnovi. Za potraživanja za koja se procijeni da postoji mogućnost nenaplativosti ili nijesu naplaćena u razumnom roku se vrši ispravka vrijednosti.

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti nastaje kao rezultat finansijskih aktivnosti Društva i upravljanja sredstvima. Ovaj rizik uključuje rizik nesposobnosti finansiranja imovine u odgovarajućim rokovima i kamatama, te rizik nesposobnosti likvidacije imovine po razumnoj cijeni i u odgovarajućim vremenskim razdobljima.

Društvo drži portfelj likvidne imovine kao dio strategije upravljanja rizikom likvidnosti, čime osigurava kontinuirano poslovanje i udovoljavanje zakonskim zahtjevima.

Društvo je likvidno i tokom godine je zadovoljavalo zakonske zahtjeve za plaćanjem šteta na vrijeme. Služba finansija dnevno prati prilive i odlive i radi dnevne, nedjeljne i mjesečne analize. Rizik likvidnosti se uzima u obzir prilikom ocjene uparivanja imovine i obaveza.

Upravljanje kapitalom

Cilj upravljanja kapitalom je da Društvo zadrži sposobnost da nastavi da posluje u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti, kako bi akcionarima obezbijedilo povraćaj (profit), a ostalim interesnim stranama povoljnosti, i da bi očuvalo optimalnu strukturu kapitala sa ciljem da smanji troškove kapitala.

Društvo je dužno da izračunava marginu solventnosti u skladu sa Pravilnikom o načinu utvrđivanja visine margine solventnosti (Službeni list Crne Gore 14/13) i da u svom poslovanju obezbijedi da margina solventnosti uvijek bude u visini koju je utvrdio regulatorni organ. Cjelokupni obračun margine solventnosti sastoji se iz obračuna metodom premijske osnove i metode osnove šteta.

Društvo za osiguranje dužno je da kapital održava najmanje u visini margine solventnosti. Garantni kapital ne smije biti manji od 1/3 margine solventnosti. Društvo za osiguranje dužno je da garantni kapital održava najmanje u visini akcijskog kapitala propisanog Zakonom o osiguranju.

Rizik novčanog toka

Rizik novčanog toka koji se ispoljava kao rizik (ne)naplate potraživanja od kupaca u ugovorenom roku. Ovaj rizik se povećava ako se neadekvatno i nedosljedno primjenjuju politike u pogledu prioriteta naplate i poštovanja ugovorenih rokova, kao i zbog nenamjenskog trošenja sredstava ili zbog rizika pre)investiranja

Identifikacija rizika je proces kojim se identifikuju i dokumentuju potencijalni rizici. To zahteva temeljno poznavanje organizacije preduzeća, tržišta na kojem ono posluje, pravnog, društvenog, političkog i kulturnog okruženja u kojem egzistira, kao i zdravo razumijevanje njegovih strateških i operativnih ciljeva, opasnosti i prijetnji povezanih s postizanjem tih ciljeva. Da bi se rizici prepoznali i da bi se pripremilo iznalaženje odluka, potrebne su odgovarajuće strukture i metode identifikovanja rizika.

Društvo u sklopu svojih redovnih i vanrednih aktivnosti koristi sljedeće metode identifikacije rizika

SWOT analiza - je tehnika strategijskog menadžmenta kojom se uocavaju strategijski izbori dovodjenjem u vezu snaga i slabosti preduzeća sa sansama i prijetnjama u eksternom okruženju.

Upitnici - Sastoji se u kritičkom ispitivanju projekta u cilju određivanja vrste i stepena rizika pomoću određenog upitnika. Pomoću ovog metoda procene rizika određuje se kolika je verovatnoća da će projekat da pretrpi neuspeh u pogledu ostvarenja svojih osnovnih ciljeva – tehničkih, vremenskih i troškovnih.

Brainstorming -tehnika grupnog rešavanja problema koja podrazumeva iznošenje spontano nastalih ideja svih članova grupe kako bi se došlo do rešenja problema”, ali isto tako i kao „osmišljavanje ideja od strane jednog ili više pojedinaca sa ciljem rešavanja određenog problema”.

Drvo odlucivanja -Stablo odlučivanja predstavlja tehniku pomoću koje oslikavamo vezu između odluka i rizičnih događaja kako bi se dobila mogućnost za efikasniju i uspešniju kvantifikaciju i analizu projektnog rizika. Analiza odlučivanja pomoću stabla odluke realizuje se kroz sledeće etape: definisanje problema formiranje drveta procena subjektivnih verovatnoća mogućih ishoda alternativa kvantifikacija nominalnih vrednosti mogućih ishoda eliminacija grana i izbor alternative.

9. CILJEVI I POLITIKE U UPRAVLJANJU FINANSIJSKIM RIZICIMA, RIZICIMA I NEIZVJESNOSTIMA POSLOVANJA

Swiss osiguranje kao cjelina i njegovi sastavni organizacioni delovi su obavezni da kreiraju svoje procjene rizika na osnovu istih kriterijuma. Svi odgovorni u pravnom licu i izvan njega su obavezni da izveštavaju o značajnim promjenama postojećih identifikovanih rizika, novim prijetnjama i mogućnostima u skladu sa dinamikom kako nastaju.

Da bi pravno lice efikasno upravljalo rizicima, potrebno je da primijeni novi koncept formiranja Enterprise Risk Management (ERM) ili službu upravljanja rizicima koja zahtijeva integrisano upravljanje finansijskim, operativnim, strateškim i drugim rizicima u skladu sa poslovnom politikom i ostvarenjem kratkoročnih i dugoročnih ciljeva poslovanja.

Osnovni nosioci korporativnog upravljanja i regulatorno-organizacioni okviri njihovog delovanja predstavljaju svi organi Društva, dok poslove nadzora i unutrašnje kontrole vrši formiran individualni organ (interni revizor). Prilikom formiranja oblika nadzornog organa i njegove strukture, Društvo se rukovodilo sopstvenim potrebama i mogućnostima, vodeći računa da oblik, veličina i struktura nadzornog organa odgovara realnim potrebama što efikasnijeg obavljanja povjerenih poslova.

U 2017. godini, kao i u predhodnim, osnovni cilj interne revizije je bio da pomogne Društvu da ostvari svoje poslovne ciljeve. Interna revizija, prilikom pregleda poslovanja, kontinuirano skreće pažnju na uočene nedostatke i mogućnost unapređenja procesa, te time pomaže u otkrivanju mogućnosti za efikasno reagovanje na brze promjene u okruženju. Uspostavljanje i održavanje sistema internih kontrola ima ključnu ulogu u procesu upravljanja rizicima, što je od suštinskog značaja za postizanje ciljeva Društva, pa stoga ovaj sistem mora biti ugrađen u postupke upravljanja i rukovođenja, kao trajan proces.

Sa nepristrasnim uvjerenjem o efikasnosti upravljanja rizicima i ocjenom da li se ključnim rizicima pravilno upravlja i da li sistem internih kontrola djeluje uspješno i efikasno, interna revizija ispunjava svoju misiju. Interna revizija daje predloge upravi i rukovodstvu, ali ne odlučuje o poslovnim aktivnostima Društva. Značajan dio vremena, u toku 2017. godine, bio je usmjeren na aktivnostima neformalnog savjetovanja.

O realizaciji Godišnjeg plana rada interne revizije, kao i realizaciji izdatih preporuka, interna revizija je redovno – kvartalno i godišnje, izvještavala Odboru direktora i Izvršnom direktoru Društva.

U Društvu je, dana 16.10.2017. godine, konstituisan Revizorski odbor kao radno tijelo.

Iako Društvo nema usvojen kodeks korporativnog upravljanja, većina načela na kojima je ovaj Kodeks zasnovan se uglavnom primjenjuje u praksi, pa tako i u dijelu politike izvještavanja.

Politika izvještavanja je zasnovana na poštovanju važećih propisa, regularnom i pravovremenom izvještavanju o svim informacijama od materijalnog značaja za odlučivanje investitora, brzoj, jednostavnoj i široko dostupnoj informaciji korišćenjem efikasnih sredstava komunikacije sa njihovim korisnicima, istinitosti, sveobuhvatnosti, konzistentnosti i dokumentovanosti informacija. Politika izvještavanja treba omogućava ravnopravan tretman svih potencijalnih korisnika informacija i uspostavlja zabranu selektivnog informisanja pojedinih lica ili grupa korisnika.

Izvršni direktor
Ivan Lero

BDO d.o.o. Podgorica

Bulevar Svetog Petra Cetinjskog 120

81000 Podgorica

Montenegro

Tel: +382 20 228 449

Fax: +382 20 228 449

www.bdo.co.me

BDO d.o.o. Podgorica, privredno društvo osnovano u Crnoj Gori, je članica BDO International Limited, kompanije sa ograničenom odgovornošću sa sjedištem u Velikoj Britaniji i dio je međunarodne BDO mreže firmi članica.

BDO je brend ime za BDO mrežu i za svaku BDO firmu članicu.

BDO d.o.o. Podgorica, a limited liability company incorporated in Montenegro, is a member of BDO International Limited, a UK company limited by guarantee, and forms part of the international BDO network of independent member firms. BDO is the brand name for the BDO network and for each of the BDO member firms.

